Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Årsredovisning 2025

Ovanåkers kommun

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Innehållsförteckning

Förord - Kommunstyrelsens ordförande 4
Kommunchefen har ordet 5
Förvaltningsberättelse 6
- Inledning 6
- Översikt över verksamhetens utveckling 6
- Den kommunala koncernen 8
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 12
- Händelser av väsentlig betydelse 24
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 25
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 30
- Balanskravsresultat 56
- Väsentliga personalförhållanden 57
- Förväntad utveckling 63

Ekonomisk redovisning 65
- Resultaträkning 65
- Balansräkning 66
- Kassaflödesanalys 67
- Noter (tkr) 68
- Driftredovisning 83
- Investeringsredovisning 85

Revisionsberättelse 88
Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag 90
- Politiska organ 91
- Kommunstyrelsen 94
- VA-verksamheten 101
- Kultur- och fritidsnämnden 104
- Samhällsbyggnadsnämnden 108
- Socialnämnden 111
- Barn- och Utbildningsnämnden 121
- Miljö- och Byggnämnden 129
- Alfta-Edsbyns Fastighets AB 135
- Alfta Industricenter AB 138
- Helsinge Net Ovanåker AB 141
- Helsinge Vatten AB 144
- Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB 147

Förord - Kommunstyrelsens ordförande

Ingen kommun är en isolerad ö som kan stänga ute omvärlden. Med allt som händer i världen blir detta allt tydligare. 2025 kommer vara det år som alla kommer att minnas som Donald Trumps år. Aldrig någonsin har ett lands president så dominerat världsscenen eller fått så mycket internationellt mediautrymme. Alla hans uttalanden, utspel och beslut har skapat en stor osäkerhet i världsläget och ekonomin. Den konjunkturvändning som alla väntat på skulle komma har kvartal efter kvartal skjutits framåt något som märks inte minst bland våra företag i kommunen. Det gör att arbetslösheten stiger vilket i sin tur påverkar våra skatteintäkter och andra områden som till exempel vårt fastighetsbolag. Allt hänger ihop och osäkerheten gör att det blir svårt att planera långsiktigt. Vi vet inte hur mycket av våra offentliga medel som kan användas till att bygga en bra välfärd eller hur mycket som vi måste använda för kris- och krigsberedskap. Men oavsett vad som händer måste vi klara av att ta hand om våra äldre och barn på ett tryggt sätt och ge våra elever en utbildning som förbereder dem för livet de har framför sig. Det är vårt kärnuppdrag och det är det vi måste fokusera på.

Under året har det också blivit allt tydligare att de samhällsförändringar vi sett med färre barn som föds, ett krympande antal människor i arbetsför ålder och växande antal äldre som kommer att behöva kommunens omsorg är en förändring som inte kommer att vända. Det är en ny verklighet vi har att anpassa oss till. Vi behöver se vilka tekniska lösningar som finns och använda oss mer av digitala välfärdstjänster så den personal vi har kan använda sin kompetens och sin tid på bästa sätt. Detta omställningsarbete pågår redan i flera av våra verksamheter och jag är så tacksam över allt det ansvar och engagemang som visas. Förändringar i sig är inte negativt. Det är nödvändigt också om man ska utvecklas och kunna utveckla. Jag är övertygad om att vi med gemensamma ansträngningar kommer att göra ett bra förändringsarbete.

Yoomi Renström

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Att summera året som gått innebär att reflektera över både de framsteg vi gjort och de utmaningar vi mött tillsammans. I mötet med våra verksamheter, medarbetare och invånare blir det tydligt vilken bredd, kompetens och vilja som finns i hela kommunkoncernen. Oavsett om det handlar om omsorg, skola, kultur, samhällsutveckling eller våra stödjande funktioner är engagemanget ständigt närvarande – och det gör skillnad varje dag.

2025 har varit ett år präglat av förändring och utveckling. Införandet av nya system, nya arbetssätt och nya lagstiftningar har ställt höga krav på organisationen. Vi har tagit viktiga steg mot en ny budgetstruktur genom prislappsmodellen – ett arbete som skapar ökad transparens och långsiktighet. Samtidigt har flera av våra verksamheter genomfört omfattande satsningar på kompetensförsörjning, arbetsmiljö och utveckling av ledarskapet.

Samtidigt har omvärldsläget fortsatt att påverka oss. IT-attacker blir allt vanligare och flera incidenter under året visar tydligt att vår förmåga att hantera digitala risker är en strategisk fråga för hela kommunkoncernen. Den demografiska utvecklingen – med en växande äldre befolkning och minskade barnkullar – ställer oss inför nödvändiga och ibland svåra vägval.

I allt detta är en sak tydlig: vi lyckas när vi gör det tillsammans.

2026 kommer att innebära fortsatt omställning. En ny utskottsorganisation ska utredas, skolstrukturarbetet fortsätter, socialtjänsten står inför ytterligare reformer och flera av våra verksamheter behöver anpassas till både ekonomiska och demografiska förändringar. Vi står också inför viktiga vägval kopplat till IT-drift, cybersäkerhet och utveckling av våra beredskapsfunktioner.

Genom alla dessa förändringar behöver vi fortsatt hålla fast vid det som är kärnan i vårt uppdrag: att skapa trygghet, kvalitet och god service för invånarna i Ovanåkers kommun. Vi måste fortsätta samtala med varandra – inte om varandra. Vi behöver fortsätta bygga förståelse, förtroende och delaktighet.

Det är vår gemensamma uppgift att se till att Ovanåkers kommun fortsätter att vara en plats där alla kan känna sig välkomna och delaktiga.

Mattias Bergström

Kommunchef

Förvaltningsberättelse

Inledning

Denna förvaltningsberättelse upprättas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitel och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Syftet med förvaltningsberättelsen är att ge en samlad och tydlig bild av Ovanåkers kommun och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande rubriker:

Översikt över verksamhetens utveckling, Den kommunala koncernen, Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning, Händelser av väsentlig betydelse, Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten, God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning, Balanskravsresultat, Väsentliga personalförhållanden och Förväntad utveckling.

Under 2025 har en genomgång av kommunens hyresavtal avseende lokaler lett till en omklassificering av vissa hyresobjekt till finansiell leasing. Hur denna omklassificering påverkat den ekonomiska redovisningen sammanfattas under avsnittet Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning som återfinns under rubriken God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Översikt över verksamhetens utveckling

Resultatet 2025 för Ovanåkers kommunkoncern är -0,2 mnkr, budgeten för året var 11,5 mnkr. Föregående års resultat i kommunkoncernen var 3,6 mnkr. Sammantaget blev det en negativ budgetavvikelsen för koncernens resultat på 11,7 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader för kommunkoncernen är -866,1 mnkr vilket är 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader och avskrivningar. Avskrivningarna blev 1,4 mnkr lägre än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev 9,1 mnkr lägre än budgeten för året. Främsta orsaken till detta är att utvecklingen av skatteunderlaget i riket har utvecklats sämre än vad som var fallet då budgeten fastställdes samt ett minskat invånarantal. Under perioden har även kommunen fått extra generella statsbidrag på 1,3 mnkr.

Finansnettot blev totalt 3,0 mnkr sämre än budgeten för året. Den främst förklaringen är att marknadsvärderingen av pensionsmedlen (orealiserat resultat) och realiserade resultat på pensionsplaceringar påverkat finansnettot för kommunen negativt med 3,1 mnkr.

Det budgeterade resultatet 2025 för Ovanåkers kommun är 4,6 mnkr. Resultatet blev -12,5 mnkr. Resultatet exklusive VA-verksamhetens resultat (0,3 mnkr) blir -12,8 mnkr. Totalt innebär detta en negativ budgetavvikelse på 17,1 mnkr. Föregående års resultat var -2,9 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 4,6 mnkr högre än budgeterat, Skatteintäkter och statsbidrag är 9,1 mnkr lägre än budgeterat och Finansnettot är 3,4 lägre än budgeterat.

Invånarantalet i kommunen ökade under perioden 2015 till 2021 men sedan 2022 har det varit en tydlig befolkningsminskning varje år, från 2021 till 2025 är den totala minskningen 439 personer. Vid årets utgång hade Ovanåkers kommun 11 272 invånare. Trenden för soliditeten exkl. pensionsförpliktelser i kommunkoncernen är relativt stabilt på ca 35 %. Soliditeten inkl. pensionsförpliktelser i kommunkoncernen har däremot ökat från att 2021 vara 21,0 % till 22,9 % detta år. Kommunkoncernens långfristiga skuld per invånare har ökat sedan 2021 och uppgår nu till 76 tkr. Det har varit svaga resultat i kommunkoncernen de senaste tre åren men 2025 är första året med ett negativt resultat. Bolagen i koncernen har redovisat positiva resultat och haft en positiv budgetavvikelse, kommunen däremot har redovisat negativa resultat de senaste tre åren vilket är förklaringen till kommunkoncernens resultatutveckling.

Den kommunala koncernen

	2025	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*
Verksamhetens intäkter (tkr)	383 061	343 526	327 815	313 635	299 020
Verksamhetens kostnader (tkr)	-1 167 501	-1 116 800	-1 077 727	-979 988	-967 794
Årets resultat (tkr)	-161	3 581	948	36 269	17 461
Soliditet (%)	34,6 %	34,6 %	34,8 %	35,5 %	34,8 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	22,9 %	22,4 %	22,5 %	22,9 %	21,0 %
Investeringar (brutto) (tkr)	85 653	77 335	128 273	133 829	125 963
Långfristiga skulder (tkr)	855 755	852 715	862 103	864 440	844 075
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	76	75	75	74	72

Kommunen

	2025	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*
Antal invånare (folkmängd)	11 272	11 341	11 525	11 622	11 711
Kommunal skattesats (%)	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %	21,86 %
Verksamhetens intäkter (tkr)	183 317	172 936	155 684	151 041	143 077
Verksamhetens kostnader (tkr)	-1 021 009	-995 905	-952 016	-861 811	-853 102
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	-891 025	-872 650	-843 481	-755 251	-751 495
Verksamhetens nettokostnader/invånare (tkr)	-79	-77	-73	-65	-64
Skatteintäkter och statsbidrag (tkr)	888 121	871 473	845 836	794 805	755 758
Årets resultat (tkr)	-12 503	-2 879	-1 073	30 933	13 463
Soliditet (%)	39,5 %	41,9 %	43,0 %	44,2 %	43,4 %
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)	22,2 %	23,1 %	24,0 %	24,5 %	21,7 %
Investeringar (brutto) (tkr)	79 792	47 929	78 423	91 871	90 661
Långfristiga skulder (tkr)	412 648	390 766	390 153	386 490	366 125
Långfristiga skulder/invånare (tkr)	37	34	34	33	31
Totala tillgångar	1 267 040	1 225 751	1 202 223	1 172 262	1 122 985
Antal tillsvidareanställda	1 005	973	981	954	953

Utvecklingsmönstren de senaste åren visar bla. att befolkningen fortsätter att minska efter att några år tillfälligt ökat. Den kommunala skattesatsen i kommunen har varit oförändrad under perioden. Investeringarna i koncernen var historiskt höga under perioden 2018-2020 men även 2021-2023 genomfördes mer investeringar än vad som kunde finansieras med egna medel. Detta har medfört att de långfristiga skulderna i kommunkoncernen per invånare har ökat från att 2021 vara 72 tkr/inv. till att 2025 uppgå till 76 tkr/inv. De långfristiga skulderna per invånare i kommunen har ökat från 31 tkr/inv. 2020 till 37 tkr/inv. 2025. De höga investeringsvolymerna märks också på det totala tillgångarna i kommunen, där merparten avser anläggningstillgångar, 2021 var de totala tillgångarna i kommunen 1 122 mnkr men har fram till 2025 ökat till 1 267 mnkr. Soliditeten exkl. pensionsförpliktelsen minskar något i kommunen men är relativt stabilt i kommunkoncernen men soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för både kommunen och kommunkoncernen ökar något under perioden 2021 till 2025. Antalet tillsvidareanställda i kommunen var 2025 1 005 personer, 2021 var det 953 personer.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag samt två delägda bolag. De helägda bolagen är Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB och Helsinge Net Ovanåker AB. De två delägda bolagen Helsinge Vatten AB och Bollnäs Ovanåker Renhållning AB ägs tillsammans med Bollnäs Stadshus AB. De samägda företagen är Kommuninvest Ekonomisk förening, Kommunassurans Försäkring, Kommunförbundet Hälsingland, Samordningsförbund Gävleborg (Finsam) samt Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening. Kommunen anlitar privata utförare inom förskoleverksamhet.

De som nedan anges som koncernbolag är de bolag som ingår i kommunens sammanställda räkenskaper. Kommunalförbundet Hälsingland är, pga att räddningstjänst anses ha särskild betydelse enl 2 kap 5 § LKBR, per definition ett koncernföretag men deras ekonomiska betydelse är för liten för att vara med i vår sammanställda redovisning. Av den anledningen anges Kommunalförbundet Hälsingland som ett samägt företag nedan.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Organisationsschema

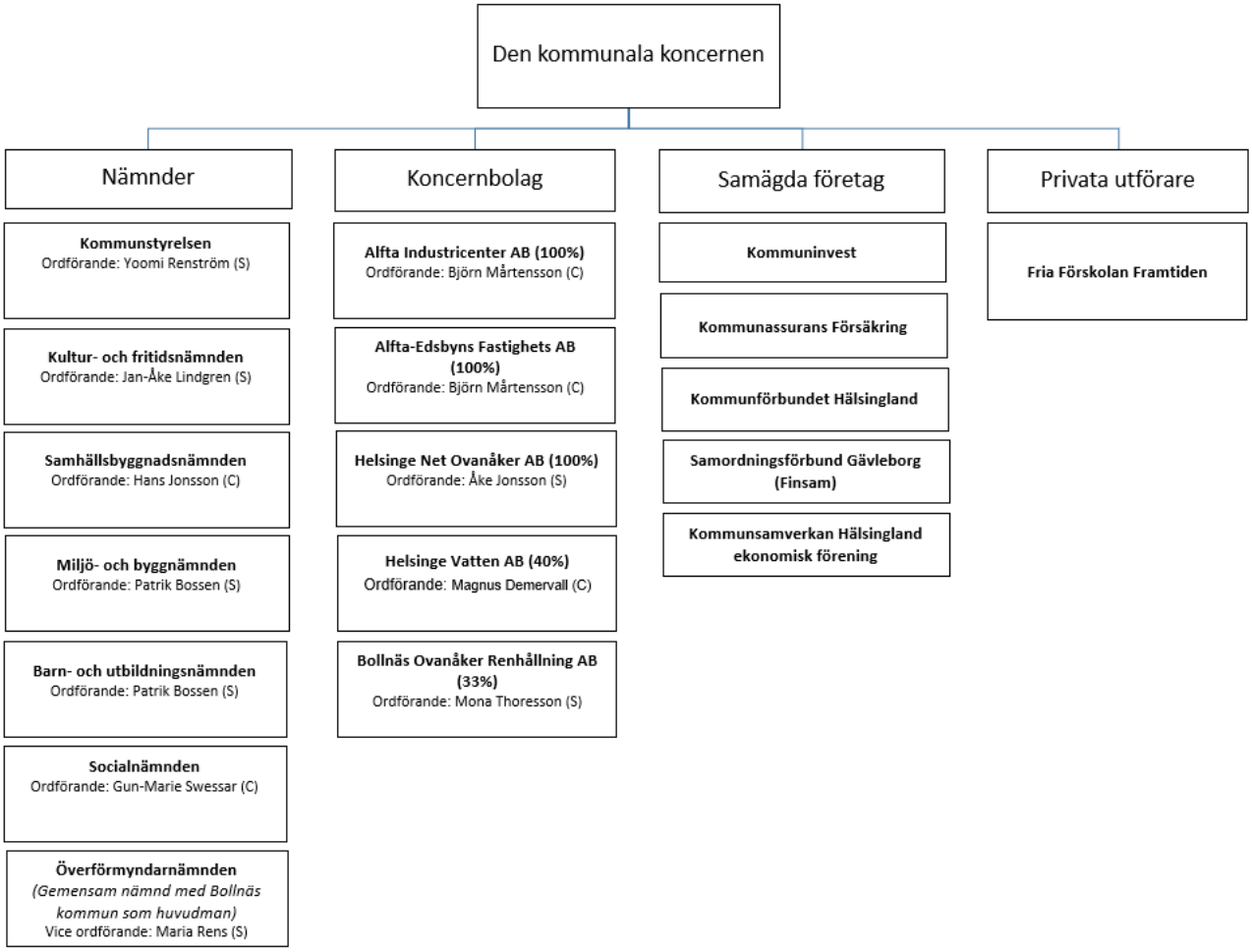

Nämnder	*Verksamhet*
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Inom nämndens ansvar ligger verksamheter såsom ekonomi, inköp, personal och löner, kommunikation och service, IT, kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism och fysisk planering.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur och fritidsnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet, fritidsgårdar och biblioteksverksamhet samt kulturskola.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för gator, vägar, parker och övriga allmänna platser. Nämnden ansvarar för de kommunala fastigheterna inom ramen för förvaltningsavtalet, t ex. verksamhetsfastigheter, kulturfastigheter, saneringsfastigheter och kommunens fritids- och idrottsfastigheter samt kommunens spår, leder och badplatser. Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom kommunens verksamhet med MBK (Mätning, Beräkning, Kartframställning),färdtjänst och riksfärdtjänst.

Miljö- och byggnämnden	Miljö- och byggnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet samt bostadsanpassningsbidrag. Nämnden är vidare kommunens naturvårdsorgan samt innehar budgetansvar för kommunstyrelsens ansvarsområde enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Från oktober tillfördes två nya enheter till nämndens ansvar: Tillståndsenheten och Förvaltarenheten.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, särskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, Svenska för invandrare (SFI) samt högskola/lärcentrum. I kommunen finns även en enskild förskola för vilken nämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för verksamheter som styrs främst av Socialtjänstlagen (SoL) men genom åren har även ansvar inom Lagen om Stöd och Service till vissa personer (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) tillkommit. Om det är påtaglig risk för människors liv, hälsa och utveckling finns inom ansvarsområdet två tvångslagstiftningar som reglerar socialtjänstens arbete. Det är Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).
Överförmyndarnämnden	Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet vars huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap, samt efter handläggning ge tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder.

Koncernbolag	*Verksamhet*
Alfta Industricenter AB	Förvaltar och hyr ut ändamålsenliga lokaler till företag och organisationer. Driver ett företagshotell på 35 000 m2 i Alfta.
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	Fastighetsbolag som har i uppdrag att bygga och hyra ut hyresrätter, utbudet ska passa olika kategorier av hyresgäster. Bolagets verksamhet omfattar även att förvalta kommunens verksamhetsfastigheter.
Helsinge Net Ovanåker AB	Bolaget levererar bredband via kopparnät och fibernät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Helsinge Vatten AB	Bolagets uppdrag är att ansvara för distribution och rening av vatten, samt drift, skötsel och underhåll av vatten- och avloppsanläggningar inom Ovanåkers och Bollnäs kommun.
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	Ansvarar för ägarkommunernas avfallsverksamhet och driver avfallsanläggningen med återvinningscentralen på Sävstaås samt Edsbyn.

Samägda företag	*Verksamhet*
Kommuninvest	Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.
Kommunassurans Försäkring	Kommunassurans Försäkring AB är ett kommunsektorinternt försäkringsbolag som ägs av en fjärdedel av Sveriges kommuner. Kommunassurans tillhandahåller i huvudsak egendoms- och ansvarsförsäkringar till ägarkommunerna samt biträder ägarkommunerna i deras skadeförebyggande arbete.
Kommunförbundet Hälsingland	Arbetar med förebyggande och operativ räddningstjänst. Från oktober flyttades ansvaret för Tillståndsenheten och Förvaltarenheten till Miljö- och byggnämnden i Ovanåkers kommun.

Samordningsförbund Gävleborg (Finsam)	Samordningsförbund Gävleborg ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet med syfte att personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete och egen försörjning. Verksamheten bygger på Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (ofta förkortat Finsam).
Kommunsamverkan Hälsingland ekonomisk förening	Ambitionen med den ekonomiska föreningen är att fungera som ett nav och samordnare av utvecklingsprojekt för de sex hälsingekommunerna. Mycket har tidigare gjorts huvudsakligen inom vuxenutbildningen men inriktningen för den ekonomiska föreningen är att kunna initiera och driva projekt inom en rad områden.

Privata utförare	*Verksamhet*
Fria Förskolan Framtiden	Fria Förskolan Framtiden är en enskild förskoleverksamhet för vilken Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar. Av kommunens förskolebarn går ca vart femte barn i förskola i enskild regi inom Fria Förskolan Framtiden.

Sedan 2011 bedrivs överförmyndarverksamheten av en Överförmyndarenhet i samarbete mellan Bollnäs, Ljusdal och Ovanåkers kommun. Bakgrunden till det fattade beslutet är bland annat att man behövde stärka verksamheterna i respektive kommun och öka rättssäkerheten, varför handläggningen flyttades till den gemensamma enheten. Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun har sedan 2015 en gemensam överförmyndarnämnd och sedan 2023 ingår även Ljusdals kommun i den gemensamma överförmyndarnämnden.

2009 bildades bolaget Helsinge Vatten AB i syfte att sköta drift och underhåll av Bollnäs och Ovanåkers kommuners VA-verksamheter. Bolaget ansvarar även för respektive kommuns administrations- och ekonomifunktion, marknadsföring, kundtjänst samt hantering av fakturering och kravtjänst. Bolaget ägs till 40 % av Ovanåkers kommun och 60 % av Bollnäs Stadshus AB.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB (BORAB) ägs till 33,3 % av Ovanåkers kommun och 66,7 % av Bollnäs Stadshus AB. Bolagets uppdrag är att samla in, transportera, behandla och återvinna kommunernas avfall, samt lagra och tillverka avfallsbränsle på uppdrag av Bollnäs Energi AB. Borab bedriver dels en taxefinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen i avfallskollektivet, och dels en konkurrensutsatt del med avkastningskrav.

Kommunalförbundet Hälsingland (KFH) bildades den 1 april 2009. Medlemskommunerna Bollnäs, Söderhamn och Ovanåker har lämnat över ansvaret för förebyggande och operativ räddningstjänst till KFH. Det har funnits en vilja att renodla kommunalförbundet till ett rent räddningstjänstförbund. Under året har det skett en flytt av vissa delar som inte är inom räddningstjänstområdet till Ovanåkers kommun.

2023 utökades antalet nämnder i Ovanåkers kommun med två nya nämnder, Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Nedan följer några risker/områden som är av vikt för att bedöma och förstå resultatet och den ekonomiska ställningen i Ovanåkers kommun och kommunkoncernen. Dessa är indelade i rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Nedan följer ett utdrag ur Ekonomirapporten som SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, presenterade i oktober.

Svensk ekonomi präglas av konjunkturåterhämtning

Svensk ekonomi befinner sig i en segdragen lågkonjunktur efter flera negativa störningar de senaste åren. BNP bedöms växa med 1,1 procent i år, nästan lika svagt som 2024. Den gradvis starkare tillväxt som syntes under slutet av 2024 fick våren 2025 ett bakslag. Det svaga BNP-utfallet berodde på svag konsumtion hos hushållen, vars tillförsikt dämpades markant av den ovanligt stökiga omvärlden. Dessutom minskade investeringarna kraftigt, vilket var överraskande.

Hösten har dock inletts lugnare och förutsättningarna för att BNP-tillväxten ska växla upp igen har nu stärkts. Vi räknar med att tillväxten kommer att öka under hösten i år. Sammantaget blir dock 2025 ett svagt år medan åren 2026 och 2027 blir desto starkare med en BNP tillväxt på 2,7 respektive 2,6 procent. Den svaga konjunkturen i vår omvärld håller tillbaka den svenska exporten, som inte väntas ge någon vidare draghjälp till den svenska konjunkturåterhämtningen. Välkommen stimulans från både finans- och penningpolitiken i Sverige bidrar till förutsättningarna för en uppväxling av tillväxten. Trots detta antas BNP nå sin potentiella nivå först i slutet av 2027. Därefter bestäms tillväxten i SKR:s framskrivning av demografiska faktorer och arbetsutbudet samt den teknologiska utvecklingen.

Återhämtningen är fortsatt skör och det finns flertalet risker som kan störa och förlänga perioden av lågkonjunktur. Prognosen bygger på antagandet om att inga nya större störningar inträffar samt att den förhöjda osäkerheten avtar i år och nästa år.

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat har försämrats flera år i rad. Det har bidragit till en minskad självfinansieringsgrad av investeringar och en gradvis ökad upplåning. Det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet har därmed fått stå tillbaka för att hantera tillfälliga kostnadsökningar, inte minst kopplade till pensionskostnaderna.

Var tredje kommun redovisade underskott 2024 och i år räknar drygt var femte med ett negativt resultat. Samtidigt ligger investeringsnivåerna kvar på historiskt höga nivåer, vilket fortsätter att driva upp skuldsättningen. Soliditeten i kommunkoncernerna har försvagats med 2,3 procentenheter de senaste två åren, även om nivån i ett längre perspektiv varit relativt stabil.

Anpassning, anpassning och anpassning

För de flesta kommuner handlar de demografiska utmaningarna inte längre om att möta ett växande

uppdrag, utan om att anpassa verksamheterna till ett förändrat behov. Framför allt påverkas förskola och grundskola, där elevkullarna fortsätter att minska, samtidigt som gruppen äldre ökar kraftigt. Långsiktighet och omställningsförmåga blir därför centrala ledord för kommunsektorn framöver.

Kommunerna står inför en rad svåra beslut; att anpassa verksamheter till färre barn och elever, höja taxor inom VA-området samt ställa om individ- och familjeomsorgen i takt med ny socialtjänstlag.

Under prognosperioden antas kommunerna inte fullt ut kunna anpassa kostnaderna i takt med det minskade elevunderlaget. Kostnadsökningen beräknas uppgå till omkring 1 procent per barn och elev i både förskola och grundskola. Samtidigt har regeringen i budgetpropositionen presenterat flera nya skolreformer, där informationen om innehåll och finansiering ännu är knapphändig. Risken är att dessa reformer, som till stor del är underfinansierade, ytterligare försvårar den nödvändiga anpassningen i skolsektorn.

Befolkningsutveckling

Hur kommunens befolkning är sammansatt påverkar planeringen av service i en kommun. Det handlar bland annat om hur många invånare kommunen har i förvärvsarbetande ålder, andelen äldre, antalet barn, antalet kvinnor och män, geografisk spridning och om befolkningen ökar eller minskar.

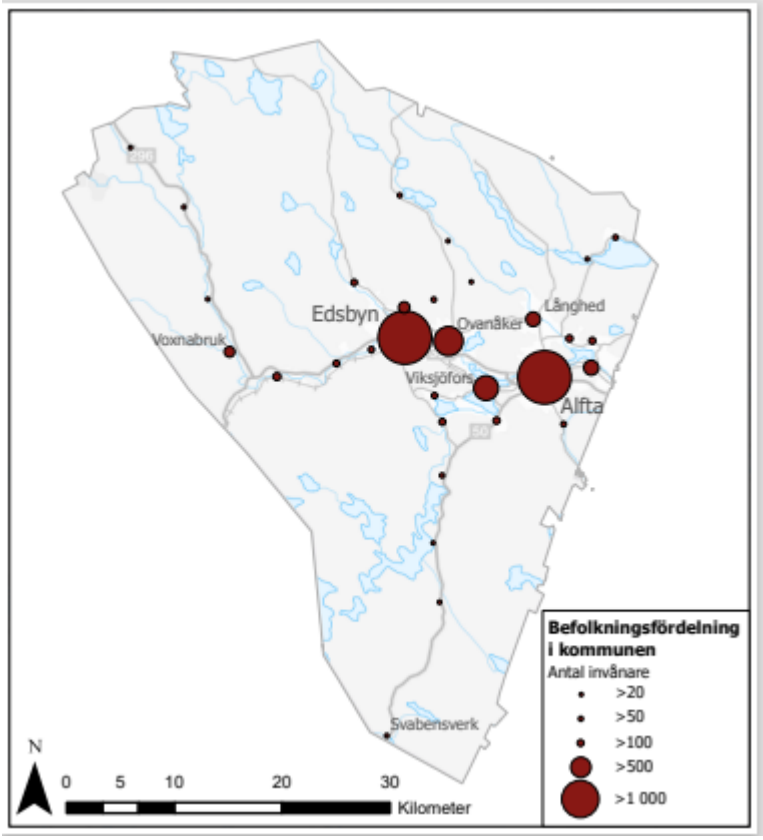

I Ovanåkers kommun är befolkningen koncentrerad till Voxnans dalgång och de kringliggande byarna. Nästan 60% av kommunens befolkning bor i tätorterna Edsbyn och Alfta.

Enligt befolkningsprognosen antas att runt 100 barn föds varje år i kommunen, 2025 föddes det totalt 80 barn. I kommunen är det fler som dör än som föds vilket leder till ett så kallat negativt födelseöverskott. Under år 2025 avled 153 personer vilket betyder att det blev ett negativt födelseöverskott på -73.

De senaste åren har inrikes inflyttning till kommunen legat på 300-400 personer. Utflyttningen har ofta varit något högre. År 2025 var det ett inrikes nettoflyttningsunderskott på -7 personer. 349 inrikes inflyttningar till kommunen och 356 inrikes utflyttningar. Under 2025 invandrade 26 personer och 15 personer utvandrade, vilket ger ett invandringsöverskott på 11 personer under 2025. Per den 31 december 2025 bor 11 272 invånare i Ovanåkers kommun. Befolkningen minskade med 69 personer jämfört med föregående år.

Uppgifterna om befolkningen ovan är hämtade från SCB. SCB har från och med referensåret 2025 och framåt infört en liten kontrollerad slumpmässig osäkerhet i samtliga redovisade uppgifter. Osäkerheten har tillförts för att skydda enskilda personer så att ingen riskerar att röjas i statistiken. Till följd av detta så är inte alltid de redovisade totalerna lika med summan av deras redovisade delar.

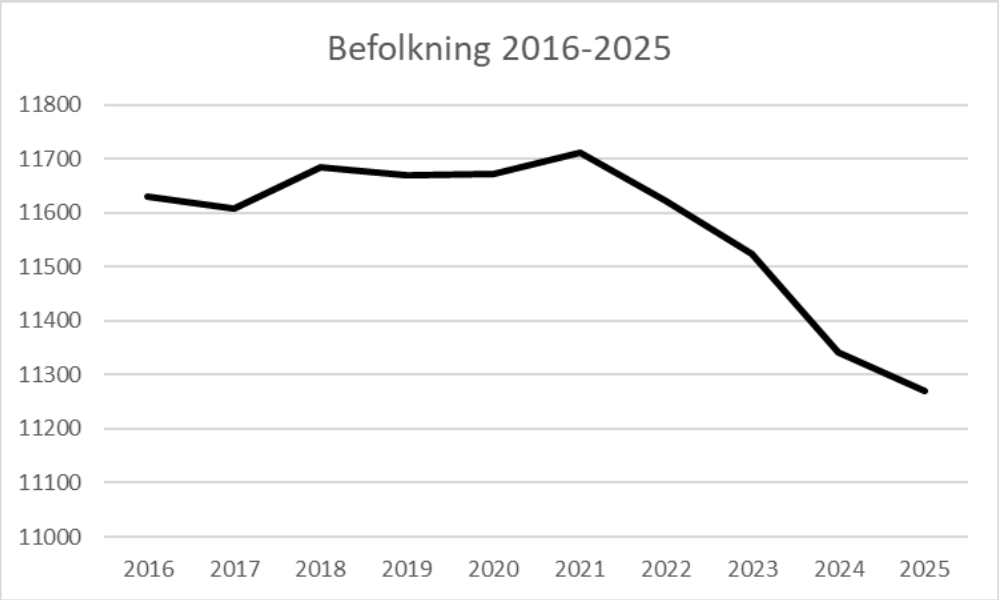

Åldersstrukturen i Ovanåkers kommun skiljer sig från riket. Kommunen har en högre andel äldre och antalet äldre kommer att fortsätta öka i framtiden. Största ökningen kommer ske runt år 2020 och fram till 2035. Denna befolkningsstruktur påverkar den framtida välfärden.

Befolkningen har mellan 1990-2025 minskat med 2 287 personer till nuvarande 11 272 invånare. Mellan 1990-2013 minskade befolkningen varje år medan befolkningen under perioden 2014-2021 ökade med 357 personer. De senaste fyra åren 2022-2025 har befolkningen minskat med 440 personer.

En demografisk utmaning för kommunen ligger i att antalet 80 år och äldre antas öka med 402 personer (+47%) mellan 2020-2030. Mellan 2020-2025 var ökningen 184. Gruppen 80 år och äldre är en grupp där flera är i behov av kommunala insatser i form av hemtjänst eller särskilt boende. Mellan 2030 och 2040 antas att ökningen i gruppen 80 år och äldre inte är så stor men en omfördelning sker inom gruppen där antalet 90 år och äldre antas bli 116 fler (+61%).

En ytterligare demografisk utmaning ligger i att antalet 1-5 åringar antas minska. 2023 var 640 barn i kommunen 1-5 år. 2025 hade den siffran minskat till 551 och till 2026 antas antalet minska till 505. År 2030 antas det vara 475 barn i kommunen som är 1-5 år. 1-5 åringar är i behov av kommunala insatser i form av förskola.

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ovanåkers kommun utmärks av en stark industri- och småföretagartradition. Tillväxten i det lokala näringslivet i Ovanåker har varit mycket god under hela 2000-talet. Det beror dels på den starka företagartraditionen kombinerat med en god förmåga till förnyelse och investeringsvilja. Några av länets största privata arbetsgivare finns i Ovanåkers kommun. Andelen företagsamma i Ovanåker ligger över länssnittet. En framtida utmaning är att rekrytera kvalificerad arbetskraft för att företagen ska fortsätta utvecklas, inte bara den kvalificerade arbetskraften utan det kommer att bli en utmaning inom alla områden.

2025 har varit ett tufft och utmanande år för en stor del av kommunens företagare, man trodde rent allmänt att det skulle kunna vända kvartal 2-3 under 2025 men det kom aldrig igång och inte ens under det sista kvartalet. Kommunen klarade sig från stora varsel under 2025 men det återstår att se vad det innebär för 2026.

Ovanåker har en större bredd på branscher nu än för ett tiotal år sedan då det nästan bara fanns träindustri. På Alfta Industricenter så har flera metallföretag etablerat sig genom åren och det gör att kommunen inte är lika känsliga för konjunkturnedgångar, flera av metallföretagen har fortsatt gå bra vilket har vägt upp lite. Företagen i kommunen har fortfarande stora problem med sin kompetensförsörjning över tid och detta är en av de stora utmaningarna för företagen både i kommunen och i hela Sverige.

Arbetslösheten i Ovanåker var i december 6,5 %, detta är högre jämfört med samma månad föregående år då det var 5,9 %.

Kommunen har de senaste åren tagit ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor som en följd av att staten har minskat Arbetsförmedlingens kontor samt minskat statlig ersättning till arbetsmarknadspolitiska program. Kommunens projekt tillsammans med arbetsförmedlingen som tecknades 2024 förlängdes under 2025 och där inriktningen är på särskilt utsatta grupper utifrån statistik från Arbetsförmedlingen, det har slagit väl ut och Ovanåkers kommun har varit ledande i Hälsingland i detta jobb.

Arbetsmarknad och näringslivsenheten har också upprättat flera nya samarbeten med andra aktörer både internt inom kommunen och externt med till exempel Hälsocentralerna och fler företagare. Andra kommuner har under 2025 velat titta på exempel där AMN jobbar nära vuxenutbildningen och företag, som till exempel Svenska fönster-skolan m.fl.

Bostadsmarknad

Aefab, det kommunalägda bostadsbolaget, spelar en central roll i att tillhandahålla bostäder för invånarna i Ovanåkers kommun. Kommunens befolkning har en högre medelålder än riksgenomsnittet, vilket ökar behovet av tillgängliga och lättskötta bostäder. Samtidigt ser vi en tydlig trend där efterfrågan på större lägenheter ökar – ett segment där Aefab i dag inte har några vakanser alls. Aefab har en central roll i att möta dessa behov. Även om inga beslut om nyproduktion finns i dag påbörjas ett strategiskt planeringsarbete för att skapa förutsättningar för framtida bostadsbyggande. Samtidigt fortsätter vi att utveckla och förbättra vårt befintliga bestånd, vilket har bidragit till att hyresgästernas trivsel har ökat under året.

Uthyrningsgraden i Aefabs bestånd ligger på 93 %, vilket är en liten ökning jämfört med 2024. Under 2025

hyrdes 207 lägenheter ut, vilket motsvarar i genomsnitt 17 per månad, en högre uthyrningstakt än tidigare år. Antalet sökande per ledigt objekt är i nivå med föregående år, medan kötidens längd har ökat något. Aefabs fokus framåt är att vara en stabil och lyhörd aktör som säkerställer att kommunens invånare har tillgång till trygga och attraktiva bostäder – både nu och i framtiden.

Hållbarhet

De lokala miljömålen som antogs 2024 och gäller fram till t.o.m 2030 svarar upp mot de nationella miljökvalitetsmålen och den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Målen kopplas till fyra temaområden – Energi och klimat; Vatten; Biologisk mångfald, ekosystemtjänster och friluftsliv samt Giftfritt och cirkulärt samhälle. Under 2025 har stor del av arbetet under 2025 har bland annat bestått i att ta fram relevanta åtgärder och indikatorer som ska bidra till måluppfyllelsen. Under hösten har en ny kretsloppsplan arbetats fram som också ska gälla till 2030 och bidra till ett giftfritt och cirkulärt Ovanåker.

Biosfärområde Voxnadalen har under året restaurerat vattendrag och åtgärdat vandringshinder, främjat variationsrikt och naturnära skogsbruk genom skogsträffar, samt stärkt kopplingen mellan forskning och praktisk förvaltning via samarbeten med LANDPATHS och Mistra Miljökommunikation. Samtidigt har nya slåtterängar och pollinatörsvänliga miljöer skapats i odlings- och tätortsnära landskap för att främja biologisk mångfald. Insatserna bidrar till hållbar vatten- och skogsförvaltning samt utveckling av lokala ekosystemtjänster. Biosfärområde Voxnadalen har även initierat samverkan för mer hållbar och lokal livsmedelsproduktion genom förstudien Mata Hälsingland. Arbetet stärker lokala livsmedelskedjor och bidrar till ökad självförsörjning och beredskap.

I kommunens Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel, under rubrik 2.6 Ansvarsfulla placeringar, beskrivs bland annat hur kommunen ser på hållbarhet avseende kommunens placeringar. För samtliga av kommunens placeringar gäller att förvaltningen ska ske med hänsyn till ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet utifrån ett globalt perspektiv. Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning. För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen ska kommunen även använda sig av så kallat positivt urval som innebär att fondförvaltaren aktivt väljer in innehav i stället för att välja bort. Kommunen ska indirekt via värdepappersfonder placera i bolag som bidrar till att lösa klimatutmaningarna eller som främjar omställningen till ett hållbart samhälle.

Verksamhetsrisker

När Ovanåkers befolkning förändras behöver vi också anpassa hur vi arbetar med välfärden. Hur många som föds, hur många som arbetar och hur länge vi lever påverkar vilka resurser vi har och vilka behov som finns i kommunen. För att kunna fatta kloka beslut om framtidens välfärd är det därför avgörande att vi följer och förstår prognoser om befolkningens utveckling. Just nu ser vi att antalet barn som föds minskar, samtidigt som fler lever längre och antalet äldre över 80 år ökar. Dessutom minskar antalet personer i arbetsför ålder i vår kommun. Det betyder att vi behöver fler som arbetar inom vård och omsorg, medan

behovet av personal i förskolor och skolor på sikt minskar.

För oss som arbetsgivare innebär det utmaningar: vi måste både hitta rätt kompetens och se till att de som redan arbetar hos oss trivs och vill stanna kvar. Konkurrensen om arbetskraften är stor – både från andra kommuner, regionen och privata arbetsgivare.

Därför är det viktigt att våra arbetsplatser är attraktiva, att medarbetare får utvecklas, må bra och känna sig uppskattad. Som arbetsgivare behöver vi fundera hur vi organiserar arbetet och hur vi bäst tar tillvara på den kompetens vi redan har. En viktig del är att hjälpa våra nuvarande medarbetare att ibland ställa om till nya arbetsuppgifter eller roller i takt när behoven förändras. Genom att satsa på omställning och kompetensutveckling ger vi våra medarbetare möjlighet att växa, samtidigt som vi ser till att kommunen har rätt kompetens där den behövs mest.

Alla verksamheter påverkas inte lika mycket. Inom vissa områden, som legitimerad personal och undersköterskor, är det redan svårt att hitta personal.

För att klara välfärden framöver behöver vi fortsätta arbeta långsiktigt med kompetensförsörjningen, ta hand om dem som redan finns hos oss och ge goda möjligheter till omställning. Det är en utmaning vi måste lösa tillsammans för alla som bor, arbetar och verkar i Ovanåker.

Utbildning

En nyckelutmaning är att små förskolor och skolor på landsbygden inte alltid har tillräckliga resurser för att upprätthålla en god arbetsmiljö och likvärdighet. Minskade elevantal innebär att lokala enheter står inför svårigheter med att fördela fasta kostnader på färre barn, vilket också kan påverka kvaliteten på undervisning och stöd. Samtidigt ökar elevantalet på centralskolorna i Alfta och Edsbyn, vilket kräver investeringar för att möta behoven där.

Kommunens övergripande strategi för att hantera dessa demografiska förändringar innefattar skol- och lokalutredningar för att identifiera lösningar som kan säkerställa både hållbarhet och tillgänglig skolstruktur. Arbetet bygger på samarbete mellan förvaltningar, politisk ledning och alla berörda parter för att skapa en transparent och inkluderande process. Genom att anpassa skolstrukturen till den förändrade befolkningssammansättningen behöver kommunen skapa en utbildningsmiljö som är både kvalitativ och långsiktigt hållbar genom att anpassa utbildningslokaler och undervisningens behov.

Digitaliseringen inom skolorna har ett fortsatt fokus på att förbättra elevernas likvärdighet och tillgång till stöd. I Ovanåkers kommun har vi en god digital infrastruktur och arbetar för att utveckla ett pedagogiskt mervärde då tekniken är ett *medel*, samt att källkritik och säkerhet blivit helt centrala delar i takt med AI-utvecklingen och ett osäkrare omvärldsläge. Ett viktigt mål är att effektivisera tillgången till digitala verktyg för att underlätta lärandet. Digitalisering 2026 kommer fokuseras på informationssäkerhet som GDPR-skyddande av personuppgifter, ny lag 2026 NIS2-Cybersäkerhet och OSL-sekretess, juridisk kontroll och pedagogisk kvalitet.

Sammanfattningsvis kräver Ovanåkers kommuns demografiska förändringar en helhetslösning där alla aspekter av skolstrukturen, personalresurser och lokaler tas i beaktande. Genom att arbeta strategiskt och tillsammans kunna möta dessa utmaningar och skapa en stabil och långsiktig utbildningslösning för

framtiden.

Vård och omsorg

De behov av omställningar och prioriteringar som verksamheterna sett under några år gäller fortsatt och förstärks också utifrån de riktade statsmedel som kommunerna får för att utveckla och förbättra kvalitét, samverkan, tillgänglighet och kontinuitet inom alla verksamhetsområden. Den nya socialtjänstlagen med fokus på tillgänglighet och förebyggande arbete trädde ikraft 1 juli 2025 och omställningsarbetet pågår. Den demografiska utvecklingen med en ökande äldrebefolkning i behov av socialtjänstens vård- och stödinsatser kräver omställning och ändrade arbetssätt för att kunna möta medborgarnas behov.

Färre personer i arbetsför ålder ska ta hand om fler och samtidigt bemästra en allt mer avancerad vård i hemmet. Detta ställer höga krav på kompetensförsörjning för att lyckas upprätthålla kvalitét och rättssäkerhet. Svårigheten att rekrytera främst arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor, socialsekreterare, undersköterskor och chefer medför risk att inte kunna upprätthålla rättssäkert stöd och vård/omsorg med kvalitet. Den nationella omställningen till Nära vård tillsammans med utvecklingen av mer avancerad vård i hemmet ställer krav på välutbildad personal, både gällande den legitimerade personalen och för personal som tar emot delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Socialtjänstens omställning till ett mer förebyggande arbete kräver utökade resurser, framför allt gällande insatser för barn och unga, men även för äldre utifrån bibehållen hälsa. Samtidigt som ett omställningsarbete pågår ska basverksamheten fortgå. Socialtjänsten förväntas möta upp behov av stöd i ett tidigt skede i syfte att på sikt minska mer omfattande stödinsatser. Samverkan mellan socialtjänst, skola och sjukvård är betydande för omställningsarbetet. Även arbetet med hållbara lösningar för personer långt ifrån arbetsmarknaden ställer krav på samverkan och flexibla arbetssätt. Förmågan och viljan till ändrade arbetssätt med fokus på samverkan och samarbete, både internt och externt, måste stärkas för att skapa den utveckling som omställningen kräver i syfte att kunna möta framtida behov och förväntningar.

Finansiella risker

Ovanåkers kommuns fullmäktige har beslutat om en Finanspolicy (reviderad kf 2023-11-06). Syftet med finanspolicyn är att ange ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering. För förvaltningen av kommunens pensionsmedel finns en särskild policy fastställd av kommunfullmäktige, Placeringspolicy gällande förvaltning av pensionsmedel för Ovanåkers kommun (reviderad kf 2023-12-11).

Kommunens bostadsbolag Aefab antog en finanspolicy 2025-10-21 som reglerar de finansiella riskerna som bolaget har. Räntesäkring sker åtskilt från kapitalbindning via ränteswappar. Enligt den nya finanspolicyn som antogs 2025 kommer övergång de kommande åren ske till att upplåning får ske bara med fast och rörlig ränta. De derivat som finns skall behållas till förfall och därefter ersättas med lån med rörlig eller fast ränta. Samtliga lån finns hos Kommuninvest och all räntesäkring hos Nordea. Vid nyupplåning och omsättning av lån tas 2 anbud in.

Aicab antog en ny finanspolicy 2025-10-21 och Helsinge Net Ovanåker AB antog en finanspolicy 2020-02-13

som reviderades 2025-11-06.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken har räntebindningen i låneportföljen fastställas enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall < 12 mån. 30 %. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

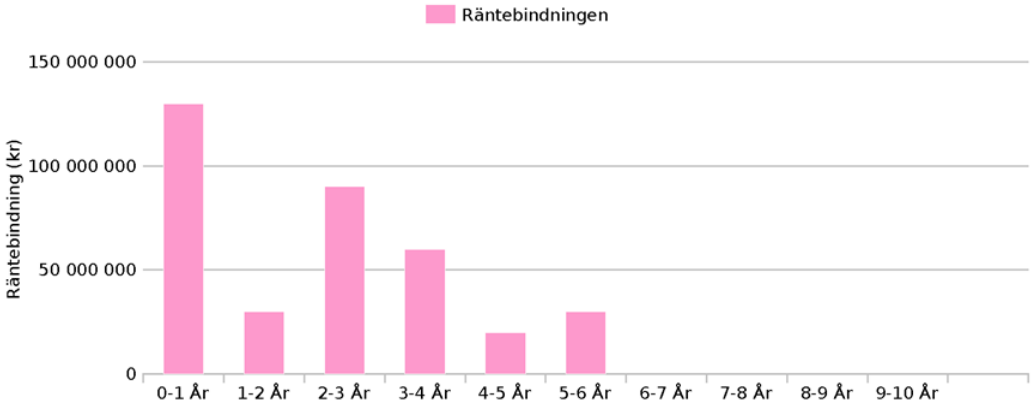

Genomsnittliga räntebindningen för kommunen är 2,13 år. Av portföljen har 36,1 % en räntebindning på 1 år eller kortare. Genomsnittlig räntan för 2025 är 1,67 %.

Totalt i koncernen är den genomsnittliga räntebindningen 1,86 år och den genomsnittliga räntan är 2,16 %.

Räntebindning för Aefab uppgår till 1,60 år, genomsnittlig ränta är 2,62 %. Räntebindning för Aicab uppgår till 1,75 år, genomsnittlig ränta för är 2,71 %. Räntebindning för Helsinge Net Ovanåker uppgår till 1,86 år, genomsnittlig ränta är 1,65 %. Räntebindningen för Borab uppgår till 2,25 år, genomsnittlig ränta är 1,13 %.

Finansieringsrisk

För att begränsa finansieringsrisken har kapitalbindningen i låneportföljen fastställas enligt följande: Målvärde genomsnitt 3 år, avvikelse min/max 1 år och maximal andel med förfall 12 mån. 30 %. En jämn förfallostruktur ska eftersträvas.

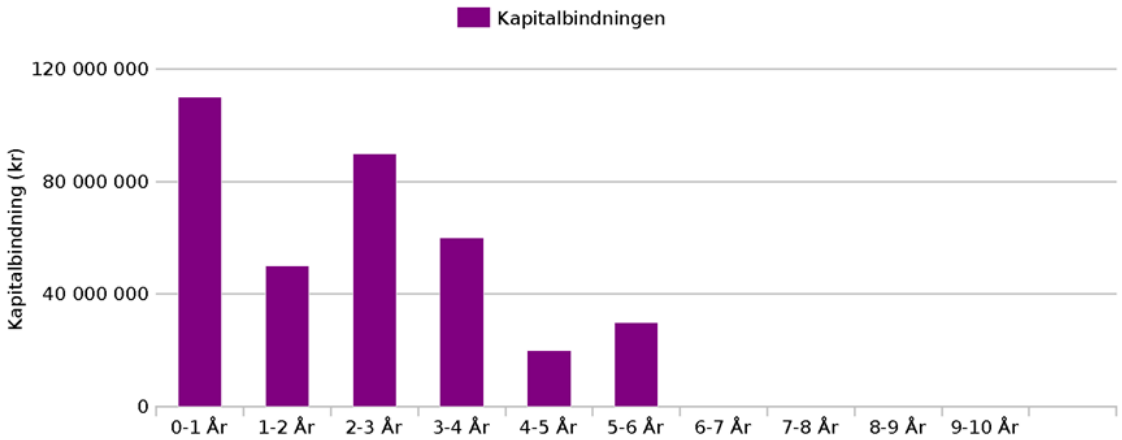

Den genomsnittliga kapitalbindningen för kommunen är 2,24 år. Av portföljen har 30,6 % en kapitalbindning på 1 år eller kortare.

Genomsnittliga kapitalbindningen för koncernen uppgår till 2,10 år.

Genomsnittliga kapitalbindning för Aefab uppgår till 1,87 år. Kapitalbindning för Aicab uppgår till 2,59 år. Kapitalbindningen för Helsinge Net Ovanåker AB uppgår till 2,15 år. Kapitalbindning för Borab uppgår till 2,25 år.

Kredit- och likviditetsrisk

Målsättningen med kommunens likviditetsförvaltning är att kommunkoncernens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas.

Kommunen ska ha tillgång till likvida medel för att kunna fullgöra sina betalningsåtaganden. Kommunen bör ha likvida medel för att klara löpande utgifter under minst 30 bankdagar. Likviditetsöverskott som inte är tillfälligt – utöver den likviditet som erfordras för att upprätthålla ovanstående betalningsberedskap – ska i huvudsak användas för att amortera kommunens låneskuld.

Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument, så som räntebärande papper, värdepapper och/eller bankinlåning, samt i godkända, kreditvärdiga motparter hos den bank som kommunen vid tillfället har avtal med. Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Utdrag ur Placeringspolicyn gällande förvaltning av pensionsmedel (Kf 20231211 § 119):

Ovanåkers kommun har avsatt kapital för att minska framtida likviditetsmässiga påfrestningar för hantering av pensionsskulden. Den totala pensionsskulden överstiger i dagsläget kraftigt nivån på avsatta medel. Målet med pensionsmedelsförvaltningen är att förvaltat pensionskapital på sikt ska täcka de årliga pensionsutbetalningarna för den historiska pensionsskulden. Tillräckligt med kapital för detta beräknas uppnås ca 2040 genom avkastning på förvaltat kapital och genom likvidmässiga avsättningar över tid.

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. Storleken på pensionsskulden påverkas av flera föränderliga faktorer såsom ränta, inflation, dödlighet och eventuella avtalsförändringar. Givet pensionsskuldens riskegenskaper kan därför även likvidmässiga avsättningar behövas under perioden för att uppnå målsättningen.

Målet med de avsatta medlen är att nå en årlig real avkastning om 3% sett över rullande femårsperioder. Detta definieras som det övergripande förvaltningsmålet. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI). I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. I lägen då andelen aktier minskas placeras detta kapital i övriga tillgångsslag.

Pensionsförpliktelser

Ett av de största åtaganden som kommunkoncernen har är pensionsåtagandet. Pensioner intjänade före 1998 skuldförs inte utan redovisas som en ansvarsförbindelse. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen och Ansvarsförbindelsen är den beräknade framtida skuld som kommunkoncernen har för pensioner.

Avsättningen för pensioner för kommunkoncernen inkl. löneskatt uppgår till 121 506 tkr (118 572 tkr). Avsättningen inkl. löneskatt för kommunen uppgår till 119 103 tkr (116 424 tkr), en ökning av avsättningen med 2 679 tkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner inkl. löneskatt för kommunkoncernen uppgår till 219 596 tkr (231 200 tkr), vilket är en minskning av ansvarsförbindelsen med 11 604 tkr.

Marknadsvärdet av de förvaltade pensionsmedlen är vid årets utgång 80 725 tkr (83 803 tkr), anskaffningsvärdet 74 280 tkr (74 280 tkr). Återlånade medel är skillnaden mellan pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel. Konsolideringsgrad är den andel av pensionsförpliktelsen som täcks av förvaltade pensionsmedel.

Pensionsförpliktelse (tkr)

	Kommunen		Koncernen	
Pensionsförpliktelse	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Avsättningar inkl löneskatt	119 103	116 424	121 506	118 572
Ansvarsförbindelse inkl löneskatt	219 596	231 200	219 596	231 200
Summa pensionsförpliktelser	**338 699**	**347 625**	**341 102**	**349 773**
Finansiella placeringar avs pensionsmedel - marknadsvärde	80 725	83 803	80 725	83 803
Återlånade medel	257 974	263 822	259 908	265 970
Konsolideringsgrad	23,8 %	24,1 %	23,7 %	24,0 %

Ovanåkers kommun förvaltar pensionsmedelskapitalet med en dynamisk förvaltningsmodell där det sker löpande kontroll på nedsidesrisken. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall justeras andelen aktier så att portföljen som mest kan tappa 20 % i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna. Strategin innebär att andelen aktier främst bestäms utifrån aktuellt riskutrymme. Värdepappersportföljen är även anpassad enligt kommunens riktlinjer för ansvarfulla placeringar. Samtliga fonder exkluderar investeringar enligt kommunens riktlinjer och fonder med hållbart fokus prioriteras. Söderberg & Partner bistår kommunen med förvaltning, portföljbevakning och rapportering utifrån kommunens placeringspolicy.

Andelen aktier var 54,3 % vid årets slut medan andelen räntebärande tillgångar var 45,6 %. Värdepappersportföljen har en mycket god riskspridning med ett stort antal underliggande innehav i både Sverige och globalt. Den svenska andelen av aktieportföljen var vid årsskiftet 30,6 % och resterande del placeras i globala företag.

Tillgångsfördelning senaste 36 mån

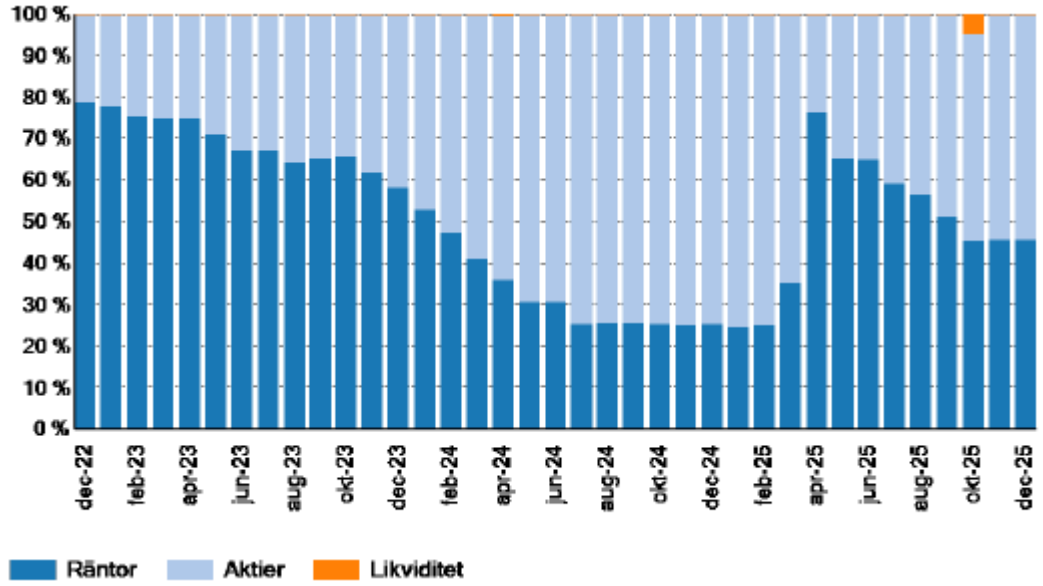

Börsåret 2025 inleddes starkt, där teknik- och AI-bolag fortsatte trenden från 2024 och stod för en stor del av den inledande uppgången. Däremot ökade volatiliteten tydligt, dels efter att Kina lanserade en AI-konkurrent till ett konkurrerande pris, dels när Trump lanserade tullpaket mot stora delar av världen tidigt i april som fick börsen att gunga rejält efter oro om handel och tillväxt. Successivt tonades oron ned i takt med nya handelsavtal som rullades ut, och börserna stabiliserades.

Den svenska kronan hade ett urstarkt år, vilket dämpade utvecklingen i en portfölj bestående av globala aktier, som trots att de gick starkt inte fick några större utslag i portföljen pga. valutaeffekter. För att summera börsåret 2025 så präglades det i stort av geopolitiska spänningar, handelstullar och valutaeffekter på nedsidan, medan framförallt teknik, AI och finans stod för en stor del av uppsidan.

Under året sjönk marknadsvärdet på portföljen med 3,7 % och var vid årets slut 80,7 mnkr (83,8 mnkr 2024). Utöver att dollarutvecklingen påverkade de globala aktieinnehaven negativt så kan årets nedgång förklaras av den dynamiska förvaltningsmodell som kommunen tillämpar för att begränsa nedsidesrisken. Under året när börsmarknaden föll så reallokerades portföljen till att äga en större del räntor till följd av att riskutrymmet minskade. När börsen sedan återhämtade sig hade portföljen en lägre uppsida som ett resultat av den tidigare reallokeringen.

Risker i skatteintäkter och statsbidrag

Risker i skatteintäkter och statsbidrag

(utdrag ur SKRs MakroNytt 3/2025)

Prognosen är att det underliggande skatteunderlaget, alltså exklusive regelförändringar, ökar med 3,9 procent 2025 och 4,7 procent 2026. I jämförelse med föregående prognos från oktober innebär det en svagare utveckling 2025 (-0,2 procentenheter). Detta förklaras av nedrevideringar baserat på utfall av såväl lönesumman som beskattningsbara transfereringsinkomster (avseende posten arbetsmarknadsersättning).

Uppväxlingen av skatteunderlaget 2026 hänger ihop med ökningen av antalet arbetade timmar som driver

upp tillväxten i lönesumman och därmed börjar bidra positivt till skatteunderlagstillväxten. Det är en utveckling som håller i sig resten av beräkningsperioden, 2026–2029, vilket är en kontrast till 2024–2025 då arbetade timmar bidrog negativt till skatteunderlagets tillväxt. Vi kan visserligen se ett rejält BNP-lyft redan 2025 men det är först 2026 som detta, genom stigande antal arbetade timmar, ger skjuts till skatteunderlaget.

Skatteverkets definitiva taxeringsutfall visar att det underliggande skatteunderlaget ökade med 3,7 procent 2024 (faktisk ökning var 3,5 procent). Det är ett utfall långt under den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2014–2023 (4,5 procent). Den svaga ökningen under fjolåret kan till stor del tillskrivas nedgången för antalet arbetade timmar, vilket dämpade ökningen av lönesumman.

För kalkylåren 2027–2029 uppgår den underliggande ökningen av skatteunderlaget till 4,3 procent i genomsnitt, med små avvikelser mellan åren. Sett över hela beräkningsperioden, 2025–2029, blir den årliga ökningen densamma, 4,3 procent.

(utdrag ur Ekonomirapporten oktober 2025)

Kommuner och regioner har ett brett och långsiktigt ansvar för många av välfärdens centrala verksamheter. För att kunna planera och använda resurser effektivt krävs stabila spelregler och förutsägbarhet i finansieringen. De senaste årens ökande antal riktade bidrag har bidragit till att styra resurser mot prioriterade områden, men det talas sällan om vad som prioriteras bort. Systemet har lett till mer administration, kortsiktighet och fragmenterad styrning, och riskerar att försvaga det lokala självstyret genom att minska möjligheten att anpassa välfärden efter lokala behov.

I dag saknas en automatisk värdesäkring av statsbidragen, vilket innebär att kommunsektorns ekonomi successivt påverkas av inflation, löneutveckling och beslut som fattas med kort varsel i statens budgetprocess. Därtill minskar skattekraften över tid när det sker skatteregleringar, eftersom finansieringen endast utgörs av regleringsårets nivå. För att kommuner och regioner ska kunna möta framtidens behov krävs ett tydligare fokus på generella och förutsägbara statsbidrag, där staten anger principer för värdesäkring och uppräkning. Det handlar inte i första hand om mer pengar, utan om tillräcklig framförhållning och långsiktighet. Om staten tydligt skulle förmedla hur de generella statsbidragen ska utvecklas över tid skapas stabilare planeringsförutsättningar, både för investeringar och för verksamhetsplanering. Det minskar också behovet av kortsiktiga krisåtgärder och tillfälliga satsningar som annars riskerar att tränga undan strukturella förbättringar.

Händelser av väsentlig betydelse

Risknivån för cyberangrepp är fortsatt hög efter invasionen av Ukraina och Sveriges NATO-inträde. Osäkerheten i omvärlden och det nya säkerhetsläget påverkar i hög grad IT-avdelningens arbete och kräver att kommunkoncernens cybersäkerhet prioriteras. Det europeiska beroendet av amerikanska IT-leverantörer är en aktuell fråga som bevakas noggrant. Under mars–april 2025 drabbades Ovanåkers kommun av en phishing-kampanj riktad mot offentlig sektor. Tack vare det fördjupade samarbetet mellan Ovanåkers- och Bollnäs kommun kunde Bollnäs tillfälligt stötta med kompetens. Genom Bollnäs–Ovanåker-samarbetet underlättas också kompetensöverföring mellan kommunernas IT-organisationer via en gemensam rutin- och kunskapsdatabas.

En gemensam organisation för tjänsteperson i beredskap (TIB), i samarbete med Bollnäs och Söderhamns kommuner, är på plats sedan Q1. Detta innebär att kommunerna har en beredskap dygnet om att hantera uppkomna händelser internt så väl som externt, i avvaktan på att ordinarie beslutsfattare finns på plats.

Den 27/12 drabbades kommunen av stormen Johannes med efterföljande snöoväder Anna, vilket innebar mycket stormfälld skog. Detta ledde i sin tur till framkomlighetsproblem och ett relativt omfattande strömavbrott över tid. Kommunen aktiverade sin krisorganisation på ledningsnivå, såväl som på operativ nivå, och som vid en första preliminär utvärdering löste uppgifterna på ett bra sätt.

Kommunen har under året erhållit ett statsbidrag för inköp av mobila reservelverk inom ramen för Energimyndighetens projekt Robust kommun. Vidare har projektet för att stärka kommunens hälso- och sjukvård samt socialtjänst under höjd beredskap fortgått. Projektet är till största delen finansierat av statsbidrag från Socialstyrelsen och beräknas pågå även under hela 2026.

En lokalförsörjningsplan för kommunens fastighetsbestånd har arbetats fram under 2025 och blev klar till beslut i januari 2026.

Arbetet under året har präglats av omställningen till ny Socialtjänstlag. Kommunen har beslutat att delta i Lärprocessen som SKR samordnar nationellt utifrån fortsatt implementering av nya Socialtjänstlagen. Informationsarbete har genomförts för förvaltningen men även kommunövergripande utifrån den nya lagstiftningen. Fokus har varit på tidiga o förebyggande insatser där arbetet med HLT presenterats som ett gott exempel vid flera tillställningar både lokalt och regionalt. Arbetet med HLT har utvecklats till att omfatta åldersgruppen 6-12 år. Arbetet med skolsociala team har utvecklats och samverkan med skolan har stärkts. Varje rektor har en egen kontaktperson inom BoU för att kunna svara på frågor och vara bollplank. Socialsekreterare träffar regelbundet rektorer och deltar på personalmöten för att informera om socialtjänstens arbete, anmälningsplikt mm. Det pågår ett samarbete mellan familjeteamet och förskolan, där familjeteamet kontinuerligt samverkar med rektorer och besöker föräldramöten och har på så sätt ökat inflödet av föräldrar som söker råd/stödsamtal. Familjeteamet har kompetensmässigt stärkts upp för att möjliggöra mer avancerad och intensiv familjebehandling på hemmaplan.

En av de största utmaningarna är att anpassa skolstrukturen, skol- och förskolelokaler efter det faktiska barn- och elevunderlaget. Överkapacitet med tomma förskoleplatser och små skolenheter som binder resurser som annars ska användas till undervisning, läromedel och elevhälsa. Samtidigt behöver vi

säkerställa att växande områden har tillräckliga och ändamålsenliga lokaler, särskilt för elever med stora stödbehov. Anpassningar kan innebära sammanslagningar, flytt eller avveckling av verksamheter – förändringar som måste planeras noggrant för att minimera negativa konsekvenser för att rättssäkra att eleverna får det de har rätt till gällande undervisning, trygghet, skolvägar och sociala sammanhang.

Från och med årsskiftet ansvarar Bollnäs kommun för handläggningen av bostadsanpassningsärenden samt ärenden rörande eldstäder. Sedan juli bedrivs kommunens bygglovshandläggning genom avtalssamverkan med Ljusdals kommun. Tillståndsenheten och Förvaltarenheten, vilka tidigare organisatoriskt tillhörde Kommunalförbundet Hälsingland, togs under oktober över av Ovanåkers kommun och är nu en del av Miljö- och byggförvaltningen.

Aefab, kommunens bostadsbolag, har fortsatt en hög vakansgrad, den 1 december stod 97 lägenheter outhyrda. Som en del av arbetet med att öka uthyrningen har 47 lägenheter hyrts ut genom kampanjen *Halva hyran*. Ytterligare marknadsinsatser är planerade för kommande år. En positiv utveckling är att området 65Trygg Backa minskat sina vakanser från 16 till 3 lägenheter under året.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

De styrande organen i Ovanåkers kommunkoncern är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser. I förvaltningsberättelsens avsnitt *Den kommunala koncernen* återfinns ett organisationsschema som visar hur koncernen är strukturerad. I detta kommande avsnitt beskrivs strukturen för styrning och uppföljning inom Ovanåkers kommun.

Ansvarsstruktur

De politiskt styrande instanserna i kommunkoncernen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala nämnderna samt de kommunala bolagsstyrelserna. Tjänstemannaorganisationen stödjer de politiska instanserna och genomför verksamheten i enlighet med uppsatta mål och riktlinjer. Nedan följer en beskrivning över de olika politiska instanserna.

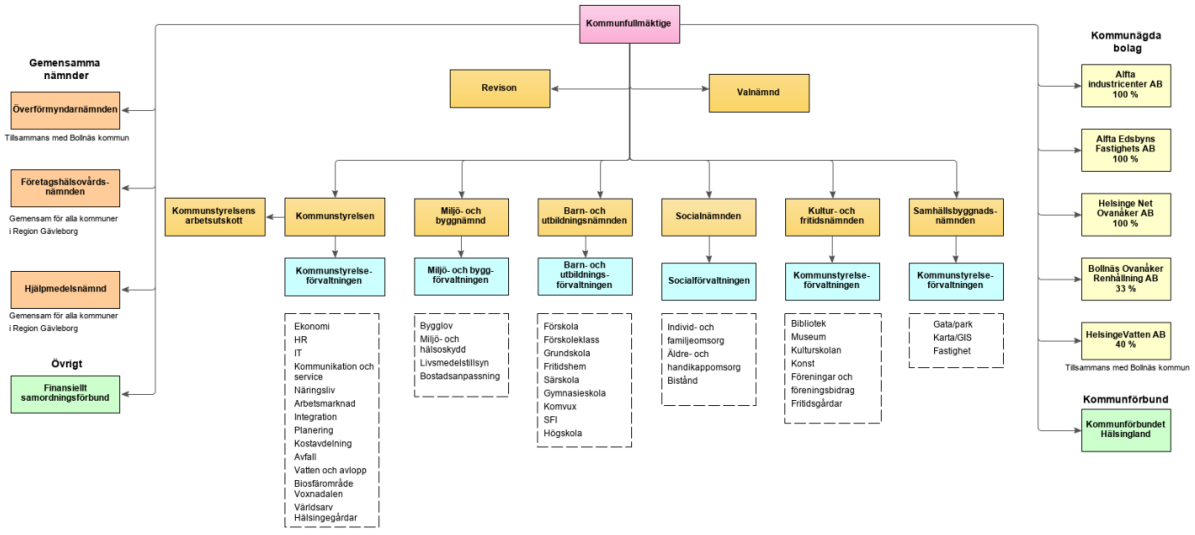

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunstyrelsen, kommunens nämnder, och de kommunala bolagen.

Mandatfördelning efter valet 2022

Parti	*Antal efter val 2022*	*varav antal kvinnor*	*varav antal män*
S	10	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	1	3
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	11	24

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvara för samordningen inom den kommunala koncernen. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen. I kommunstyrelsens ansvar ingår uppsiktsplikten över de kommunala bolagen och att leda, planera och följa upp den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser är ansvariga för att verksamheterna bedrivs enligt lagar och riktlinjer, och att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och att målen uppnås. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Tjänstemannaorganisationen står för sakkunnigheten och bereder ärenden för de politiska instanserna. Tjänstemännen driver den operativa verksamheten i enlighet med den vision och de mål som är uppsatta av de politiska instanserna.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

För Ovanåkers kommun utgår styrning och uppföljning först och främst från mål med verksamheten. Kommunfullmäktige sätter budgetramar och koncernövergripande mål för verksamheterna i budgetarbetet och det är sedan upp till nämnd/styrelse att bedriva verksamheterna så att målen uppnås inom de givna budgetramarna. Verksamheterna följer upp utifrån både ekonomi och måluppfyllelse vid olika tillfällen under året som rapporteras till först kommunstyrelse och sedan vidare till kommunfullmäktige.

Centrala styrdokument

Ovanåkers kommun använder en rad olika dokument i sin styrning. Planer/program finns för att förtydliga

den politiska viljan och handlar om utveckling. En rad policys finns för att skapa ett gemensamt förhållningssätt inom ett visst område som vägleder för att uppnå en önskad nivå eller ett önskat tillstånd. Utöver detta används reglementen och riktlinjer, som är föreskrifter som grundas i lagar och förordningar för att tillse rättssäker hantering.

De mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom koncernen är:

- *Översiktsplan*

En översiktsplan är en långsiktig vision och visar hur vi vill att kommunen ska utvecklas de kommande 10–15 åren. I översiktsplanen ges riktlinjer för hur mark och vatten ska användas för att skapa en lämplig och hållbar utveckling i kommunen. Efter att översiktsplanen har antagits fungerar den som beslutsunderlag och ett vägledande instrument för kommunkoncernen. Översiktsplanen är även vägledande vid handläggning och överprövningar enligt plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) i frågor som rör mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.

I maj 2017 antog kommunfullmäktige Ovanåkers kommuns gällande översiktsplan "ÖP 2030".

- Budget och verksamhetsplan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnds- och förvaltningsorganisationen och de kommunala koncernbolagen. Planeringen sker i tre steg:

1. Planeringsförutsättningar - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetramar inför kommande budgetår.

2. Budget- och verksamhetsplan, inkl anpassningsbilaga - där kommunfullmäktige beslutar om nämndernas planerade verksamhet utifrån de tidigare beslutade planeringsförutsättningarna.

3. Detaljbudget - förvaltningarna/nämnderna arbetar fram en budget på konto-, ansvars- och verksamhetsnivå utifrån de beslutade budgetramarna och den beslutade planerade verksamheten.

- Investeringsplan

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren, planen följs upp med prognos vid delårsbokslutet per 31 augusti samt med utfall/avvikelser vid årsbokslutet per 31 december. Eventuell tilläggsbudgetering av investeringar som ej avslutats beslutas av kommunfullmäktige utifrån uppföljningen per helår.

- Målstyrning

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med de globala målen i Agenda 2030 som grund för sin målstyrning. Kommunfullmäktige beslutar om den koncernövergripande målstyrningen för Ovanåkers kommun för en "förskjuten mandatperiod". Detta innebär att kommunfullmäktige under 2023 arbetade fram den koncernövergripande målstyrningen för perioden 2024-2027.

Nämnderna och de helägda koncernbolagen beslutar om sina globala delmål inför varje nytt budgetår och dessa beslutas tillsammans med Budget- och verksamhetsplan, inför höstens budgetberedning. De delägda

koncernbolagen följer upp sin målstyrning via sina majoritetsägare (i dessa fall Bollnäs kommun).

- Internkontrollplan

Arbetet med internkontroll ingår som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Det innebär att alla verksamheter ska riskbedöma grunduppdraget och arbetsmiljön och hantera dessa risker inom ramen för sitt kvalitetsarbete. De risker som finns med i internkontrollplanen för respektive nämnd är risker som man utifrån förvaltningsövergripande analyser ser som särskilt viktiga att kontrollera alternativt åtgärda från ett övergripande perspektiv. Det handlar framförallt om risker i gemensamma processer. Bolagen ingår inte i kommunens stöd för systematiskt kvalitetsarbete.

Övriga policydokument

- Personalpolicy
- Finanspolicy
- Kommunikationspolicy
- Miljöpolicy
- Tillgänglighetspolicy
- Upphandling- och Inköpspolicy

Budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Ekonomiska ramar

I Ovanåkers kommunkoncern bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. För kommunens skattefinansierade verksamheter (t.ex. skola, omsorg, fritid) utgår resursfördelningen från tidigare års budgetram med korrigeringar för verksamhetsförändringar och kostnadsökningar. Budget på budget. För att arbeta fram en ekonomisk ram vägs även befolknings- och skatteunderlagsprognos samt eventuella anpassningsbehov in i det slutgiltiga förslaget till resursfördelning. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budget utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna. För affärsdrivande verksamheter, dvs. som verkar på en konkurrensutsatt marknad, fastställer fullmäktige ägardirektiv, som ligger till grund för budgetarbetet.

Under 2025 och 2026 deltar Ovanåkers kommun tillsammans med 14 andra kommuner i ett projekt för att införa SKRs Resursfördelning baserat på prislappar - Prislappsmodellen. Totalt är det fler än 80 kommuner i landet som använder SKRs Prislappsmodell. Målet är att i juni 2026 anta en budget för 2027 - 2029 med Prislappsmodellen som grund. Med Prislappsmodellen får kommunen en tydlig budgetmodell som bla påvisar ett tydligt samband mellan demografi och intäkter. Förhoppningen är också att det kommer att bli tydligare vilka de politiska prioriteringarna är och att kunskapen om kommunens ekonomiska förutsättningar kommer att öka. Samt att få bättre analyser av verksamhetens kostnader.

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dessa besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen.

Maj: Kommunfullmäktige beslutar om övergripande planeringsförutsättningar för mål, driftsbudget och investeringar.

November: Kommunfullmäktige fastställer budgeten för nästkommande år, och de beslutar då även om eventuella anpassningar och mål för respektive nämnd.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialuppföljning, i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Maj: Koncernen gör en första uppföljning efter årets fyra första månader. Tertialuppföljningen innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål (nämnders och bolags mål), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos.

September: Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen en officiell delårsrapport. Delårsrapporten innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet, någon sammanställd redovisning för koncernen görs ej i delårsrapporten. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen överlämnar rapporten till fullmäktige senast sista oktober och delårsrapporten fastställs därefter av kommunfullmäktige.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process:

Februari: Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljningar.

April: Årsredovisningen antas i Kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige senast 15 april. Kommunfullmäktige fastställer sedan årsredovisningen samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter. Revisorerna i kommunen ska med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god redovisningssed och avger en revisionsberättelse.

Uppsiktsplikt

I Kommunallagens 6:e kapitel regleras kommunens uppsiktsplikt gentemot kommunala bolag. I kommunala bolag ska de kommunala ändamålen med verksamheten framgå av styrdokument, och kommunstyrelsen har i uppgift att ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs av andra (detta gäller både helägda och delägda kommunala bolag, föreningar, stiftelser).

Under Ovanåkers kommuns uppsiktsplikt lyder Alfta-Edsbyns Fastighets AB (AEFAB), Alfta Industricenter AB

(AICAB), Helsinge Net Ovanåker AB, Helsinge Vatten AB, Bollnäs Ovanåker Renhållning AB (BORAB).

Ovanåkers kommun antog *Policy för uppsiktsplikt* vid kommunfullmäktiges sammanträde 2020-11-09 (§ 106).

Ovanåkers kommuns kommunstyrelse ska en gång per år, i första hand i samband med beslut om årsredovisningen, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. För de delägda bolagen ska detta samordnas med övriga ägare.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta uppdrag ligger ett ansvar att upprätta en intern kontrollorganisation inom kommunen samt se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Nämndernas och bolagens internkontrollplaner beslutas av respektive nämnd/styrelse vilka informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten. På samma sätt hanteras sedan uppföljningen av den interna kontrollen för året. De delägda bolagens internkontroll hanteras hos majoritetsägaren (i båda fallen Bollnäs kommun) och informeras kommunstyrelsen inom uppsiktsplikten.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ovanåkers kommun har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA-verksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktig god ekonomisk hushållning.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten behövs för att visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, d v s koppling mellan ekonomi och verksamhet. Dessa behövs också för att främja en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt för att göra uppdraget gentemot medborgarna tydligt. Åtgärdsplaner i lagens mening träder in för att återställa negativa resultat så att de inte lämnas till senare generationer.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen en ledande och samordnande roll för frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning. För att göra det långsiktigt måste de fastställa hur mycket

pengar som ska gå till löpande verksamhet, hur investeringar ska finansieras och om sparande inför framtiden är nödvändigt.

Avstämning av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av budget, delårsrapport och årsbokslut.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att det för verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Ovanåkers kommun antar kommunfullmäktige koncernövergripande mål för en fyraårsperiod.

Kommunallagen säger också att det för ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige har prioriterat fem globala mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Ett av dessa bedöms som uppfyllt och resterande fem bedöms som delvis uppfyllda under året. Kommunfullmäktige har även fastställt finansiella mål för 2025 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Resultatmålet är inte uppfyllt, investeringsmålet är inte uppfyllt och soliditetsmålet är inte uppfyllt.

Nedan presenteras uppföljning av de koncernövergripande verksamhetsmålen och de finansiella målen för 2025.

Koncernövergripande målstyrning

Kommunfullmäktige beslutade 2023-02-27 § 16 om en ny målstyrningsmodell med utgångspunkt i de globala målen för hållbar utveckling.

Ovanåkers kommun har valt att arbeta med de globala målen i Agenda 2030 som grund för sin målstyrning. Agenda 2030 har tydliga ambitionsnivåer som kommunen har valt att ta avstamp ifrån i den egna verksamhetsstyrningen. De globala målen är konstanta över tid och ger därmed långsiktighet till målstyrningen.

Kommunfullmäktige beslutade den 2 maj 2023 (§50) om koncernövergripande målstyrning för Ovanåkers kommun 2024-2027. I beslutet har kommunfullmäktige prioriterat fem globala mål att arbeta utifrån för de kommande 4 åren. Kommunfullmäktige beslutade också om inriktningsbeskrivningar för de utvalda målen som ger en tydlig lokal förankring av målen. Dessa beskrivningar agerar som förlängningar av visionen och ska i nästa led ge tydlig riktning för nämnder och styrelser i deras arbete med målstyrningen. Kommunfullmäktige valde också ut globala delmål under respektive utvalt globalt mål för nämnder och styrelser.

Nämnder och styrelser har sedan tillsammans med förvaltningen valt ut de globala delmål som ska styra verksamheten det kommande året (utifrån den prioritering kommunfullmäktige redan gjort).

De av kommunfullmäktige fem prioriterade globala målen, de lokala inriktningsbeskrivningarna samt de

prioriterade delmålen framgår av sammanställning nedan. Varje prioriterat globalt mål har analyserats utifrån ett kommunövergripande perspektiv med utgångspunkt i delmålens analyser och bedömda måluppfyllelse.

Måluppfyllelsen utgörs av följande färgmarkeringar;

Vision

Ovanåkers kommuns vision 2024-2027

Ovanåker ska vara en trygg och hållbar landsbygdskommun som växer med hjälp av ett gott företagsklimat, ett engagerat föreningsliv och ett stort medborgaransvar. I vår kommun ska alla människor som bor här eller flyttar hit trivas och känna stolthet över att vara en Ovanåkersbo. Ovanåker är en kommun som aktivt och engagerat arbetar för att genomföra ambitionerna i Agenda 2030.

Koncernövergripande verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har prioriterat fem globala mål. Ett av dessa bedöms som uppfyllt och resterande fyra bedöms som delvis uppfyllda under året.

Globalt mål 3: Ovanåkers kommun bedriver ett brett och samordnat förebyggande arbete mot drogmissbruk, särskilt riktat till unga, genom trygga fritidsmiljöer, tidiga insatser i skola och socialtjänst samt nära samverkan med polis och andra aktörer. Samtidigt kvarstår behov av att stärka samverkan, säkra tillgången till trygga fritidsverksamheter och utveckla de förebyggande insatserna inför den nya socialtjänstlagen, där tidig upptäckt och närvaro i ungas vardag är avgörande.

Globalt mål 4: Ovanåkers kommun utvecklar en hållbar skolstruktur genom kapacitetsberäkningar, vidareutvecklad strukturplan och en kommande policy för hållbar utveckling och globalt medborgarskap. Samverkansprojekten IDIS och AF-VUX-SOC har samtidigt stärkt sysselsättning, egen försörjning och delaktighet inom socialförvaltningen och arbetsmarknads- och näringslivsavdelningen.

Globalt mål 5: Ovanåkers kommun fortsätter arbetet mot våld mot kvinnor och flickor genom kompetenshöjning, stärkt stöd till våldsutsatta och utvecklat förebyggande arbete, i linje med Agenda 2030. Samtidigt kvarstår behov av ökad samordning, förbättrad uppföljning och ett långsiktigt hållbart arbetssätt med fokus på samverkan, utbildning och tillgänglighet.

Globalt mål 8: Ovanåkers kommun arbetar aktivt för att uppnå full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla. Ovanåkers kommun stärker bemanning och jämställdhet genom satsningar på

heltidsarbete, kompetensutveckling och förbättrad arbetsmiljö, vilket kompletteras av goda resultat i sommarjobbsinsatser där nästan alla ungdomar födda 2009 erbjudits plats. Samtidigt kvarstår utmaningar såsom hög sjukfrånvaro och personalbrist inom vissa yrken, vilket kräver fortsatt arbete med att attrahera och behålla kompetens samt att vidareutveckla arbetsmiljö och arbetsgivarvarumärke

Globalt mål 12: Ovanåkers kommun bedömer att delmål 12.7 ligger på grön nivå efter aktiviteter inom ekologisk och social hållbarhet under 2025. En inköpsanalys visar samtidigt en stark positiv trend med 97 % avtalstrohet, vilket tyder på att tidigare åtgärder för ett mer strukturerat och effektivt köpbeteende har gett tydlig effekt.

Sammanfattande måluppfyllelse

Område
Mål 3. Hälsa och välbefinnande
Mål 4. God utbildning för alla
Mål 5. Jämställdhet
Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion

Mål 3. Hälsa och välbefinnande

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer och mål 3 inkluderar alla dimensioner och människor i alla åldrar.

Gävleborg är bland de tre län i Sverige som har högst dödlighet i drogrelaterade fall. Hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå och låg framtidstro är faktorer som påverkar människors mående. Föräldrars tobak- och alkoholbeteende påverkar barnens förhållningssätt till olika former av droger.

Förebyggande insatser så människor inte hamnar i missbruk eller effektiv hjälp så de snabbt kan ta sig ur det är viktigt för att människor inte ska hamna i arbetslöshet eller utanförskap.

Sammanfattande analys

Ovanåkers kommun arbetar brett och samordnat för att förebygga drogmissbruk, särskilt bland unga. Genom

trygga fritidsmiljöer, tidiga insatser i skola och socialtjänst samt samverkan med polis och andra aktörer skapas bättre förutsättningar för trygghet och hälsa. Metoder som Drogfri skola, HLT-team och analyser av avloppsvatten ger ett bättre kunskapsunderlag för riktade insatser. Samtidigt finns fortsatt behov av att stärka samverkan, säkra tillgången till trygga fritidsverksamheter och utveckla det förebyggande arbetet inför den nya socialtjänstlagen. Tidig upptäckt, samordnade insatser och närvaro i ungas vardag är fortsatt avgörande för att motverka missbruk och öka tryggheten i kommunen.

Globala delmål	
Delmål 3.5. Förebygg och behandla drogmissbruk Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.	◆

Mål 4. God utbildning för alla

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Utbildningssystem världen över måste möta människors behov under hela livet – från förskola, grundskola, gymnasium och högre utbildning, samt alla människors lika möjlighet till livslångt lärande som gynnar deltagande i arbets- och samhällsliv. Utbildning är nyckeln till välstånd och öppnar en värld av möjligheter som gör det möjligt för var och en av oss att bidra till ett hållbart samhälle.

Utbildningsnivån i Gävleborgs län är bland de lägsta i Sverige och vi har även en hög arbetslöshet. Trots detta är kompetens- och arbetskraftsbrist ett av framtidens stora problem vilket kommer att påverka våra verksamheter och industrier på ett negativt sätt. Elevers möjlighet att klara sin skolgång, utveckling av en flexibel vuxenutbildning som är anpassad efter våra lokala behov samt ett utbildningssystem som hjälper människor att bli utbildningsbara så de under sina liv kan ställa om efter arbetsmarknadens förändringar är därför några av kommunens prioriterade områden.

Sammanfattande analys

◆

Ovanåkers kommun strävar efter en hållbar skolstruktur för att möta utmaningar som minskat barnantal och ökade elevgrupper vid centralskolor. Arbetet omfattar kapacitetsberäkningar för alla skollokaler. Strukturplanen utvecklades vidare under 2025 för att säkerställa utbildningar av hög kvalitet. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med att ta fram en förvaltningsövergripande policy för hållbar utveckling i skolorna och för globalt medborgarskap. Utvecklingen inom socialförvaltningen och Arbetsmarknad- och näringslivsavdelningen har lett till ökad sysselsättning, egen försörjning och delaktighet genom

samverkansprojekt som IDIS och AF-VUX-SOC.

Globala delmål	
Delmål 4.4. Öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet Till 2030 väsentligen öka det antal ungdomar och vuxna som har relevanta färdigheter, däribland tekniska färdigheter och yrkeskunnande, för sysselsättning, anständigt arbete och entreprenörskap.	
Delmål 4.7. Utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap Senast 2030 säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.	
Delmål 4.A . Skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer Bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning, samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter och därmed erbjuder en trygg, fredlig, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö för alla.	

Mål 5. Jämställdhet

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en förutsättning för en hållbar och fredlig utveckling. Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Alla former av våld. Diskriminering och skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor drabbar såväl individen som hela samhället. Det har bevisats om och om igen att politisk, ekonomisk och social jämlikhet mellan kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling.

Våld mot kvinnor och våldtäkt är två brottskategorier som sticker ut på ett negativt sätt i Gävleborg. Ovanåker har en förhållandevis könssegregerad och mansdominerad arbetsmarknad. Förmågan till jämställt tänkande är inget som börjar i vuxen ålder. Barn och unga behöver se att flickor och pojkar behandlas lika och har samma förutsättningar i livet liksom flickor på samma sätt som pojkar behöver ha kvinnliga förebilder i ledande positioner.

Sammanfattande analys

Ovanåkers kommun fortsätter arbetet för att bekämpa våld mot kvinnor och flickor i enlighet med Agenda 2030. Arbetet har fokuserat på att höja kompetensen hos medarbetare, förbättra stödet till våldsutsatta och vidareutveckla det förebyggande arbetet. Trots detta kvarstår behov av ytterligare samordning, uppföljning och kunskapsbaserad utveckling – särskilt vad gäller kartläggning av våldets omfattning och insatsernas

effekt.

För att utrota våld mot kvinnor och flickor krävs fortsatt strategiskt och operativt arbete, med fokus på samverkan, utbildning, tillgänglighet och långsiktig hållbarhet.

Globala delmål	
Delmål 5.1. Utrota diskriminering av kvinnor och flickor Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.	◆
Delmål 5.2. Utrota våld mot och utnyttjande av kvinnor och flickor Avskaffa alla former av våld mot alla kvinnor och flickor i det offentliga och privata rummet, inklusive människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering.	◆
Delmål 5.5. Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.	◆

Mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Anständiga arbetsvillkor främjar en hållbar ekonomisk tillväxt och är en positiv kraft för hela planeten. Vi måste skydda arbetstagarnas rättigheter och en gång för alla stoppa modernt slaveri, människohandel och barnarbete. Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor för alla gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt sim inkluderar hela samhället.

Arbetsmarknadsfrågorna är en av kommunens viktigaste frågor. Att utbilda rätt arbetskraft och rätt kompetenser måste göras i samarbete med vårt näringsliv. Lika viktigt är arbetsmiljön och arbetsförhållandena för att människor både ska kunna utvecklas inom sina yrken men också för att människor ska välja oss som arbetsgivare.
Det har länge funnits ett mål att utveckla Hälsingland till ett attraktivt besöksmål och vår kommun har alla förutsättningar för att bli ett intressant och hållbart mål för besökare. Att utveckla besöksnäringen skulle bidra till att stärka arbetsmarknaden men också öka möjligheten till befolkningsökning.

Sammanfattande analys

◆

Ovanåkers kommun arbetar aktivt för att uppnå full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla. Genom satsningar på heltidsarbete, kompetensutveckling och förbättrad arbetsmiljö stärks både

bemanning och jämställdhet.

Trots positiva resultat kvarstår utmaningar, särskilt kopplade till hög sjukfrånvaro och fortsatt brist på personal i vissa yrken. För att uppnå full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla krävs ett fortsatt arbete för att attrahera ny personal, men också för att behålla den kompetens och erfarenhet som redan finns inom kommunen. Genom att utveckla arbetsmiljöarbetet, säkerställa kompetensutveckling och aktivt marknadsföra kommunen som arbetsgivare kan kommunen möta de framtida utmaningarna och skapa en hållbar och jämställd arbetsmarknad för alla. Alla ungdomar födda 2009 som ansöker om sommarjobb är garanterade en plats. Nästan alla födda 2009 har blivit erbjudna sommarjobb. Det är glädjande att se att nästan alla födda 2009 har ansökt, och att vi har nått så många i denna åldersgrupp för första gången. Detta visar att vårt långsiktiga arbete har gett resultat.

Globala delmål	
Delmål 8.3. Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet Främja utvecklingsinriktad politik som stödjer produktiv verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt uppmuntra att mikroföretag liksom små och medelstora företag växer och blir en del av den formella ekonomin, bland annat genom tillgång till finansiella tjänster.	
Delmål 8.5. Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.	
Delmål 8.6. Främja ungas anställning, utbildning och praktik Till 2020 väsentligt minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar.	
Delmål 8.8. Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare, inklusive arbetskraftsinvandrare, i synnerhet kvinnliga migranter, och människor i otrygga anställningar.	
Delmål 8.9. Främja gynnsam och hållbar turism Senast 2030 utarbeta och genomföra politik för hållbar turism som skapar arbetstillfällen och främjar lokal kultur och lokala produkter.	

Mål 12. Hållbar konsumtion och produktion

Kommunfullmäktiges lokala inriktningsbeskrivningar

Hållbar konsumtion innebär inte bara miljöfördelar utan även sociala och ekonomiska fördelar såsom ökad konkurrenskraft, tillväxt på såväl den lokala som globala marknaden, ökad sysselsättning, förbättrad hälsa och minskad fattigdom. Omställning till en hållbar konsumtion och produktion av varor är en nödvändighet för att minska vår negativa påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

En viktig uppgift i arbetet med Biosfärområde Voxnadalen är att arbeta med hållbar utveckling där vår natur och det moderna samhället ska kunna leva i samklang. I det ingår att informera och medvetandegöra detta för människor. Även arbetet med renhållning, sopsortering, natur- och fiskevård är en del i att få ett hållbart samhälle.

Sammanfattande analys

Sammantaget har det under 2025 genomförts en rad aktiviteter och initiativ som svarar upp mot delmål 12.7. Aktiviteterna spänner över ett brett spektrum av områden och täcker både ekologisk och social hållbarhet. Bedömningen blir att status för målet för tillfället är grön men det kommer att krävas ett fortsatt arbete med aktiviteter riktat mot allmänheten för att målet ska anses uppfyllt för hela året samt att vissa delar av verksamheten som inte riktigt kommit igång än växlar upp. Det är också uppenbart att Ovanåkers kommuns inköpsstatistik pekar på en positiv trend med bibehållen avtalstrohet. Detta indikerar att de åtgärder som har genomförts för att främja ett mer strukturerat och effektivt köpbeteende har haft märkbar påverkan. En djupare analys av inköpsdatan visar att avtalstroheten för hela kommunen låg på 97% under det föregående året. Denna höga nivå av avtalstrohet indikerar att kommunens verksamheter i stor utsträckning följer de avtal och riktlinjer som har fastställts för inköpsprocessen.

Globala delmål	
Delmål 12.7. Främja hållbara metoder för offentlig upphandling Främja hållbara offentliga upphandlingsmetoder, i enlighet med nationell politik och nationella prioriteringar.	
Delmål 12.8. Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar Senast 2030 säkerställa att människor överallt har den information och medvetenhet som behövs för en hållbar utveckling och livsstilar i harmoni med naturen.	

Finansiella mål

Ovanåkers kommun har fastställt finansiella mål för 2025 inom tre områden som anses vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. Resultatmålet är inte uppfyllt, investeringsmålet är inte uppfyllt och soliditetsmålet är inte uppfyllt.

1. Hur mycket den löpande verksamheten får kosta

- I Ovanåkers kommun ska det årliga resultatet i skattefinansierad verksamhet (inklusive finansnetto) uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag.

Målet är inte uppnått. Resultatet för 2025 är -12,5 mnkr vilket innebär ett resultat på -1,4 % av skatter och generella bidrag. Målet på 1 % av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca: 9 mnkr.

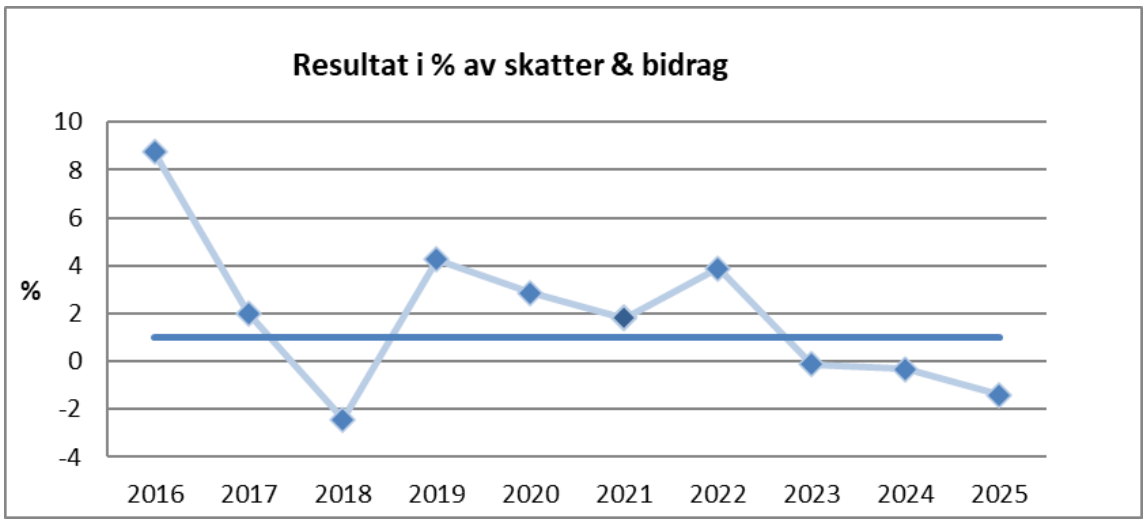

2. Investeringsnivåer och finansiering av dessa

- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel.

- Inlåning till kommunen, exklusive kommunägda bolag, får maximalt uppgå till 30 tkr per invånare.

Grundprincipen uppnås inte för 2025. Självfinansieringsgrad 2025: 47,6%

Under året uppgick investeringarna till 78,2 mnkr och avskrivningar och årets resultat till 37,2 mnkr.

Självfinansiering rullande 10 år (2016-2025): 55,9%.

Under perioden uppgick investeringarna till 939 mnkr medan avskrivningar och årets resultat under samma period uppgick till 525 mnkr.

Inlåningen i kommunen uppgår till 32 tkr per invånare 2025-12-31, målet uppnås inte.

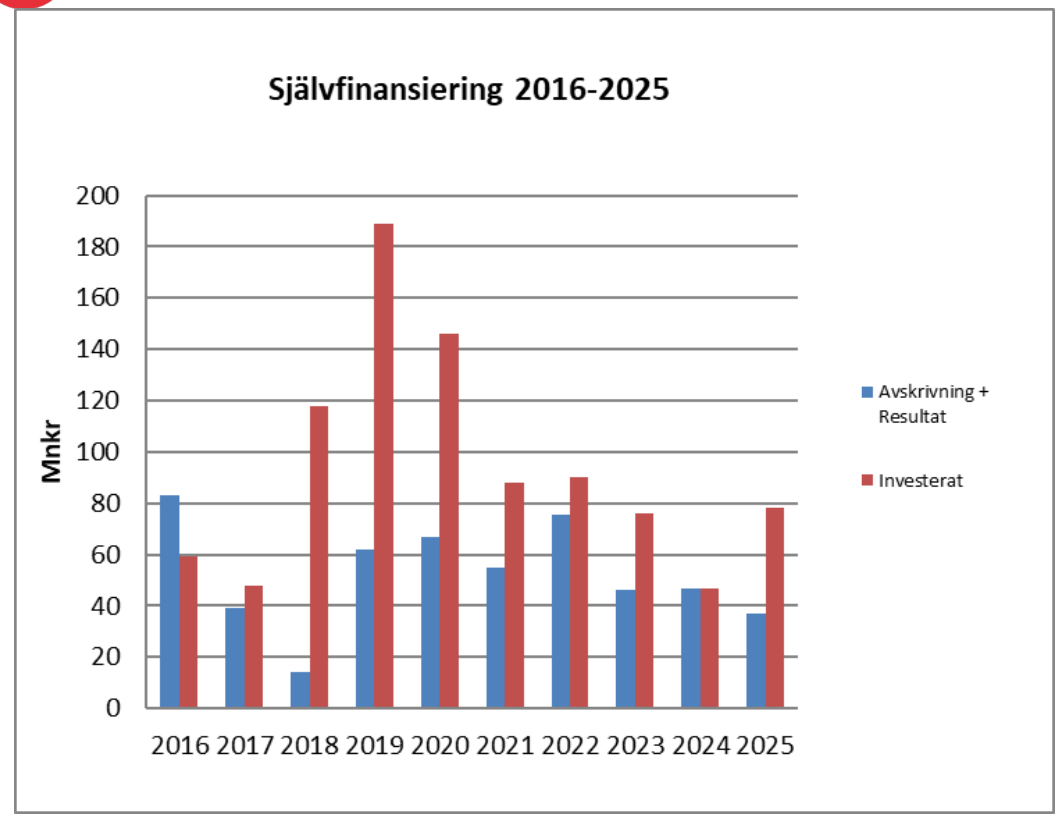

3. Förmögenhetsutveckling

- Soliditeten i Ovanåkers kommun ska förbättras.

Målet är inte uppnått. Soliditeten är vid årets slut 22,2 %. Soliditeten 2024 var 23,1 %. Soliditeten mäts inkl. ansvarsförbindelsen för pensioner.

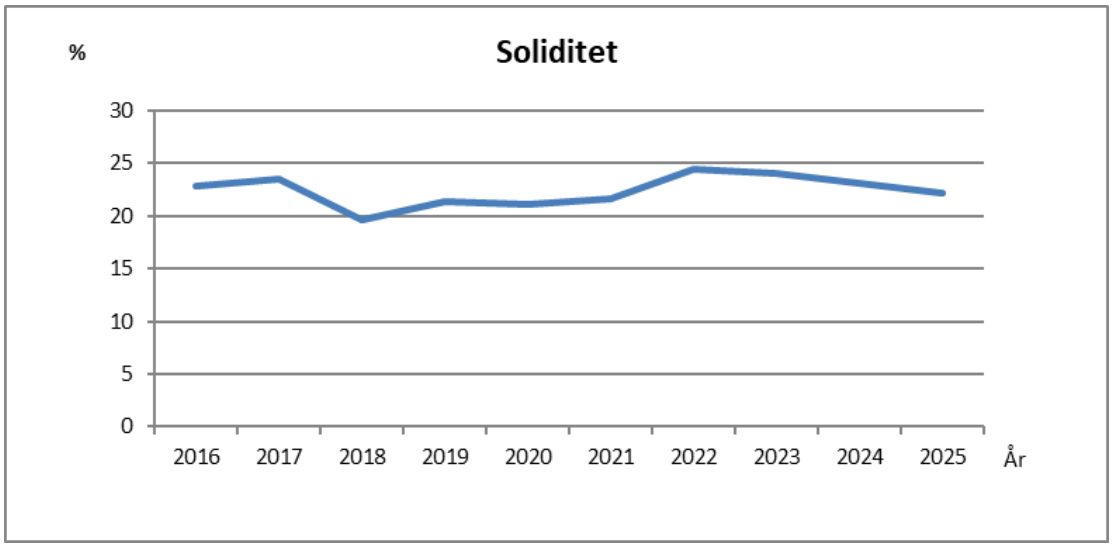

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I kommunens utvärdering av den finansiella ställningen redovisas både kommunkoncernens och kommunens ställning. Uppföljning görs under rubrikerna: resultatutvecklingen, kommentarer på intäkter och kostnader, budgetföljsamhet, investeringsuppföljning, soliditetsutvecklingen samt pensionsskulden.

Efter en genomgång av kommunens hyresavtal avseende lokaler har en omklassificering till finansiell leasing gjorts. Denna omklassificering innebär att dessa hyresobjekt ska redovisas som om kommunens köpt fastigheterna istället för att kommunen hyr dom, dvs att kommunen har fastigheterna bland anläggningstillgångarna och att kommunen har låneskuld för inköpen. Det innebär också att kommunen istället för hyreskostnader har avskrivningskostnader och räntekostnader i verksamheten. Omklassifceringen innebär att det egna kapitalet fått justerats för tidigare år med -0,7 mnkr samt att resultatet påverkats med -0,1 mnkr. Soliditeten påverkas med -0,6 procentenheter, pga att det egna kapitalet minskat och tillgångarna ökat. Mer ingående kommentarer finns i anslutning till resultaträkning, balansräkning och de noter som påverkats.

Resultatutveckling

Tabellen nedan syftar till att ge en bild av resultatutvecklingen de senaste åren för kommunen och de bolag som ingår i kommunkoncernen.

Årets resultat (mnkr)

	2025	2024	2023	2022	2021
Kommunen	-12,5	-2,9	-1.1	30,9	13,5
varav VA	*0,3*	*-0,5*	*-1,2*	*-1,2*	*0*
Alfta-Edsbyns Fastighets AB	6,5	1,3	0,2	2,4	0,5
Alfta Industricenter AB	2,9	1,7	0,6	1,0	1,4
Helsinge Net Ovanåker AB	2,6	2,7	1,9	1,5	1,1
Helsinge Vatten AB	0	0	0	0	0
Bollnäs Ovanåker Renhållning AB	0,4	0,8	-0,6	0,6	1,2

Kommunens resultat är negativt för tredje året i rad, resultat för 2025 är -12,5 mnkr. Varav resultatet för VA-verksamheten blev 0,3 mnkr. Kommunens nettokostnader 2025 är 891,0 mnkr, skatteintäkter och generella bidrag är 888,1 mnkr vilket gör att verksamhetens resultat blir -2,9 mnkr. Finansiella intäkter och kostnader, finansnettot, är -9,6 mnkr, kommunens resultat efter finansiella poster, vilket är årets resultat, blir då -12,5 mnkr.

Ovanåkers kommun har ett finansiellt mål som är att det årliga resultatet i den skattefinansierade verksamheten ska uppgå till 1,0 % av skatter och generella statsbidrag, detta motsvarar ca 9 mnkr. Kommunen hade i snitt under en tio års period fram till 2022 en årlig resultatnivå på 18,6 mnkr, vilket motsvarar 2 % av skatter och generella statsbidrag. Resultatet 2022 var 30,9 mnkr men från 2023 till 2025 redovisar kommunen negativa resultat samtliga år. Orsaken till de negativa resultaten 2023 och 2024 berodde på ökade pensionskostnader, ökade lönekostnader samt en allmän prisuppgång.

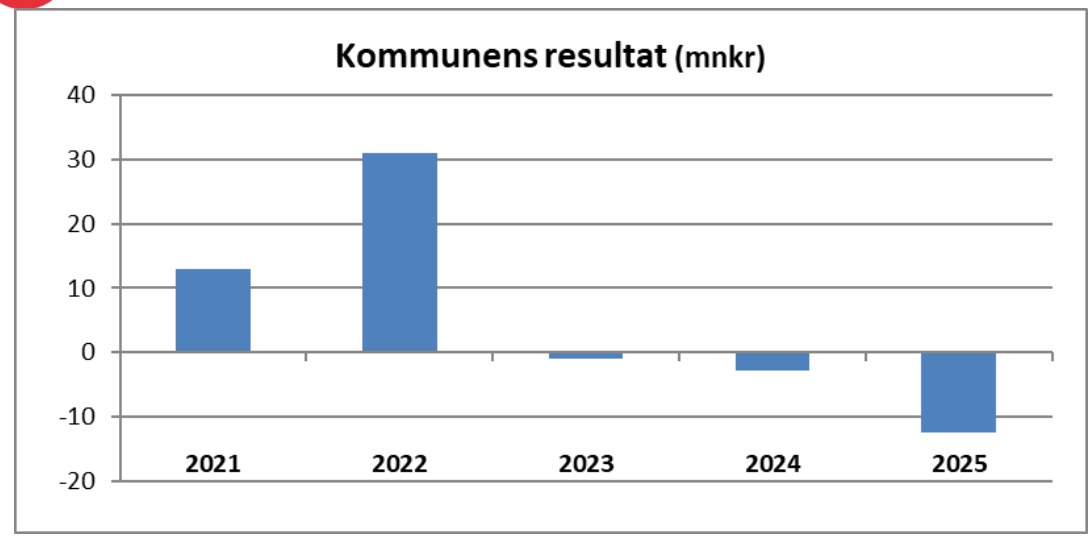

Ställer vi årets resultat för Ovanåkers kommun i förhållande till antalet invånare så kan vi lättare jämföra med alla övriga kommuner i riket, riket i stort samt Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel). Ovanåkers kommuns resultat i kr/invånare är alla år lägre än både Riket och Gävleborgs läns kommuner förutom 2024 då resultatet för Ovanåkers kommun var något bättre än Gävleborgs läns kommuner. 2025 har det skett en markant förbättring av resultatet i förhållandet till antalet invånare både för Gävleborgs läns kommuner men också sett i Riket, Ovanåkers kommuns resultat i kr/invånare däremot försämrades ytterligare och skillnaden är 2 100 kr/invånare upp till Gävleborgs läns kommuner och 4 100 kr/invånare upp till Riket. Av landets 290 kommuner är det 12 kommuner som har ett sämre resultat i kr/invånare än Ovanåkers kommun.

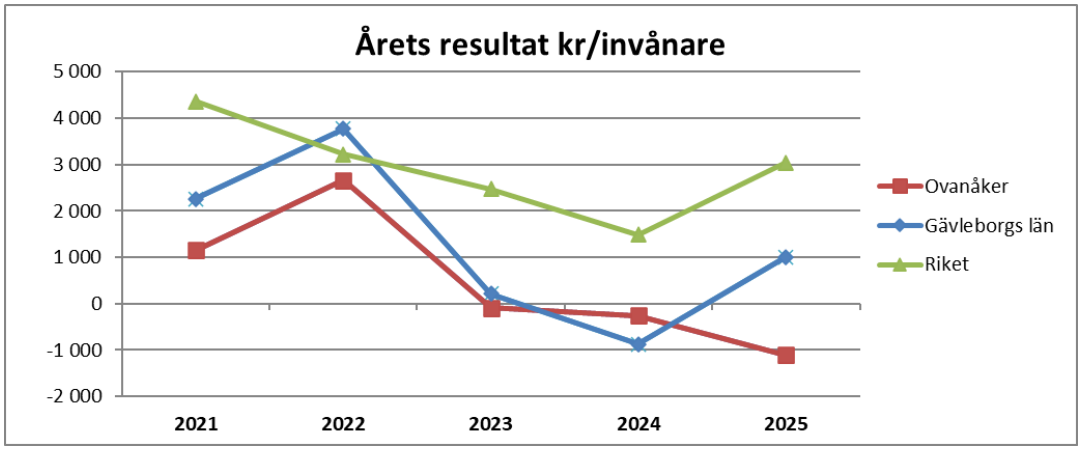

VA-verksamheten har under en lång rad år redovisat negativt resultat men resultatet för 2025 är positiv, 0,3 mnkr. Totalt återstår det 2,5 mnkr som ska återställas, se balankravsutredningen. En större orsak till det positiva resultatet är lägre avskrivningar och räntekostnader. Men det är en fortsatt trend att vattenförbrukning minskar, vilket ger lägre intäkter.

Resultatet för Alfta-Edsbyns Fastighets AB enligt koncernredovisningen är 6,5 mnkr. Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 8,7 mnkr, vilket är 5,7 mnkr bättre än årets budget. De största budgetavvikelserna är 1,3 mnkr i ökade intäkter. Fastighetsskötseln blev 0,5 mnkr lägre än budgeterat, kostnader för underhåll 1,5 mnkr lägre än budgeterat, lägre personalkostnader än budgeterat med 2,5 mnkr samt lägre kostnader för fjärrvärme, 1,0 mnkr.

Alfta Industricenter AB redovisar ett resultat enligt koncernredovisningen på 2,9 mnkr. Aicabs resultat före skatt är 3,3 mnkr vilket är 1,7 mnkr högre än budgeterat. De främsta förklaringarna till den positiva resultatavvikelsen jämfört med budget är att hyresintäkterna blev 0,6 mnkr högre än budgeterat och att främst el- och värmekostnader varit 0,7 mnkr lägre än budgeterat samt 0,2 mnkr lägre avskrivningar beroende på att några större investeringar slutfördes senare än planerat.

Resultatet för Helsinge Net Ovanåker AB enligt koncernredovisningen är 2,6 mnkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 3,3 mnkr, budgeten för året är 2,2 mnkr.

Helsinge Vatten ABs resultat baseras på självkostnadsprincipen och redovisar ett nollresultat vid årsbokslutet. För att uppnå nollresultat i Helsinge Vatten regleras driftbidrag från respektive VA kommun mot utfall av driftskostnad i verksamheten.

Bollnäs Ovanåker Renhållnings AB redovisar ett resultat i koncernen på 0,4 mnkr, vilket är Ovanåkers kommuns andel av bolagets resultat (33 %). Bolagets totala resultat före bokslutsdispositioner och skatt är 1,5 mkr. Lägre intäkter för krossningen av avfallsbränsle, högre elkostnader och högre kostnader för brännbart grovavfall är några förklaringar till ett lägre resultat än föregående år.

Koncernens intäkter och kostnader

Koncernens intäkter och kostnader (mnkr)

	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	383,1	343,5	327,8	313,6	299,0
Verksamhetens kostnader	-1 167,5	-1 116,8	-1 077,7	-980,0	-967,8
Avskrivningar	-81,7	-79,7	-78,1	-74,0	-70,5
Verksamhetens nettokostnad	-866,2	-852,9	-828,0	-740,4	-739,2
Skatteintäkter och statsbidrag	888,1	871,5	845,8	794,8	755,8
Finansnetto	-22,1	-14,9	-16,9	-18,2	0,9

Denna tabell får visa trenden de senaste fem åren för kommunkoncernens intäkter och kostnader. Verksamhetens kostnader har ökat med 199,7 mnkr mellan 2021 och 2025 men verksamhetens intäkter har endast ökat med 84,1 mnkr under samma period. Avskrivningar, som består av både avskrivningar och nedskrivningar, har ökat under senare år. Denna ökning beror främst på att kommunen men även de kommunala bolagen under flera år genomfört stora investeringar. Jämförelsen av avskrivningar över tid försvåras av att det enskilda år har gjorts relativt stora nedskrivningar i koncernen men även återföring av tidigare gjorda nedskrivningar. Ökningen av koncernens avskrivningar är 11,2 mnkr från 2021 till 2025. Totalt sett har verksamhetens nettokostnader ökat med 127,0 mnkr mellan 2021 till 2025. Skatteintäkter och statsbidrag ökar stadigt under samma period, totalt är det en ökning med 132,3 mnkr, alltså ökar skatteintäkter och statsbidrag något mer än ökningen för verksamhetens nettokostnader. Att kommunen sedan 2019 ska redovisa kommunens förvaltade pensionsmedel enligt marknadsvärdet har gjort att finansnettot kommer att variera över tid. En ökad upplåning och stigande räntor gör att räntekostnaderna i koncernen ökat de senaste åren.

Kommunens intäkter och kostnader

Kommunens intäkter och kostnader (mnkr)

	2025	2024	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter	183,3	172,9	155,7	151,0	143,1
Verksamhetens kostnader	-1 021,0	-995,9	-952,0	-861,8	-853,1
Avskrivningar	-53,3	-49,7	-47,1	-44,5	-41,5
Verksamhetens nettokostnad	-891,0	-872,6	-843,5	-755,3	-751,5
Skatteintäkter och statsbidrag	888,1	871,5	845,8	794,8	755,8
Finansnetto	-9,6	-1,7	-3,4	-8,6	9,2

De senaste två åren har det varit en högre ökning av verksamhetens intäkter jämfört med åren före. Det är främst ökade intäkter för taxor och avgifter men även försäljning av verksamhet har ökat de senaste åren. Totalt blev verksamhetens intäkter 183,3 mnkr, en ökning med 10,5 mnkr jämfört med 2024. Bidrag och kostnadsersättningar från staten står fortfarande för den största andelen av de totala intäkterna, 43 %, en minskad andel av de totala intäkterna jämfört med föregående år. Resterande intäkter består av hyror, försäljningsintäkter samt realisationsvinster. För dessa övriga verksamhetens intäkter är förändringarna inte lika stora.

I bilden nedan försöker vi illustrera hur utvecklingen sett ut sedan 2015 för utbetalning av statsbidrag från de fyra största myndigheterna. Det framgår tydligt att bidrag från Migrationsverket var som störst 2016 med 92,7 mnkr och att Arbetsförmedlingen hade den högsta utbetalningen till kommunen 2018 med 58,0 mnkr. Sedan 2021 har det skett en stabilisering och de senaste fem åren har det varit mindre skillnader mellan åren.

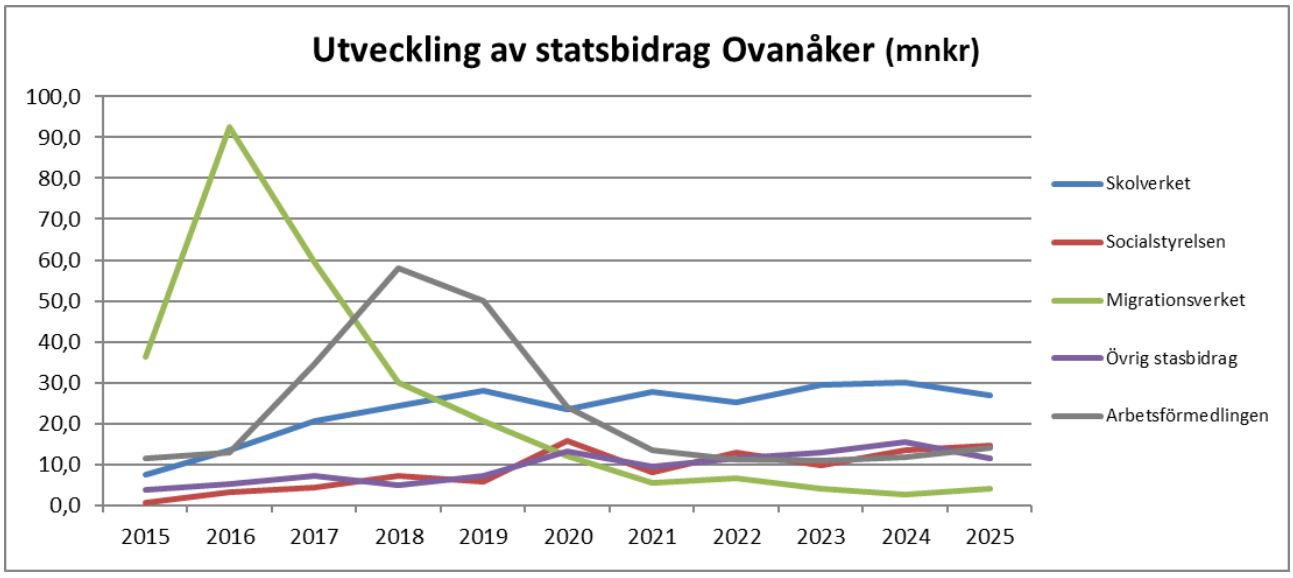

Verksamhetens kostnader ökade med 25,1 mnkr jämfört med föregående år. Den enskilt största kostnadsposten bland verksamhetens kostnader är personalkostnader, personalkostnaderna står för 60 % av verksamhetens kostnader. Om vi till det lägger pensionskostnader avseende nuvarande kollektiv samt utbetalningar av den gamla pensionsskulden så står dessa tillsammans för 66 % av verksamhetens kostnader. Personalkostnaderna har ökat med 22,5 mnkr mellan 2024 och 2025, en ökning med 3,8 %.

Antalet tillsvidareanställda ökade med 32 personer under året och uppgår nu till 1 005 tillsvidareanställda i Ovanåkers kommun. Detta beskrivs mer under rubriken *Väsentliga personalförhållanden*. För övriga kostnadsposter är det små skillnader mellan åren. Under 2023 och 2024 syntes en kraftig ökning av pensionsskulden på grund av den höga inflationen vilket dessa år påverkade med ökade pensionskostnader. Den höga inflation som var under 2023 och 2024 påverkade rent generellt kostnadsnivån och detta märktes på bla ökade varukostnader. Under 2025 har inflationen gått ner från den höga nivån som var tidigare men den kostnadsökning som varit är bestående.

Avskrivningarna på byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier fortsätter att öka, sedan 2021 då det låg på en nivå på 41,5 mnkr till att 2025 vara 53,3 mnkr. Denna ökning beror på de stora investeringar som gjorts framförallt på kommunens byggnader och anläggningar sedan 2018. Investeringarna nådde en topp under perioden 2018-2020 och de totala investeringarna uppgår till 976 mnkr under den senaste tioårs perioden.

Verksamhetens nettokostnader är summan av verksamhetens intäkter minus kostnader för avskrivningar och verksamhetskostnader. Nettokostnaden blir negativ eftersom kostnaderna är högre än verksamhetens intäkter. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som kommunen måste finansiera med skattemedel, generella statsbidrag och utjämning samt finansnetto. Nedan visas utvecklingen av kommunens nettokostnader tillsammans med Gävleborgs läns kommuner (ovägt medel) samt Alla kommuner (ovägt medel).

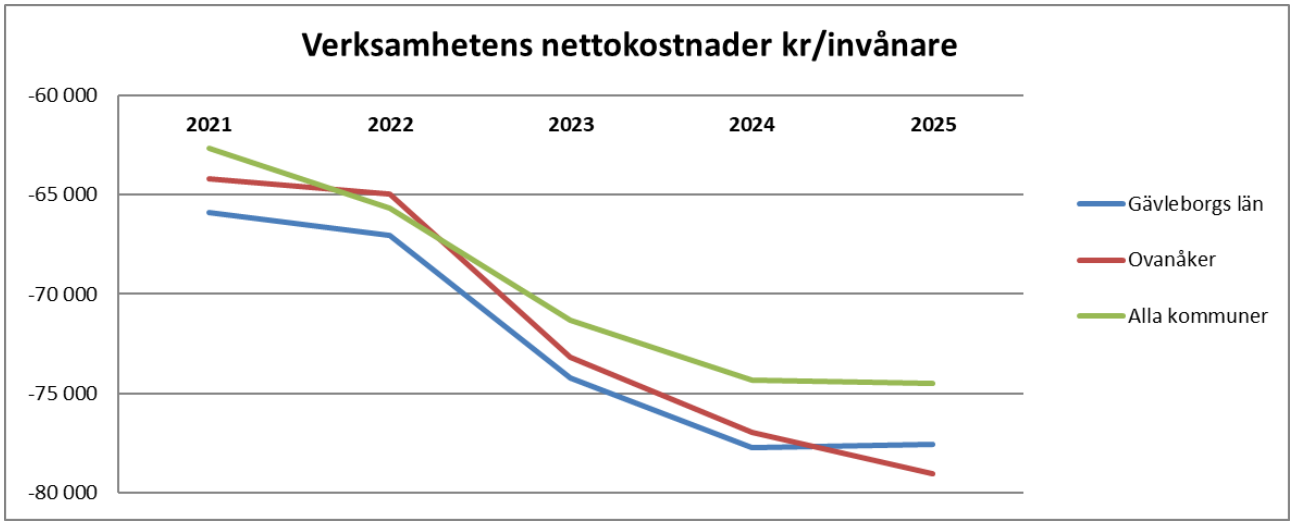

Verksamhetens nettokostnader är för 2025 891,0 mnkr, vilket är en ökning med 18,4 mnkr om vi jämför med föregående år. Ställer vi nettokostnaderna i relation till antalet invånare så kan vi i röd linje se utvecklingen för Ovanåkers kommun sedan 2021. Jämför vi med Gävleborgs läns kommuner och Alla kommuner så hade Ovanåkers kommun lägre nettokostnader 2022 än både Gävleborgs läns kommuner samt Alla kommuner men 2025 är det det omvända, Ovanåkers kommuns nettokostnader är nu högre än både Gävleborgs läns kommuner samt Alla kommuner. Verksamhetens nettokostnader är 2025 79 043 kr/invånare.

Skatter och generella statsbidrag blev totalt 888,1 mnkr, vilket är 15,5 mnkr högre än föregående år. Under 2020 fick kommunen extra generella statsbidrag på totalt 7,6 mnkr, 2022 5,6 mnkr, 2023 7,4 mnkr och 2024 2,8 mnkr. 2025 var totalt 1,2 mnkr i extra generella statsbidrag (Bemanning sjuksköterskor och Skolor

mot brott).

Finansnettot blev -9,6 mnkr för 2025. Eftersom kommunen, sedan 2019, ska redovisa orealiserade vinster och förluster på kommunens förvaltade pensionsmedel i resultaträkningen så blir det stora variationer mellan åren för finansnettot beroende på aktuellt marknadsvärde. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen påverkade finansnettot 2025 negativt med 5,0 mnkr i form av orealiserat resultat. Realiserade resultat på kommunens pensionsplaceringar blev 1,9 mnkr. Kommunens räntekostnader har de senaste åren ökat.

Kommunens nettokostnader har alltså ökat med 18,4 mnkr sen föregående år och skatter och generella statsbidrag har bara ökat med 16,6 mnkr, en försämring på finansnetto med 7,9 mnkr gör sammantaget en försämring av resultatet sen föregående år med 9,6 mnkr. Resultatet 2024 var -2,9 mnkr och med en förändring mellan åren 2024 och 2025 på -9,6 mnkr så summeras detta till årets resultat på -12,5 mnkr.

Sammanfattningsvis kan kommunens totala intäkter och kostnader 2025 illustreras i dessa bilder, som visar vart pengarna kommer ifrån och vart de går.

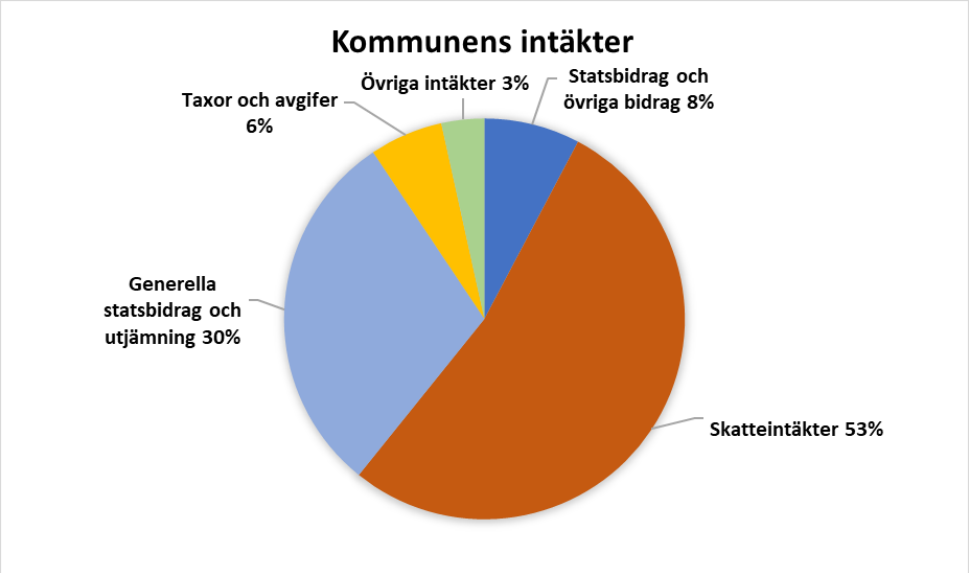

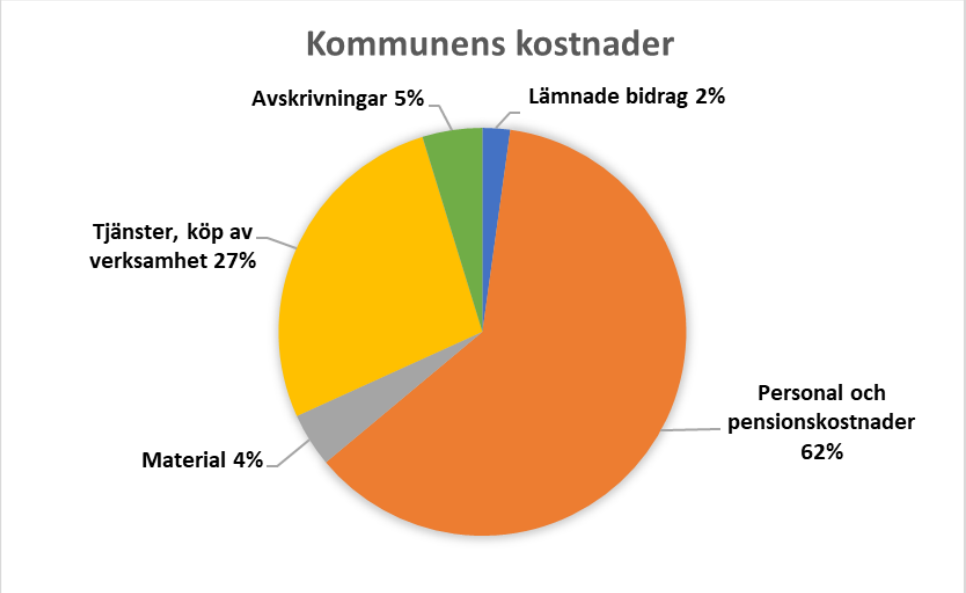

Resultatet för Sveriges kommuner 2025

Verksamhetens resultat för kommunerna ökade med hela 21,2 miljarder kronor, motsvarande 195 procent mellan 2024 och 2025 och uppgick till 32,1 miljarder kronor för 2025. Ökningen kan förklaras av att skatteintäkterna ökade betydligt mer än verksamhetens nettokostnader. Skatteintäkterna ökade med totalt med 24,2 miljarder kronor under 2025 medan generella statsbidrag och utjämning minskade med 1,5 miljarder kronor.

Finansnettot för kommunerna blev negativt för 2025 och uppgick till -0,3 miljarder kronor. Det är andra gången kommunernas finansnetto var negativt sedan 1998, senaste året var 2022. Årets resultat uppgick till 32,0 miljarder kronor 2025, en ökning med 16,2 miljarder kronor jämfört med 2024.

Under 2025 har även antalet kommuner som redovisade ett negativt verksamhetsresultat minskat betydligt. Endast 34 av de 290 kommunerna redovisade ett negativt verksamhetsresultat för 2025, vilket kan jämföras med 111 kommuner under 2024.

Budgetföljsamhet

Att följa upp det redovisade resultatet mot den beslutade budgeten på olika nivåer är viktigt. Nedan redovisas koncernens och kommunens budgetföljsamhet. För att förstå eventuella avvikelser bättre sammanfattar vi nämndernas budgetföljsamhet men för utförligare beskrivning av nämndernas resultat och budget så finns ytterligare information under respektive nämnds verksamhetsberättelse i årsredovisningens del 2.

Koncernens budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	331,7	383,1	51,4
Verksamhetens kostnader	-1 115,2	-1 167,5	-52,3
Avskrivningar	-83,1	-81,7	1,4
Verksamhetens nettokostnad	-866,6	-866,1	0,5
Skatteintäkter och statsbidrag	897,2	888,1	-9,1
Finansnetto	-19,1	-22,1	-3,0
Resultat	**11,5**	**-0,2**	**-11,7**

Sammanställer vi kommunens och bolagens respektive budgetar får vi en budget för hela kommunkoncernen. Det budgeterade resultatet för koncernen är 11,5 mnkr. Det redovisade resultatet för koncernen är -0,2 mnkr, en negativ budgetavvikelse på 11,7 mnkr. De kommunala koncernbolagen har alla positiva budgetavvikelser, totalt 5,6 mnkr. Kommunen däremot har en negativ budgetavvikelse med 17,1 mnkr.

Budgetavvikelsen för koncernens nettokostnader är liten, 0,5 mnkr. Av detta är avskrivningarna 1,4 mnkr lägre än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev 9,1 mnkr lägre än budgeten för året. Främsta orsaken till detta är att

utvecklingen av skatteunderlaget i riket har utvecklats sämre än vad som var fallet då budgeten fastställdes samt ett minskat invånarantal. Under perioden har extra generella statsbidrag på 1,3 mnkr redovisats.

Finansnettot, finansiella intäkter och kostnader, blev totalt 3,0 mnkr sämre än budgeten för året. Den främst förklaringen är att marknadsvärderingen av pensionsmedlen (orealiserat resultat) och realiserade resultat på pensionsplaceringar påverkat finansnettot för kommunen 2025 negativt med 3,1 mnkr.

Kommunens budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	150,0	183,3	33,3
Verksamhetens kostnader	-984,0	-1 021,0	-37,0
Avskrivningar	-52,4	-53,3	-0,9
Verksamhetens nettokostnad	-886,4	-891,0	-4,6
Skatteintäkter och statsbidrag	897,2	888,1	-9,1
Finansnetto	-6,2	-9,6	-3,4
Resultat	**4,6**	**-12,5**	**17,1**

Det budgeterade resultatet 2025 för Ovanåkers kommun är 4,6 mnkr. Resultatet 2025 blev -12,5 mnkr. Resultatet exklusive VA-verksamhetens resultat (0,3 mnkr) blir -12,8 mnkr. Totalt innebär detta en negativ budgetavvikelse på 17,1 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 4,6 mnkr högre än budgeterat, Skatteintäkter och statsbidrag är 9,1 mnkr lägre än budgeterat och Finansnettot är 3,4 lägre än budgeterat.

I Ovanåkers kommuns Delårsrapport sattes en prognos för årets resultat på -21,6 mnkr. Prognosen var då att Verksamhetens nettokostnader skulle bli 15,3 mnkr högre än budget, Skatteintäkter och generella statsbidrag bedömdes bli 7,8 mnkr lägre än budget och Finansnettot bedömdes bli 3,1 mnkr lägre än budget.

Både Verksamhetens intäkter och kostnader är högre än budgeterat. När vi fastställer budgeten för ett kommande år finns det ofta en osäkerhet kring vissa statsbidrag, vilket innebär att dessa statsbidrag inte tas med i budgeten men det gäller även kostnader i motsvarande grad. Det är mer relevant att jämföra budget och utfallet för verksamhetens nettokostnader. För mer beskrivningar av utvecklingen av kommunens intäkter och kostnader se analysen ovan över kommunens intäkter och kostnader. Budgetavvikelsen för Verksamhetens intäkter och kostnader blev -3,7 mnkr. Merparten av dessa intäkter och kostnader redovisas under nämndernas ansvar och under respektive nämnds redogörelse beskrivs avvikelser mer. Barn- och utbildningsnämnden redovisar den största negativa budgetavvikelsen, 13,2 mnkr, högre personalkostnader och högre kostnader för köpta utbildningsplatser är huvudorsakerna till budgetavvikelsen. Avskrivningarna blev 0,9 mnkr högre än budgeterat. Totalt sett blev Verksamhetens nettokostnader 4,6 mnkr högre än budgeterat.

Skatteintäkter och statsbidrag blev totalt 888,1 mnkr vilket är 9,1 mnkr lägre än budgeten för året. Främsta orsaken till detta är att utvecklingen av skatteunderlaget i riket har utvecklats sämre än vad som var fallet då budgeten fastställdes. Till viss del beror det också på ett minskat invånarantal jämfört med vad som antogs vid budgeteringen. Under perioden har extra generella statsbidrag på 1,3 mnkr redovisats.

Finansnettot blev totalt 3,4 mnkr sämre än budgeten för året. Marknadsvärderingen av pensionsmedlen

(orealiserat resultat) och realiserade resultat på pensionsplaceringar påverkade finansnettot 2025 negativt med 3,1 mnkr. Utdelning på aktier och andelar har varit 1,0 mnkr högre än budgeterat främst beroende på en överskottsutdelning från Kommuninvest.

Kommunala nämndernas budgetföljsamhet (mnkr)

	Budget	Resultat	Avvikelse
Kommunfullmäktige, revision, valnämnd	-1,2	-1,2	0
Kommunstyrelsen	-113,4	-110,4	3,0
Kultur- och fritidsnämnden	-44,9	-45,4	-0,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-34,4	-30,7	3,7
VA	0,0	0,3	0,3
Miljö- och byggnämnden	-6,3	-7,7	-1,4
Barn- och utbildningsnämnden	-328,0	-341,2	-13,2
Socialnämnden	-349,6	-348,3	1,3

Kommunens nämnder har totalt en budget för 2025 på 877,6 mnkr och utfallet för året är 884,5 mnkr en negativ budgetavvikelse på 6,9 mnkr. Nedan redovisas en sammanfattande beskrivning av budgetavvikelserna men under respektive nämnds verksamhetsberättelser förklaras det ekonomiska utfallet mer utförligt.

Kommunfullmäktige, revision och valnämnden redovisar ingen budgetavvikelse för året.

Kommunstyrelsen redovisar för året en positiv budgetavvikelse på 3,0 mnkr jämfört med årets budget. Delårsprognosen för 2025 visade att kommunstyrelseförvaltningen beräknade ett samlat underskott på 1,8 mnkr. Förbättringen drevs framför allt av åtgärder inom Arbetsmarknad och näringsliv, överskott inom HR, Kommunikation/service och IT, samt lägre kostnader för räddningstjänsten. Samtidigt tyngdes utfallet av införandet av nytt ekonomisystem, konsultkostnader inom planering och flera beslutade, ej budgeterade säkerhetsåtgärder.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett budgetunderskott på 0,5 mnkr. Den negativa budgetavvikelsen förklaras främst av ökade personalkostnader på grund av ökat bemanningsbehov på fritidsgård, samt eftersläpande lönekostnader i samband med tillsättning av ny kultur- och fritidschef.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett budgetöverskott på 3,7 mnkr. Den främsta förklaringen till överskottet är att kommunens fastighetsförvaltning redovisas ett budgetöverskott på 2,4 mnkr. Orsaken är lägre fjärrvärmekostnader och att underhållsåtgärder inte har genomförts som det var budgeterat för. Det har även varit lägre avskrivningskostnader till följd av att vissa investeringsprojekt kommer att slutföras senare eller inte alls jämfört med vad som antogs då budgeten sattes. En ytterligare orsak är lägre kostnader för snöröjning och sandning samt lägre personalkostnader.

Vatten och avloppsverksamhetens resultat blev 0,3 mnkr. Det vikande invånarantalet i kommunen har påverkat VA-verksamhetens intäkter, där vi ser en trend i minskad förbrukning på runt 2% per år. Intäkterna blev 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Taxejusteringen för 2025 på 3% skulle enligt budget ge en intäktsökning på ca 1 mnkr men endast hälften uppnåddes. Kapitalkostnaden blev drygt 500 tkr lägre än budgeterat till

följd av lägre avskrivningar för reningsverk då investeringar skjutits på framtiden. Räntekostnaderna var också lägre än budgeterat. VA-verksamheten har totalt 2,8 mnkr att återställa från tidigare år 1 152 tkr av dessa avser ett negativt resultat 2022. Med årets resultat för VA-verksamheten på 341 tkr innebär det alltså att 811 tkr inte har blivit återställt inom tre år som planerat. Det återstående underskottet ska återställas enligt plan för 2026-2029. Det finns totalt 2,5 mnkr som är kvar att återställa. För att framöver säkerställa att intäkterna inte påverkas av minskad förbrukning behöver taxemodellen ses över. Andelen fast intäkt (fasta VA-avgifter) behöver ökas då ca 70 % av VA-kostnaderna är fasta.

Miljö- och byggnämnden redovisar för året en negativ budgetavvikelse på 1,4 mnkr. Den negativa budgetavvikelsen förklaras främst av ökade kostnader för bygglovshandläggning samt lägre intäkter än beräknat.

Barn- och utbildningsnämnden är den nämnd som redovisar den enskilt största budgetavvikelsen, ett budgetunderskott på 13,2 mnkr. Det är sjätte året i rad som nämnden redovisar negativa budgetavvikelser. Förskoleverksamheten redovisar en negativ avvikelse på totalt 2,0 mnkr. Den största förklaringen är att kostnader till enskilda förskolor redovisar ett budgetunderskott på 2,3 mnkr pga. fler barn än budgeterat. Grundskoleverksamheten redovisar totalt sett en negativ avvikelse på 7,3 mnkr. Till största del handlar det om att personalkostnaderna är högre än vad som är budgeterat. Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 3,1 mnkr. Underskottet beror i huvudsak på att gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE) kostat 3,2 mnkr mer än vad som varit budgeterat.

Socialnämnden redovisar ett budgetöverskott på totalt sett 1,3 mnkr. Socialnämndens område kan delas in i Stab och nämnd, Individ- och familjeomsorgen, Omsorgsenheten samt Omvårdnadsenheten. Stab och nämnd redovisar ett budgetöverskott på 2,8 mnkr pga vakanta tjänster och att statsbidrag varit högre än förväntat. Individ- och familjeomsorgen redovisar ett budgetöverskott på 2,8 mnkr. Vilket förklaras av vakanshållna tjänser, inkomna statsbidrag samt minskat behov av försörjningsstöd på 4,7 mnkr, men ökade placeringskostnader både inom barn- och vuxenenheten. Omsorgsenheten (LSS) redovisar ett budgetunderskott på 1,0 mnkr. Framförallt pga utökat personalbehov inom bostad med särskild service, behov av vaken natt isf sovande natt, 1,5 mnkr. Daglig verksamhet redovisar däremot en positiv budgetavvikelse på 1,3 mnkr. Det tillkom under året en placeringskostnad för extern elevhemsplacering på 0,5 mnkr. Personlig assistens har en negativ budgetavvikelse på 0,9 mnkr pga ytterligare ärende. Korttids redovisar ett budgetöverskott på 0,6 mnkr för att det varit färre brukare och därmed en minskad bemanning. Omvårdnadsenheten redovisar en negativ budgetavvikelse för året på 3,4 mnkr. Detta förklaras främst av ökad ärendemängd inom hemtjänsten. Ökade personalkostnader kompenseras av ökade intäkter och att fler brukare har betalningsutrymme, samt inkomna statsbidrag. Kostnader för arbetskläder, utkörning av matlådor och tekniska hjälpmedel ligger högre jämfört med budget. Hemtjänsten redovisar på totalt sett ett budgetunderskott på 3,0 mnkr. Särskilt boende redovisar ett budgetöverskott på 1,3 mnkr, vilket i huvudsak beror på ökade intäkter och statsbidrag. Hälso- och sjukvårdsenheten redovisar ett budgetunderskott på 0,8 mnkr. Vilket förklaras av att vakanser inom rehab kompenserar sköterskeenhetens underskott där kostnader för inhyrd personal fortsatt överstiger budget.

Kommunens investeringar

Årets investeringsbudget uppgår till 116 604 tkr. Under året har nettoutgifter på 78 192 tkr bokförts. Orsaken till överskottet på 38 412 tkr beror främst på investeringar som inte genomförs enligt tidplan.

Av de investeringar som redovisar positiva budgetavvikelser återfinns bland annat Upprustning av befintliga VA- anläggningar. 2025 (pågående): +5 250 tkr, Upprustning av befintliga VA- anläggningar. 2023 (pågående): +4 494, Marklösen (pågående): +4 011 tkr, Celsius sporthall Ridåvägg (pågående) +2 640 tkr, Alftaskolan renovering kök (pågående) +2 403 tkr.

Av de investeringar som redovisar negativa budgetavvikelser återfinns bland annat • Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal: (pågående): -529 tkr, Lysrörsarmaturer utbyte (avslutad): -588 tkr och Leasingbilar 2024 (avslutad): -901 tkr.

Nedan ges förklaringar till de större avvikelserna:

Investeringar med budgetöverskott:

- **Upprustning av befintliga VA anläggningar 2025:** För investeringen redovisas ett budgetöverskott för året med 5 250 tkr. Orsaken är att medel under denna investering kommer gå till projekt nytt reningsverk Voxnabruk. Utredning om placering av nytt reningsverk i Voxnabruk och framtagande av förfrågningsunderlag inför upphandling har gjorts under hösten 2025. Upphandlingen kommer att göras i början av 2026 och förhoppningsvis kan byggnationen påbörjas under året. Slutlig prognos för investering kommer att kunna upprättas när upphandling genomförts.
- **Upprustning av befintliga VA anläggningar 2023:** För investeringen redovisas ett budgetöverskott för året med 4 494 tkr. Orsaken är att medel under denna investering kommer gå till projekt nytt reningsverk Voxnabruk.Utredning om placering av nytt reningsverk i Voxnabruk och framtagande av förfrågningsunderlag inför upphandling har gjorts under hösten 2025. Upphandlingen kommer att göras i början av 2026 och förhoppningsvis kan byggnationen påbörjas under året. Slutlig prognos för investering kommer att kunna upprättas när upphandling genomförts.
- **Marklösen:** För investeringen redovisas ett budgetöverskott för året med 4 011 tkr. Orsaken är att inga markområden har ännu köpts in under 2025, men planeringsavdelningen har fört flera dialoger markköp. En del av affärerna kommer att slutföras under 2026.
- **Celsius sporthall, Ridåvägg:** För investeringen redovisas ett budgetöverskott för året med 2640 tkr. Orsaken är att investeringen blir billigare än beräknat. En annan konstruktion än väntad i taket och erfarenhet från projektet på Alfta sporthall. Endast slutfakturering återstår.
- **Alftaskolan renovering kök:** För investeringen redovisas ett budgetöverskott med 2407 tkr. Orsaken är att köket projekterades under 2024 och upphandling av hela projektet genomfördes. En försening av bl.a. ett golvarbete har försenat färdigställandet som beräknas bli färdigställt under Q1 2026. Även en del mindre detaljer och mindre arbete återstår. Projektet innehåller 2 st investeringar (se även Alftaskolan: Byte ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal, projektnummer 24344).

Investeringar med budgetunderskott:

- **Alftaskolan: Byte av ventilationsaggregat kök, ventilation kök samt nytt tak över matsal:** För investeringen redovisas ett budgetunderskott med 529 tkr. Orsaken är att köket projekterades under 2024 och upphandling av hela projektet genomfördes. En försening av bl.a. ett golvarbete har försenat färdigställandet som beräknas bli färdigställt under Q1 2026. Även en del mindre detaljer och mindre arbete återstår. Projektet innehåller 2 st investeringar (se även Alftaskolan: renovering kök, projektnummer 24122). En fördelning av kostnaderna mellan dessa skulle ske men en summa på över 500 tkr har konterats för mycket på detta projekt, utrymmet kommer dock att finnas på denna projektnummer 24122 istället.
- **Lysrörsarmaturer utbyte:** För investeringen redovisas ett budgetunderskott med 588 tkr. Orsaken är att sporthallen i Alfta togs i förtid då mycket av gamla belysningen var trasig och fungerade inte, den byttes då mot ny istället för att lagas för dyra pengar när tillfälle också gavs på skollov och lokalen stod oanvänd.
- **Leasingbilar 2024:** För investeringen redovisas ett budgetöverskott med 901 tkr. Orsaken till underskottet beror i första hand på att postbilen samt de två bussarna som levererades under 2025 blev dyrare än väntat.

Investeringarna 2025 fördelades enligt några olika delområden, se diagram

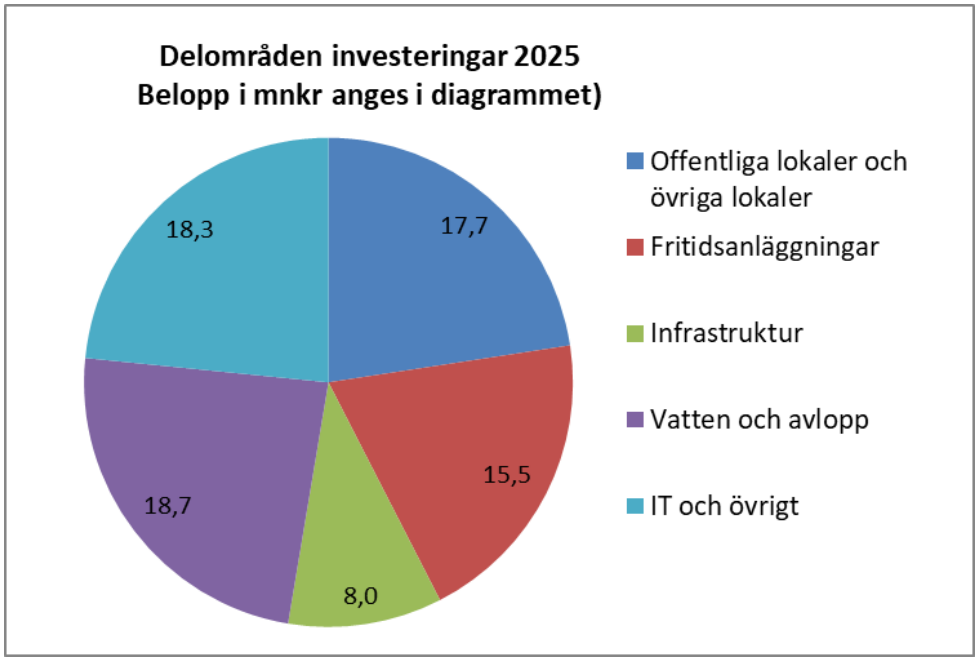

Kommunens fem största investeringsprojekt

Tabellen nedan visar de fem investeringsprojekt med de högsta nettoutgifterna under året.

	Utgifter sedan projektets start				*Varav: Årets investeringar*		
(tkr)	*Budget aggregerat*	*Nettoinv aggregerat*	*Prognos*	*Avvikelse*	*Budget*	*Nettoinv*	*Avvikelse*
Alla investeringsprojekt	**152 841**	**117 047**	**86 037**	**-1 288**	**116 604**	**78 192**	**38 412**
Sanering VA-ledningar 2025	12 500	12 759		-259	12 500	12 759	-259
Leasingbilar 2025	6 817	6 994		-177	6 817	6 994	-177
Celsius simhall tak ovan bassängerna	6 000	5 769	7 000	-1 000	6 000	5 769	231
Gator gång och cykelvägar 2025	5 500	5 760		-260	5 118	5 378	-260
Återinv befintliga byggnader 2025	6 000	4 139	6 000	0	6 000	4 139	1 861

Koncernbolagens investeringar

Totalt investerade Alfta Edsbyns Fastighets AB 10,5 mnkr, av detta avser 9,5 mnkr nya och tillkommande komponenter, 0,7 mnkr hyresgästanpassning samt 0,3 mnkr maskiner och inventarier. I samband med hyresgästanpassningen så utgår hyrestillägg som finansiering. Finansiering har skett med egna medel. Jämfört mot budget är investeringarna 7,5 mnkr lägre. Vid årsskiftet finns 3,1 mnkr som pågående investeringar vilka beräknas färdigställas och avräknas under första delen av 2026. Fastighetsvärdering har gjorts per 2024-12-31, denna värdering indikerar inga nedskrivningsbehov.

Under året har Alfta Industricenter AB investerat totalt 3,8 mnkr. De största investeringarna avser utbyten av ventilationsanläggningar, ny ledningsdragning vatten samt ombyggnader och hyresgästanpassningar.

Helsinge Net Ovanåker AB fortsätter att genomföra omfattande investeringar i fiberteknik. Bolaget uppnår under säsongen 2023-2024 målet i kommunens bredbandsstrategi, 98 % fibererbjudna hushåll 2025. I dagsläget ligger 99,4 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område. Totalt investerade Helsinge Net Ovanåker 1,1 mnkr under 2025 och investeringsbidragen uppgick till 14,1 mnkr.

Totalt investerade Bollnäs Ovanåkers Renhållnings AB 12,2 mnkr under 2025. Investeringen av ett nytt såll till kvarnen kom på plats under sista delen av 2025. Kvarnanläggningen har fortsatt stort investeringsbehov och fler stora investeringar är budgeterade i investeringsplanen under 2026-2029.

Finansiering och kassaflöde

Kommunens budgeterade kassaflöde utgår från faktiskt beslutad budget för verksamheten och den då budgeterade investeringsvolymen. Årets kassaflöde blev -14,1 mnkr, det budgeterade kassaflödet för 2025 var -32,5 mnkr. I det budgeterade kassaflödet antogs att en amortering med 20 mnkr skulle kunna ske under året, vilket inte var möjligt att genomföra. Vid årets utgång är de upptagna lånen i Kommuninvest 360 mnkr, vilket är oförändrat från föregående år. För detaljerad beskrivning av årets kassaflöde se Kassaflödesanalysen. Likvida medel och kortfristiga placeringar var vid årets början 170,4 mnkr och vid årets slut 156,2 mnkr, dessa medel är fördelade på 15,2 mnkr banktillgångar, 60,3 mnkr koncernkonto och 80,7 mnkr i kortfristiga placeringar. I december månad utökades kommunens bankkredit från 30 mnkr till 50 mnkr.

Kassaflöde (mnkr)

	Budget	*Utfall*
Kassaflöde från den löpande verksamheten	78	62
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-91	-80
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-20	4
Perioden kassaflöde	-32	-14

Soliditet

Soliditet anger hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Har kommunen en hög (god) soliditet innebär det att den i högre grad finansierar sig själv, till skillnad från att finansieras av externt kapital (lån). Ovanåkers kommun har som ett av sina finansiella mål att soliditeten (inkl. pensionsförpliktelsen) i kommunen ska förbättras, detta mål uppnåddes inte för 2025 då soliditeten sjönk från 23,1 % 2024 till 22,2 % 2025.

Förändringen av att två hyresobjekt omklassificerats till finansiell leasing har påverkat soliditeten för 2025. Om inte omklassificeringen hade gjorts hade kommunens soliditet exkl. pensionsförpliktelser varit 40,1 % och soliditeten inkl. pensionsförpliktelser skulle varit 22,6 %.

Trenden för soliditeten exkl. pensionsförpliktelser för kommunkoncernen är relativt stabilt på ca 35 %. Soliditeten inkl. pensionsförpliktelser för kommunkoncernen har däremot ökat från att 2021 vara 21,0 % till 22,9 % 2025. Det är utvecklingen av kommunens pensionsförpliktelser, årets resultat men framförallt investeringstakten som påverkat utvecklingen av kommunen och kommunkoncernens soliditet.

Jämför vi soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för kommunkoncernen med Gävleborgs läns kommunkoncerner (ovägt medel) och Alla kommuner (ovägt medel) är det en gemensam trend att soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen förbättrades tydligt mellan åren 2021 till 2022. Åren därefter visar på olika trender där Alla kommuner är tillbaka i 2021 års nivå 2024 medans Gävleborgs läns kommunkoncerner haft en tydlig negativ trend sedan 2022. För Ovanåkers kommunkoncern är det däremot små förändringar sedan 2022, det finns bara uppgifter för Ovanåkers kommunkoncern 2025.

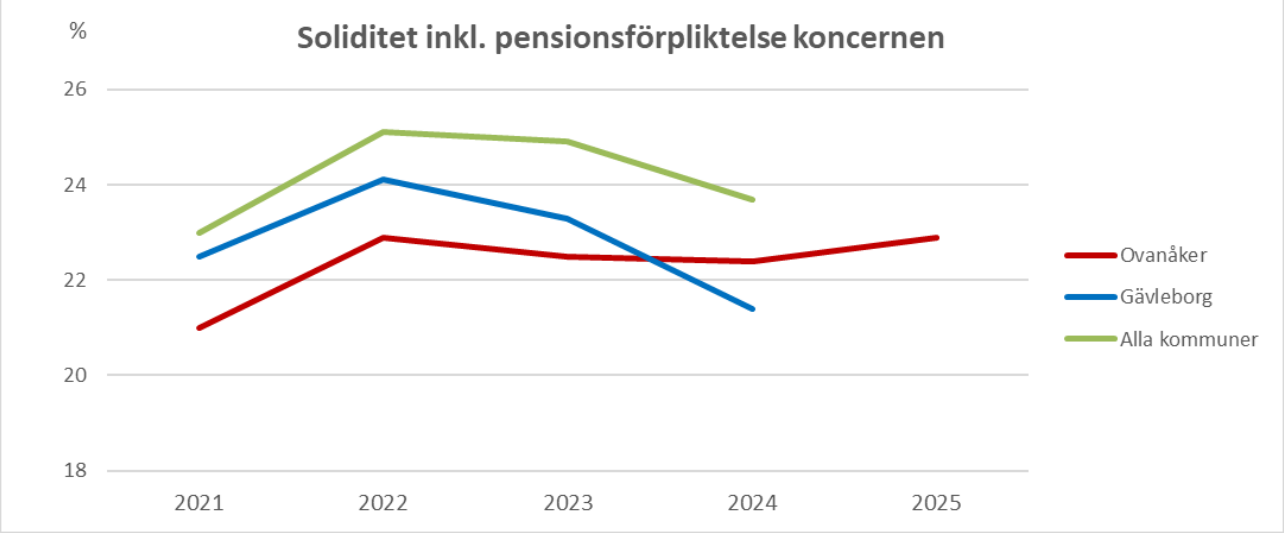

Jämför vi soliditeten inkl. pensionsförpliktelsen för Ovanåker kommun med Gävleborgs läns kommuner

(ovägt medel) och Alla kommuner (ovägt medel) sedan 2021 så har alla liknande trend, att det under 2022 skedde en förbättring av soliditeten för att 2024 återgå till nivån som var 2021. För 2025 finns i skrivande stund bara uppgifter för Ovanåkers kommun, 22,2 %.

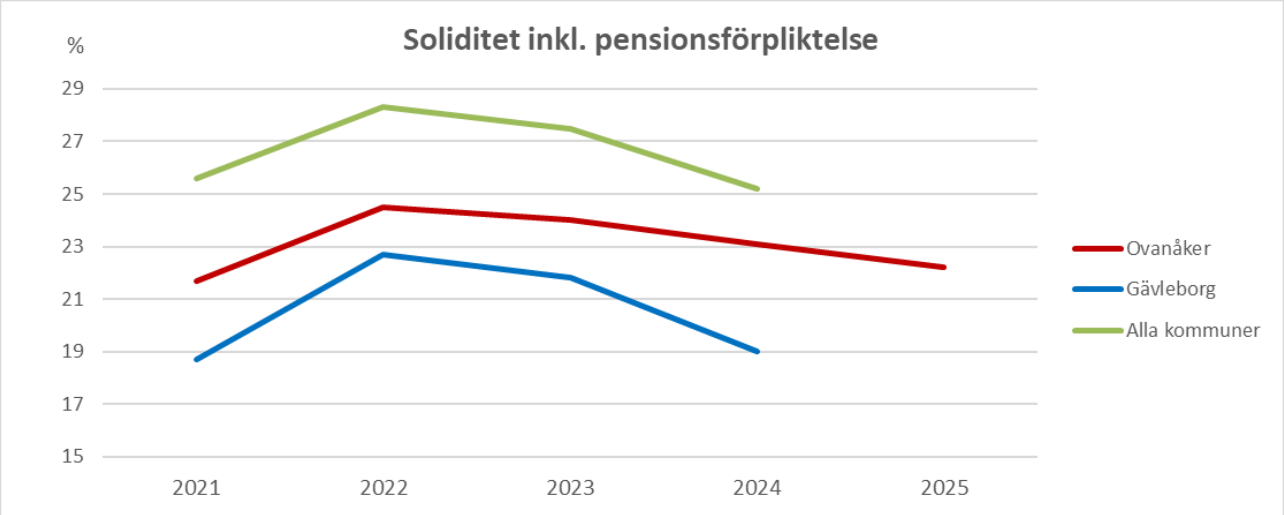

Soliditet

	2021	2022	2023	2024	2025
Koncernen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	21,0	22,9	22,5	22,4	22,9
Kommunen (%) (inkl. pensionsförpliktelser)	21,7	24,5	24,0	23,1	22,2
Koncernen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	34,8	35,5	34,8	34,6	34,6
Kommunen (%) (exkl. pensionsförpliktelser)	43,4	44,2	43,0	41,9	39,5

Pensionsskuld

Pensioner som har intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse och intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Kommunkoncernens totala pensionsskuld (inkl. löneskatt) är 2025 341,1 mnkr. Den totala pensionsskulden har de senaste åren minskat men under 2023 och 2024 skedde det en kraftig ökning. Det är framförallt inflationen som har påverka den intjänade förmånsbestämda ålderspensionen (pensionsavsättningen) genom att historiska löner räknas upp med inflationen vid beräkningen av pensionsunderlaget. Den totala pensionsskulden bedöms minska till 325,2 mnkr 2026 och 310,0 mnkr 2027 till stor delen orsakat av att inflationen bedöms bli lägre.

(tkr)	2023	2024	2025	2026	2027
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	96 608	118 572	121 506	119 715	117 397
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	228 886	231 200	219 596	205 447	192 572
Total pensionsskuld	325 494	349 772	341 102	325 162	309 968

Känslighetsanalys

För att visa hur resultat för kommunkoncernen påverkas av en förändring med 1 % visas några av de största posterna i uppställningen nedan. För räntekostnader gäller att lån med rörlig ränta och lån som refinansieras räknas med en räntehöjning med 1 procentenhet.

Effekten på kostnader och intäkter	*+/- 1 %*
Statsbidrag	1 mnkr
Skatteintäkter	5 mnkr
Generella statsbidrag och utjämning	3 mnkr
Personalkostnader	6 mnkr
Räntekostnader	1 mnkr

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl göra undantag från denna huvudprincip och besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Kommunen kan då ta hänsyn till andra bedömningar som kan anses vara förenliga med god ekonomisk hushållning (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94) och hantera dessa inom ramen för KL:s regler för synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges ett antal exempel på företeelser som kan vara av sådan karaktär, tex. att den finansiella ställningen är så stark att det kan vara försvarbart att under en tid gå med underskott, eller att man har öronmärkt tidigare överskott för att användas till avgränsade och tillfälliga kostnadsökningar.

Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Det gäller till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster i värdepapper.

Det finns negativa balanskravsresultat från tidigare år att återställa. Resultatet för 2023 efter balanskravsjusteringar uppgick till -6 622 tkr. Planen var att detta skulle återställas inom tre år, 2024 till 2026. Under 2024 och 2025 återställes inget så 6 622 tkr ska återställas under 2026.

VA-verksamheten hade ett negativt resultat för 2022 på -1 152 tkr som skulle återställas. För 2023 var resultatet -1 230 tkr och 2024 -467 tkr, totalt skulle alltså 2 850 tkr återställas inom VA-verksamheten. Det negativa resultatet från 2022 på -1 152 tkr kan återställas med 341 tkr, som är resultatet för 2025, då återstår 811 tkr av 2022 års resultat att återställa. Vid årsskiftet återstår 2 509 tkr att återställa och planen är att under 2026 kunna återställa 1 708 tkr och kvarstående del inom åren 2027-2029 enligt framtagen plan. Tidigare VA-nämnden, som var den statliga mydighet som hanterar mål enligt "Lagen om allmänna vattentjänster" har i ett uttalande angett att överskott respektive underskott inom VA-kollektivet ska i princip jämnas ut inom tre år genom exempelvis taxejustering. En något längre tid godtas om verksamheten har antagit en plan som

visar hur utjämningen ska ske.

Resultatutjämningsreserven (RUR) uppgick vid årets ingång till 43 569 tkr och 9 266 kr används 2025, utgående behållning av RUR 34 303 tkr. Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsutredning (tkr)

	2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	**-12 503**	**-2 879**	**-1 073**
- Samtliga realisationsvinster	-1 754	0	-599
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	4 991	-4 233	-4 950
+/- Återföring av orealiserad vinst/förlust i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-9 266**	**-7 112**	**-6 622**
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	9 266	7 112	0
Årets balanskravsresultat	**0**	**0**	**-6 622**
Synnerliga skäl	0	0	0
Resultat efter synnerliga skäl	**0**	**0**	**-6 622**

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarna i siffror

Anställda i Ovanåkers kommun

	Kommunen			Koncernbolag		
	Kvinnor	*Män*	***Totalt 2025***	*Kvinnor*	*Män*	***Totalt 2025***
Tillsvidare	808	197	**1 005**	61	94	**155**
Tidsbegränsade	*79*	*34*	***113***	*1*		***1***
Tim				1,56	0,15	**1,71**
Årsarbetare*			**1 068,75**			**157,71**

Antal tillsvidareanställda per förvaltning BUN 386, KS 131, MoB 17 samt SOC 471.

Den 31 december 2025 var totalt 1005 medarbetare tillsvidareanställda i Ovanåkers kommun.

80,4 procent av de tillsvidareanställda är kvinnor. Den genomsnittliga månadslönen för tillsvidareanställda var 35597 den 31 december kronor. Uppdelat per kön var medellönen 35151 kronor för kvinnor och 37435 kronor för män. Det innebär att kvinnors medellön motsvarar 93,9 procent av männens medellön.

I kommunkoncernens bolag är förhållandet det motsatta, då det totalt är fler män än kvinnor som arbetar inom de kommunala bolagen. Alfta-Edsbyns Fastighets AB sticker ut bland bolagen med högre andel kvinnor än män.

Ur kompetensförsörjningsperspektiv är det viktigt att mäta årsarbetare. Årsarbetare är antalet arbetade timmar utförda av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade i förhållande till heltidsmått. Bland tidsbegränsat anställda har arbetsgivaren sitt största rekryteringsunderlag.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %

	Kvinnor	*Män*	***Totalt 2025***	*Totalt 2024*	*Totalt 2023*	*Totalt 2022*
Kommunen	95,34	97	**95,68**	95,16	94,87	94,4

Att erbjuda heltidsanställning är central del i att vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare. Målsättning är att heltid ska vara norm, där alla medarbetare som önskar arbeta heltid också ska ges den möjligheten. Detta bidrar inte bara till ökad trygghet och stabilitet för de anställda, utan stärker även inom området kompetensförsörjning och verksamhetens kvalitet.

Under det gångna året har den genomsnittliga sysselsättningsgraden fortsatt att utvecklas positivt. Årets siffror visar att den totala sysselsättningsgraden nu uppgår till 95,68 %.

En hög sysselsättningsgrad innebär att vi i större utsträckning kan ta tillvara på den kompetens som redan finns i verksamheten. Det leder till minskade rekryteringsbehov, ökad kontinuitet och stabilitet samt bättre förutsättningar för att upprätthålla en hög kvalitet i vårt arbete. Dessutom bidrar en ökad andel heltidsanställningar till att göra våra tjänster mer attraktiva och till att främja jämställdhet.

Inom koncernens bolag är den genomsnittliga sysselsättningsgraden högre hos samtliga arbetsgivare förutom AEFAB som har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 95,22 %. Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB har en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 98,47 %, Helsinge Vatten AB 98 %, Helsinge Net Ovanåker AB 100 %.

Åldersstruktur

Kommunen			
	Kvinnor	*Män*	***Totalt***
Genomsnittlig medelålder i antal	47,04	47,6	**47,15**
-29 år	*74*	*23*	***94***
30 -39 år	193	43	**236**
40 -49 år	202	50	**252**
50 -59 år	253	65	**318**
60 år -	164	48	**212**

Medelåldern bland kommunens månadsanställda är något högre än fjolåret. Den genomsnittliga medelåldern är 47,15 år (46,85 år 2024). 19,06 % av arbetsgivarens månadsanställda är 60 år eller äldre.

Den genomsnittliga medelåldern i koncernens bolag är för Bollnäs Ovanåkers Renhållning AB 43 år,

Helsingevatten AB 48,1 år, Helsinge Net Ovanåker AB 51,67 år. AEFAB har inte redovisat någon genomsnittlig medelålder.

Sjukfrånvaro i kommunen

Sjukfrånvaro %	***2025***	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*
Total sjukfrånvaro	**7,19**	8,19	7,81	8,58	7,68
varav >60 dagar	***44,08***	*44,83*	*55,32*	*44,92*	*48,71*
Kvinnor	**8,09**	8,93	8,11	9,22	8,34
Män	**4,24**	5,63	4,75	5,8	4,72
-29 år	**6,47**	7,84	6,62	7,99	7,13
30 -49 år	**6,16**	6,96	6,96	8,98	7,53
50 år -	**8,36**	9,45	8,91	8,35	7,91

Att arbeta för att våra medarbetare håller sig friska över tid är viktigt både för den enskilde medarbetaren och för att vi ska klara vår kompetensförsörjning över tid. Sjukfrånvaron uppgick 2025 till 7,19 procent. Det var en minskning med 1 procent från 2024 och den lägsta nivån sedan 2019 (6,05%). Långtidsfrånvaron, sjukfrånvaro som avser en sammanhängande frånvaro i 60 dagar eller mer, utgjorde 44,08 procent av den totala sjukfrånvaron 2025.

Sjukfrånvaron varierar mellan olika förvaltningar verksamheter, enheter och befattningar. Det finns också en skillnad mellan mäns och kvinnors sjukfrånvaro där kvinnornas totala sjukfrånvaro var 8,09 procent jämfört med männens 4,24 procent 2025. Förutom förkylningar och influensa så upplevs att psykisk ohälsa är dominerande som sjukfrånvaroorsak.

Flera medarbetare har korttidsfrånvaro fler en tio tillfällen under året. Vid upprepad korttidsfrånvaro genomförs alltid trepartssamtal med stöd av Företagshälsovården. I den andra delen av skalan finns de medarbetare som inte har någon sjukfrånvaro alls från arbetet. Under 2025 var 27,5% av samtliga tillsvidareanställda kvinnor samt 36,67 % av männen helt utan sjukfrånvaro.

När det gäller insatser från Företagshälsovården har 260 timmar använts på individnivå, framförallt i processen gällande arbetslivsinriktad rehabilitering. På gruppnivå har det använts 150 timmar företagshälsovård och på organisationsnivå 119 timmar, 37 % bedöms som förebyggande arbete och 63 % bedöms som efterhjälpande arbete. Arbetsgivaren samverkar regelbundet hälsocentralernas rehab-koordinatorerna gällande arbetslivsinriktad rehabilitering.

För att öka kunskapen gällande arbetsplatsinriktad rehabilitering hos samtliga medarbetare finns ett kommunövergripande informationsmaterial i form av en film. Filmen kan används tex vid arbetsplatsträffar samt vid enskilda möten med medarbetare.

Rehabverktyget gör det lättare för kommunens chefer att arbeta strukturerat med prehab och rehab-processen. Systemet ger signal till chef bl. a när rehabiliteringsutredning ska göras och vid upprepad korttidsfrånvaro. Kommunens chefer har under året erbjudits utbildning i arbetslivsinriktad rehabilitering.

Ovanåkers kommun erbjuder friskvårdsbidrag till samtliga medarbetare. Bidraget är 1 000 kr per år och syftar till att öka förutsättningarna för en bättre hälsa. För varje år ansöker fler och fler av medarbetare om

friskvårdsbidrag. År 2025 lämnade 506 personer in ansökan om friskvårdsbidrag.

Sjukfrånvaro i koncernen

Sjukfrånvaro %	***AEFAB***	***Helsinge Net***	***Helsinge Vatten***	***BORAB***
Total sjukfrånvaro	5,95	4,09	3,36	4,8
varav >60 dagar	*31,03*	*0*	*42,17*	*17,6*
Kvinnor	7,04	10,47	0,59	4
Män	4,34	2,76	3,8	5,3
-29 år	1,85	0	0	6,7
30 -49 år	6,25	5,37	4,46	3,6
50 år -	5,86	3,45	2,82	6,8

Anmälda tillbud och arbetsskador 2025	***Kommunen***
Tillbud	206
Arbetsskada	119

En viktig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet är att kontinuerligt utreda orsakerna till ohälsa, olycksfall och tillbud i arbetsmiljön. Syftet är att identifiera risker och vidta förebyggande åtgärder för att minska risken för att liknande händelser inträffar igen. För att möjliggöra detta rapporteras inträffade händelser av medarbetaren och ska sedan utredas av chef. Denna process utgör en central del i arbetet med att skapa en trygg och säker arbetsmiljö. Uppföljning av rapporterade arbetsskador (aj) och tillbud (oj) sker även löpande i kommunens samverkansgrupper i enlighet med samverkansavtalet.

Under 2025 anmäldes totalt 325 händelser, varav 119 arbetsskador och 206 tillbud. Jämfört med föregående år innebär det en liten ökning av det totala antalet anmälningar. Den stora majoriteten av anmälningarna har klassificerats som mindre allvarliga. Vid bedömning att händelsen är allvarlig görs en anmälan till Arbetsmiljöverket enligt AML kap. 3 §3a.

De flesta anmälningarna kom från Socialförvaltningen, 208 st. Inom Barn och utbildningsförvaltningen inkom 95 anmälningar. KS och Miljö o bygg hade tillsammans 22 anmälningar. De vanligaste typerna av händelser under året var:

- Tillbud att bli skadad av person (även oavsiktligt): 61 anmälningar
- Organisatoriskt arbetsmiljötillbud: 43 anmälningar
- Tillbud till psykisk överbelastning (hot,chock): 24 anmälningar
- Socialt arbetsmiljötillbud: 22 anmälningar
- Belastningstillbud (lyft eller rörelse): 14 anmälningar

Andra förekommande händelser var fysisk överbelastning, falltillbud, samt tillbud kopplade till resurser för arbete. Av samtliga anmälningar har merparten utretts och avslutats under året, men ett mindre antal är fortfarande under utredning eller väntar på åtgärd.

Kommunen fortsätter sitt förebyggande arbetsmiljöarbete genom att erbjuda grundläggande

arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud vid fem tillfällen per år, i samarbete med företagshälsovården. Utbildningen omfattar hela arbetsmiljöområdet med särskilt fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet samt organisatorisk och social arbetsmiljö.

Arbetet med att förebygga arbetsskador och tillbud är en viktig del av kommunens arbetsmiljöarbete och följs upp kontinuerligt för att skapa en trygg och säker arbetsplats för alla medarbetare.

Personal och kompetensförsörjning

Att säkerställa kompetensförsörjning är avgörande för att kunna erbjuda invånarna en god välfärd. Samhället förändras i snabb takt, och det innebär att vi kontinuerligt behöver anpassa och utveckla våra medarbetare. Nya krav och arbetssätt samt förändrade behov hos invånarna ställer höga krav på flexibilitet och förändringsbenägenhet hos våra anställda. Kompetensförsörjning handlar därför både om att attrahera nya medarbetare och om att skapa en arbetsplats där befintliga medarbetare trivs och vill stanna kvar.

Framtidens välfärd står inför stora utmaningar. Prognoser visar att antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behovet av välfärdstjänster ökar, till följd av den demografiska utvecklingen. Detta gör kompetensförsörjning till en av de viktigaste framtidsfrågorna för Ovanåkers kommun.

Ovanåkers kommun är en arbetsgivare med stor bredd och mångfald, där över 100 olika yrken tillsammans bidrar till att ge invånarna service inom områden som skola, vård och omsorg, samt underhåll av gator och infrastruktur. Bland de största yrkesgrupperna finns undersköterskor, förskollärare, habiliteringspersonal, lärare, kockar, enhetschefer, socialsekreterare och sjuksköterskor. Att arbeta i kommunen innebär ett varierande och meningsfullt arbete där man varje dag gör skillnad i människors vardag.

Av kommunens medarbetare så valde 15 personer att avsluta sin anställning med pension under 2025. Då pensionsåldern idag är mycket flexibel, 61 – 69 år, och beroende på vilket år man är född så är pensionsavgångarna svåra att prognostisera.

Vid beräkning av Ovanåkers kommuns tillsvidareanställdas möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder under den kommande fem års perioden ser fördelningen ut enligt tabellen nedan. De största kommande pensionsavgångarna finns bland pedagogisk personal och personal inom vård och omsorg.

Möjliga pensionsavgångar vid 65 års ålder

År	*Totalt*
2026	26
2027	28
2028	29
2029	32
2030	40

Våra medarbetare är våra bästa ambassadörer. Vad som får någon att rekommendera sin arbetsplats varierar, men det handlar ofta om en god arbetsmiljö, trivsel, bra ledarskap och möjligheter till utveckling.

Ovanåkers kommuns medarbetare är engagerade. HME-index mäts vartannat år i

medarbetarundersökningen. HME står för Hållbart medarbetarengagemang och mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. HME-index består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för Hållbart medarbetarengagemang och tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten på varje fråga omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Totalindex formas som ett medelvärde av de nio frågorna. Ett högt värde indikerar en hög nivå på hållbart medarbetarengagemang. Kommunens målsättning är ett totalindex på 80.

Årets undersökning, som genomfördes i maj 2025, visar ett fortsatt högt engagemang bland våra medarbetare. Totalindex för HME blev 82, vilket är oförändrat jämfört med både 2023 och 2021.

Under hösten 2025 genomfördes dessutom en särskild enkät riktad till organisationens chefer. Resultatet visar en tydlig förbättring där HME-index ökade från 78 år 2021 och 2023 till 84 för år 2025.

	2025	*2023*	*2021*	*2019*
Medarbetarengagemang totalindex	82	82	82	79
Delindex Motivation	83	83	82	81
Delindex Ledarskap	83	82	83	82
Delindex Styrning	81	81	80	74

Förväntad utveckling

Kommunfullmäktige antog i november 2025 (kf § 94 2025-11-03) en budget och verksamhetsplan för perioden 2026-2028. Ovanåkers kommun budgeterar 2026 ett resultat på 11,5 mnkr. 2027 är det budgeterade resultatet 11,1 mnkr och 2028 är det budgeterade resultatet 21,4 mnkr. Under perioden ökar antalet äldre i kommunen medan antalet 1-18 åringar minskar något. Med lagd budget uppnås resultatmålet på 1% av skatter och generella statsbidrag för år för samtliga budgetår. Över planeringsperioden skulle det ackumulerade resultatet, för att nå ett genomsnitt på 1%, behöva vara 28,6 mnkr jämfört med lagd budget på 44,0 mnkr.

I tabellen ges en översikt av den ekonomiska planeringen. Notera då att budgeten för 2026-2028 bygger på ett antagande även för 2025.

- Resultatet för 2025 blev lägre än vad som antogs.
- Självfinansieringsgraden blev högre. Orsaken är att investeringsutgifterna blev lägre. Dessa investeringsutgifter kommer i praktiken påverka 2026 års självfinansiering.

	2025	*Budget 2026*	*Budget 2027*	*Budget 2028*
Verksamhetens intäkter (mnkr)	183,3	160	160	160
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 021,0	-1 010,1	-1 034,7	-1 162,6
Avskrivningar (mnkr)	-53,3	-53,7	-55,9	-57,1
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	888,1	920,1	948,6	990,0
Finansnetto (mnkr)	-9,6	-4,9	-7,0	-8,8
Årets resultat (mnkr)	-12,5	11,5	11,1	21,4
Nettoinvesteringar (mnkr)	78,2	81,5	55,5	47,5
Eget kapital (mnkr)	500,8	503,8	514,9	536,3
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser (%)	22,2 %	24,6 %	26,2 %	28,2 %
Självfinansieringsgrad (%)	47,6 %	79,9 %	120,7 %	165,3 %

Risker och osäkerhetsfaktorer

Budgeten baseras på en prognos över kommande skatteintäkter och i en prognos finns det alltid osäkerheter. Skatteintäkterna baseras till stor del på utvecklingen av arbetade timmar, inte bara i Ovanåker utan i hela riket. De skatteunderlagsprognoser som SKR framställer är tillförlitliga, men ju mer osäkerheter det finns i Sverige och omvärlden desto osäkrare är prognoserna. En annan del är befolkningsutvecklingen där invånarantalet kan utvecklas både bättre och sämre vilket påverkar både intäkter och kostnader för kommunen. En förändring med 1 invånare påverkar skatteintäkterna med ca 60 tkr. Vi vet även att antalet i befolkningen som är 80 år och äldre kommer att öka under budgetperioden och att det normalt är så att behov av omvårdnad ökar ju äldre invånarna blir. Hur mycket kostnaderna kommer öka till följd av detta är osäkert då det beror på hur mycket insatser som krävs.

Kvantiteter

Kvantiteter	*2023*	*2024*	*2025*	*Prognos 2026*
Barn och Utbildning*				
Antal inskrivna barn i kommunal förskola, årssnitt	497	482	438	392
Antal inskrivna barn i enskild förskola, årssnitt	106	107	103	98
Antal barn inskrivna vid fritidshem	436	459	501	510
Elevantal förskoleklass	129	129	135	133
Elevantal i åk 1-9	1 170	1 162	1 152	1 167
Elevantal gymnasiet	298	276	271	271
Elevantal vuxenutbildning	300	376	376	400
Elevantal SFI	70	85	78	75
Vård och Omsorg**				
Antal platser i särskilt boende	114	115	116	116 ?
Utförda timmar hemtjänst	76 869	78 756	85 198	89 000
Kostnader placeringar kr/inv	2 301	3 206	3 113	2 755
Antal platser LSS bostad med särskild service	57	57	53	56
Inskrivna hemsjukvård	170	210	219	240
Antal beslut daglig verksamhet	59	62	64	67
Kultur				
Bibliotekslån	74 006	73 481	88 401	88 401
Antal skolupplevelser***	1 132	2 357	2 314	2 314
Inskrivna i musik-/kulturskola	190	220	230	235
Besökare Hälsingegård Ol-Anders	7 911	8 476	7 886	7 886
Skol- och äldremat				
Antal serverade portioner skolmat****	430 500	459 661	427 081	420 000
Antal serverade portioner äldremat	149 462	138 357	140 014	142 000
Gator och vägar				
Gator	72 km	72 km	72 km	72 km
Gång- och cykelvägar	25 km	25 km	25 km	25 km
Allmänna lekplatser	19 st	19 st	19 st	19 st
Belysningsarmaturer	3 450 st	3 450 st	3 450 st	3 480 st

****Kultur - en skolupplevelse avser ett barns besök vid ett kulturarrangemang (t.ex. skolbio, skolteater).*
*****Skolmat - antal serverade portioner skolmat inkluderar även förskola*

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

		Kommunen		Koncernen	
Tkr	*Not*	*2025*	*2024*	*2025*	*2024*
Verksamhetens nettokostnader					
Verksamhetens intäkter	3	183 317	172 936	383 061	343 526
Verksamhetens kostnader	4	-1 021 009	-995 905	-1 167 501	-1 116 800
Avskrivningar	5	-53 334	-49 681	-81 733	-79 673
Summa Verksamhetens nettokostnader		**-891 025**	**-872 650**	**-866 173**	**-852 946**
Finansiella poster					
Skatteintäkter	6	568 407	559 952	568 407	559 952
Generella statsbidrag och utjämning	7	319 715	311 521	319 715	311 521
Verksamhetens resultat		**-2 904**	**-1 177**	**21 949**	**18 527**
Finansiella intäkter	8	6 004	13 736	4 826	13 086
Finansiella kostnader	9	-15 603	-15 438	-26 937	-28 031
Resultat efter finansiella poster		**-12 503**	**-2 879**	**-161**	**3 581**
Extraordinära poster		0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		**-12 503**	**-2 879**	**-161**	**3 581**

Omklassificeringen av hyresobjekt till finansiell leasing har lett till en omfördelning mellan hyreskostnader och avskrivningar för kommunen för både året och jämförelseåret. Resultateffekten för innevarande år är -131 tkr och för jämförelseåret skulle det ha varit -116 tkr.

Balansräkning

		Kommunen		Koncernen	
Tkr	*Not*	*2025*	*2024*	*2025*	*2024*
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	0	0	115	104
Materiella anläggningstillgångar		946 307	900 910	1 597 927	1 595 846
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	*11*	*853 139*	*840 052*	*1 423 429*	*1 433 287*
varav maskiner och inventarier	*12*	*54 537*	*47 473*	*126 957*	*140 475*
varav pågående investeringar	*13*	*38 630*	*13 385*	*47 541*	*22 085*
Finansiella anläggningstillgångar	14	67 704	67 391	14 462	14 237
Summa anläggningstillgångar		**1 014 011**	**968 301**	**1 612 504**	**1 610 188**
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsmark	15	2 048	427	2 359	738
Fordringar	16	94 747	86 651	112 471	100 493
Kortfristiga placeringar	17	80 726	83 803	80 726	83 803
Kassa och bank	18	75 508	86 569	75 508	86 569
Summa omsättningstillgångar		**253 029**	**257 450**	**271 064**	**271 603**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 267 040**	**1 225 751**	**1 883 569**	**1 881 791**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	*19*				
Årets resultat		-12 503	-2 879	-161	3 581
Resultatutjämningsreserv		34 303	43 569	34 303	43 569
Övrigt eget kapital		479 001	473 295	617 116	604 644
Summa eget kapital		**500 801**	**513 985**	**651 258**	**651 794**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	119 103	116 424	121 506	118 572
Andra avsättningar	21	3 498	3 498	28 158	24 971
Skulder					
Långfristiga skulder	22	412 648	390 766	855 755	852 715
Kortfristiga skulder	23	230 990	201 078	226 892	233 738
Summa avsättningar och skulder		**766 239**	**711 766**	**1 232 310**	**1 229 996**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**1 267 040**	**1 225 751**	**1 883 569**	**1 881 791**
Panter och ansvarsförbindelser					
Ställda säkerheter	24			3 265	3 265
Ansvarsförbindelse pensioner	25	219 596	231 200	219 596	231 200
Borgensåtaganden	26	461 186	464 098	561	543

Omklassificeringen av hyresobjekt till finansiell leasing har påverkat balansomslutningen för kommunen. Mark, byggnader och tekniska anläggningar är 18 mnkr högre för 2025 och skulle ha varit 20 mnkr högre för 2024. Långfristiga skulder är 15,6 mnkr högre för 2025 och skulle ha varit 18 mnkr högre för 2024. Kortfristig skuld är 2,4 mnkr högre för 2025 och skulle ha varit 2,4 mnkr högre för 2024.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Kassaflödesanalys

		Kommunen		Koncernen	
Tkr	*Not*	*2025*	*2024*	*2025*	*2024*
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-12 503	-2 879	-161	3 581
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	56 864	71 482	88 599	105 970
Medel från verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet		44 361	68 603	88 437	109 551
Förändringar i rörelsekapitalet					
Förändring kortfristiga fordringar		-8 096	15 038	-11 978	15 734
Förändring förråd och varulager		-1 621	-3	-1 621	62
Förändring kortfristiga skulder		27 498	4 035	-6 844	-3 569
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**62 142**	**87 673**	**67 993**	**121 778**
INVESTERINGSVERKSAMHET					
Investering i immateriella tillgångar		0	0	-38	-35
Investering i materiella anläggningstillgångar		-79 792	-47 929	-85 653	-77 335
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0	746	58
Investering i finansiella tillgångar		0	-1 147	0	-1 147
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-79 792**	**-49 076**	**-84 945**	**-78 459**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Förändring långfristiga skulder		3 825	612	3 039	-9 388
Förändring långfristiga fordringar		-313	61	-225	-63
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**3 512**	**672**	**2 814**	**-9 451**
PERIODENS KASSAFLÖDE		**-14 138**	**39 269**	**-14 138**	**33 867**
Likvida medel och kortfristiga placeringar IB		170 372	131 103	170 372	136 505
LIKVIDA MEDEL OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR UB		**156 234**	**170 372**	**156 234**	**170 372**

Noter (tkr)

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

VA-verksamheten bedrivs enligt självkostnadsprincipen och från 2017 redovisas överuttag som skuld till VA-kollektiv.

Rättelse av fel

Efter en genomgång av kommunens hyresavtal avseende lokaler har en omklassificering till finansiell leasing gjorts. En omräkning har gjorts på dessa kontrakt för 2025, inga utgående värden för jämförelseåret har räknats om. Kommentarer om påverkan både 2025 och 2024 finns under respektive not som påverkas.

Det ingående egna kapitalet justeras -0,7 mnkr. Påverkan består av skillnaden mellan hyreskostnaden och avskrivning/ränta för åren 2020-2024. 2025 års resultat påverkas med -0,1 mnkr.

Intäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerar i december räkenskapsåret används vid beräkningen av årets skatteintäkt.

Övriga intäkter som investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kortfristiga placeringar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen placeringspolicy, Kf § 92/2016.

I enlighet med LKBR värderas kommunens kortfristiga placeringar till verkligt värde. För finansiella instrument värderade till verkligt värde har marknadsvärde enligt börskursen den 31/12 använts.

Pensioner

Pensioner som intjänats före 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Intjänad pension efter 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21. Grundbokföringen av pensionsutbetalningarna administreras av KPA.

Semester-, uppehålls- och ferielöneskuld

Semesterlöneskulden, uppehållslöneskuld och ferielöneskulden motsvarar de anställdas fordran på kommunen i form av sparade semesterdagar. Tillsammans med okompenserad övertid och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas dessa som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är satt till 21 tkr.

Pågående investeringar

Så länge investeringen inte är tagen i bruk bokförs den som pågående investering, vid aktiveringen bokförs investeringen som anläggningstillgång.

Avskrivningar

Avskrivningar påbörjas månaden efter investeringarna tagits i bruk och beräknas linjärt, dvs. lika stora belopp varje år. Följande avskrivningstider tillämpas i kommunen: Markreserv obegränsad livstid, publika fastigheter 5-40 år beroende på komponent, verksamhetsfastigheter samt övriga fastigheter 5-100 år beroende på komponent, maskiner 5-20 år, inventarier 3-33 år, bilar och andra transportmedel 3-20 år, konst obegränsad livstid, övriga maskiner och inventarier 3-33 år

Kapitalkostnader är den samlade benämningen på intern ränta och avskrivning.

Komponentavskrivning

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade tom 2014 som då hade en kvarvarande nyttjandeperiod på mer än 10 år och ett bokfört värde på mer än 500 tkr har delats upp i komponenter.

Omprövning av nyttjandeperiod

Regelbunden omprövning görs av nyttjandeperiod eftersom exempelvis teknisk utveckling, minskad prestanda eller förändrat utnyttjande kan förändra nyttjandeperioden hos en tillgång. Om ny bedömning görs och den väsentligt avviker från tidigare bedömning av avskrivningstid ska avskrivningsperioden ändras och innevarande och framtida perioder justeras.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella tillgångar sker om det verkliga värdet är lägre än det bokförda värdet och värdenedgången antas vara bestående.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Leasing

Samtliga bilar leasas på 3 år med förlängning på ytterligare 3 år och redovisas som finansiell leasing. Kommunen har möjlighet att köpa bilen efter leasingavtalets utgång.

Under året har en genomgång av kommunens hyresavtal avseende lokaler gjorts, vilket resulterat i att två hyresobjekt omklassificerats till finansiell leasing.

Operationell leasing består av kopiatorer, skrivare och kaffemaskiner.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 41 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,6% för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet med självkostnad.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattning av verksamheten och investeringarna.

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för de kommande 3 åren. I dokumentet presenteras förutsättningarna för den kommunala nämnd- och förvaltningsorganisationen.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget.

Driftsredovisningen är uppbyggd så att resultat anges i brutto gällande intäkter och kostnader medan budget anges netto. Föregående år finns med som jämförelseår och en budgetavvikelse finns angivet netto för både innevarande och föregående år. Driftsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justeras

Intäkter och kostnader för nämnderna är inklusive interna poster och för att få ett samband med resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader reduceras det för dessa interna poster i driftsredovisningen på en separat rad.

Kommunfullmäktige beslutar vidare varje år om en investeringsplan för de kommande 5 åren. Det första året utgör budgetåret och de fyra efterföljande åren utgör planeringsår. Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsobjekt.

Investeringsredovisningen är utformad så att utfallen på ett överskådligt sätt kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Investeringsredovisningens budgetposter avser senast beslutad budget och de förändringar som eventuellt skett under året anges i egen tabell med belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen omfattar Ovanåkers kommun samt de företag där kommunen har en ägarandel som överstiger 20 %.

Detta innebär att Alfta Industricenter AB, Alfta-Edsbyns Fastighets AB, Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB, Helsinge Net Ovanåker AB och Helsinge Vatten AB ingår i kommunens sammanställda redovisning. Kommunens sammanställda redovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Räddningstjänst är enligt LKBR 2 kap 5 § en verksamhet av särskild betydelse för kommunen och klassas därför som ett koncernföretag. Men i och med Kommunalförbundet Hälsinglands ringa ekonomiska omfattning ingår inte företaget i kommunens sammanställda räkenskaper.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Inga jämförelsestörande eller extraordinära poster förekommer under perioden.

En genomgång av kommunens hyresavtal avseende lokaler har resulterat i en omklassificering till finansiell leasing av två hyresobjekt.

	Kommunen		Koncernen	
NOT 3 VERKSAMHETENS INTÄKTER	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Försäljningsintäkter	7 953	7 490	41 153	38 173
Taxor och avgifter	63 415	57 502	67 853	64 083
Hyror och arrenden	10 297	9 964	173 324	143 506
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	79 362	83 145	79 362	83 145
EU-bidrag	159	152	159	152
Övriga bidrag	3 326	4 316	3 326	4 316
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	17 052	10 368	14 605	8 945
Realisationsvinster av anläggningstillgångar	1 754	0	2 139	60
Försäkringsersättningar	0	0	155	0
Övriga intäkter	0	0	986	1 146
SUMMA	**183 317**	**172 936**	**383 061**	**343 526**

	Kommunen		Koncernen	
NOT 4 VERKSAMHETENS KOSTNADER	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-607 720	-585 200	-673 533	-654 268
Pensionskostnader	-61 994	-60 792	-65 986	-65 703
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-113	0	-8 561	-9 390
Bränsle, energi och vatten	-10 361	-10 474	-53 527	-52 994
Köp av huvudverksamhet	-182 699	-182 191	-132 617	-128 944
Lokal- och markhyror	-14 518	-16 495	-7 610	-5 326
Övriga tjänster	-48 739	-46 273	-58 356	-56 204
Lämnade bidrag	-20 271	-22 892	-20 271	-22 892
Realisationsförluster och utrangeringar	0	-41	0	-41
Övriga kostnader	-74 594	-71 547	-143 595	-116 670
Bolagsskatt	0	0	-3 444	-4 368
SUMMA	**-1 021 009**	**-995 905**	**-1 167 501**	**-1 116 800**

Omklassificeringen av hyresobjekt till finansiell leasing minskar lokal- och markhyror med 2,4 mnkr. Jämförelseåret skulle ha påverkats med samma belopp.

	Kommunen		Koncernen	
NOT 5 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	0	0	-21	-21
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-40 649	-38 224	-64 084	-63 120
Avskrivningar maskiner och inventarier	-12 685	-11 457	-20 551	-19 456
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0	0	2 924	2 924
SUMMA	**-53 334**	**-49 681**	**-81 733**	**-79 673**

Omklassificeringen av hyresobjekt till finansiell leasing minskar avskrivningar med 2,5 mnkr. Jämförelseåret skulle ha påverkats med samma belopp.

	Kommunen		Koncernen	
NOT 6 SKATTEINTÄKTER	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Preliminär kommunalskatt	572 120	560 764	572 120	560 764
Preliminär slutavräkning innevarande år	-3 621	2 156	-3 621	2 156
Slutavräkningsdifferens föregående år	-93	-2 968	-93	-2 968
SUMMA	**568 407**	**559 952**	**568 407**	**559 952**

NOT 7 GENERELLA STATSBIDRAG OCH UTJÄMNING	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Inkomstutjämning	205 744	199 878	205 744	199 878
Kostnadsutjämning	46 396	37 233	46 396	37 233
Regleringsbidrag/avgift	30 019	35 329	30 019	35 329
Kommunal fastighetsavgift	33 548	33 576	33 548	33 576
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	2 757	2 670	2 757	2 670
Övriga generella bidrag från staten	1 252	2 835	1 252	2 835
SUMMA	**319 715**	**311 521**	**319 715**	**311 521**

Övriga generella bidrag från staten består av statsbidrag för prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden samt statsbidrag för skolor mot brott.

NOT 8 FINANSIELLA INTÄKTER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Utdelningar från koncernföretag	376	0	0	0
Utdelningar på aktier och andelar	824	742	835	742
Ränteintäkter	1 345	2 466	2 078	3 055
Orealiserade marknadsvärden	0	4 233	0	4 233
Avkastning avseende förvaltade pensionsmedel	1 913	4 702	1 913	4 702
Övriga finansiella intäkter	1 546	1 593	0	486
SUMMA	**6 004**	**13 736**	**4 826**	**13 086**

NOT 9 FINANSIELLA KOSTNADER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Räntekostnader	-7 172	-7 613	-18 506	-20 206
Ränta på nyintjänad pensionsskuld	-3 440	-7 825	-3 440	-7 825
Orealiserade marknadsvärden	-4 991	0	-4 991	0
SUMMA	**-15 603**	**-15 438**	**-26 937**	**-28 031**

NOT 10 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Ingående anskaffningsvärde	0	0	441	406
Inköp	0	0	38	35
Ack avskrivningar	0	0	-363	-337
Utgående redovisat värde	**0**	**0**	**115**	**104**

NOT 11 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR	Kommunen		Koncernen	
	2025	2024	2025	2024
Ingående anskaffningsvärde	1 316 183	1 258 126	2 319 431	2 266 535
Inköp	34 797	26 110	52 602	52 896
Omklassificeringar	-1 663	0	-1 663	0
Utgående anskaffningsvärde	**1 349 316**	**1 284 236**	**2 370 370**	**2 319 431**
Ingående ack. avskrivningar	-455 529	-405 960	-830 762	-767 846
Årets avskrivningar	-40 648	-38 224	-63 722	-62 916
Utgående ack. avskrivningar	**-496 177**	**-444 184**	**-894 484**	**-830 762**
Ingående ack. nedskrivningar	0	0	-55 382	-58 306
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	2 924	2 924
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	-52 458	-55 382
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	**853 139**	**840 052**	**1 423 429**	**1 433 287**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	33	32	37	37
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar förutom för deponi				
varav				
Markreserv	17 252	17 252	17 657	17 658
Verksamhetsfastigheter	570 347	562 121	1 026 090	1 040 496
Fastigheter för affärsverksamhet	141 836	132 309	163 374	154 915
Publika fastigheter	121 564	124 333	121 564	124 333
Fastigheter för annan verksamhet	2 139	1 889	2 139	1 889
Övriga fastigheter	0	2 147	92 605	93 996

Omklassificeringen av hyresobjekt till finansiell leasing har justerats i ingående värdena 2025 för anskaffningsvärdet med 31,9 mnkr och för ack. avskrivningar med 11,3 mnkr.

Årets avskrivningar påverkas innevarande år 2,5 mkr och skulle ha påverkat 2024 med samma belopp.

Det utgående värdet för 2025 har ökat med 18 mnkr och för 2024 skulle det utgående värdet varit 20,6 mnkr högre.

De omklassificerade hyresobjekten avser verksamhetsfastigheter.

NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Ingående anskaffningsvärde	146 827	136 896	339 315	318 895
Inköp	19 750	11 352	7 594	21 871
Försäljningar	0	0	-1 338	0
Utrangeringar	0	-1 422	0	-1 451
Utgående anskaffningsvärde	**166 576**	**146 827**	**345 571**	**339 315**
Ingående ack. avskrivningar	-99 354	-89 278	-198 840	-180 592
Försäljningar	0	0	977	0
Utrangeringar	0	1 381	0	1 412
Årets avskrivning	-12 685	-11 457	-20 751	-19 660
Utgående ack. avskrivningar	**-112 039**	**-99 354**	**-218 614**	**-198 840**
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	**54 537**	**47 473**	**126 957**	**140 475**
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	13	13	17	17
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				
varav				
Maskiner	5 055	4 183	7 926	7 903
Inventarier	30 353	31 160	39 527	41 595
Bilar och andra transportmedel	14 497	7 800	18 929	13 222
Konst	2 174	2 174	2 485	2 485
Övriga maskiner och inventarier	2 457	2 155	58 090	75 270

NOT 13 PÅGÅENDE INVESTERINGAR	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Ingående anskaffningsvärde	13 385	2 918	22 084	19 517
Ingående bokfört värde	13 385	2 918	22 084	19 517
Årets nettoförändring	25 245	10 467	25 457	2 568
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	**38 630**	**13 385**	**47 541**	**22 085**
varav				
Verksamhetsfastigheter	24 056	8 254	25 568	15 409
Fastigheter för affärsverksamhet	5 624	2 040	9 910	3 188
Publika fastigheter	6 195	2 732	6 195	2 732
Inventarier	2 756	359	5 867	756

NOT 14 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Aktier i koncernföretag				
AICAB (ägarandel 100%)	20 000	20 000		
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	31 000	31 000		
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	50	50		
Helsinge Net Ovanåker (aktieägartillskott)	3 000	3 000		
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	160	160		
BORAB (ägarandel 33%)	200	200		
Delsumma	**54 410**	**54 410**		
Övriga aktier och andelar				
Kommuninvest (12 623 andelar)	10 350	10 350	10 350	10 350
Kommunassurans Syd Försäkring AB (558 aktier)	782	782	782	782
Inera AB (5 aktier)	43	43	43	43
Edsbyn Arena AB (20 aktier)	10	10	13	13
Kommentus AB (23 aktier)	2	2	2	2
Norrsken AB (ägarandel 1%)	0	0	17	17
HBV, insats	0	0	40	40
Delsumma	**11 187**	**11 187**	**11 247**	**11 247**
Långfristiga fordringar				
Övriga långfristiga fordringar	2 107	1 794	3 215	2 990
Delsumma	**2 107**	**1 794**	**3 215**	**2 990**
SUMMA	**67 704**	**67 391**	**14 462**	**14 237**

NOT 15 FÖRRÅD, LAGER OCH EXPLOATERINGSFASTIGHETER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Lager	57	100	368	411
Verkligt värde exploateringsmark på balansdagen	1 991	327	1 991	327
SUMMA	**2 048**	**427**	**2 359**	**738**

NOT 16 FORDRINGAR	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Kundfordringar	11 673	11 609	12 262	17 863
Diverse kortfristiga fordringar	53	804	8 165	4 097
Statsbidragsfordringar	0	1 904	0	1 904
Skattefordringar	23 692	17 369	23 692	17 369
Upplupna riktade statsbidrag o kostnadsersättningar	5 003	3 118	5 003	3 118
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	54 325	51 847	63 349	56 142
SUMMA	**94 747**	**86 651**	**112 471**	**100 493**

Inga upplupna generella statsbidrag finns. Riktade statsbidrag intäktsredovisas i takt med att villkoren uppfylls. Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar består till största del av kostnadsersättning för fastighetsnära förpackningsinsamling från Naturvårdsverket, arbetsmarknadsstöd från Arbetsförmedlingen samt LSS-ersättning från Försäkringskassan.

NOT 17 KORTFRISTIGA PLACERINGAR	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Aktier och andelar	**43 857**	**62 774**	**43 857**	**62 774**
Anskaffningsvärde	40 932	54 578	40 932	54 578
Värdereglering	2 925	8 196	2 925	8 196
Räntebärande värdepapper	**36 800**	**20 962**	**36 800**	**20 962**
Anskaffningsvärde	35 193	19 635	35 193	19 635
Värdereglering	1 607	1 327	1 607	1 327
Likvida medel	**68**	**68**	**68**	**68**
Anskaffningsvärde vid årets slut	76 193	74 280	76 193	74 280
Orealiserad värdestegring vid årets slut	4 532	9 523	4 532	9 523
SUMMA	**80 725**	**83 803**	**80 725**	**83 803**

För orealiserad värdeförändring vid periodens slut se not 8 Finansiella intäkter/not 9 Finansiella kostnader.

NOT 18 KASSA OCH BANK	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Koncernkonto	75 486	86 549	75 486	86 549
varav koncernbolagens saldon	*60 348*	*38 025*	*60 348*	*38 025*
Kassa	22	20	22	20
SUMMA	**75 508**	**86 569**	**75 508**	**86 569**

Ovanåkers kommunkoncern har en checkkredit på 50 mnkr. På bokslutsdagen 31/12 2025 är denna outnyttjad.

NOT 19 EGET KAPITAL	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Ingående eget kapital	513 985	516 865	651 794	648 285
Justeringar koncernbolag	0	0	-375	-72
Justering ingående värde	-681	0	0	0
Årets resultat	-12 503	-2 879	-161	3 581
SUMMA	**500 801**	**513 985**	**651 258**	**651 794**
Varav VA kollektivets andel av eget kapital	-2 508	-2 850		
Ingående reservering av resultatutjämningsreserv	43 569	50 681		
Ianspråkstagning av resultatutjämningsreserv (RUR)	-9 266	-7 112		
Varav resultatutjämningsreserv	34 303	43 569		
Varav övrigt eget kapital	469 006	473 266		

Justering ingående värde avser resultatpåverkan av omklassificeringen av finansiell leasing avseende hyresobjekt för åren 2020-2024.

NOT 20 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	116 424	94 664	118 572	96 609
Nyintjänad pension	3 258	16 649	3 463	16 803
Årets utbetalningar	-4 018	-3 746	-4 018	-3 746
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	3 440	7 825	3 440	7 825
Övrig post	-523	-3 217	-523	-3 217
Förändring löneskatt	522	4 249	572	4 298
SUMMA	**119 103**	**116 424**	**121 506**	**118 572**

NOT 21 ANDRA AVSÄTTNINGAR	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Avsatt för återställande av deponi*				
Redovisat värde vid årets början	3 498	3 498	5 487	5 573
Ianspråktagna avsättningar deponi	0	0	-86	-86
Utgående avsättning	**3 498**	**3 498**	**5 401**	**5 487**
Avsättning för uppskjuten skatt	0	0	22 757	19 484
SUMMA	**3 498**	**3 498**	**28 158**	**24 971**

*Avsättningen avser undersökning, ev åtgärder av deponier samt mark med diverse föroreningar av olja mm. För koncernen avser avsättningen även BORABs beräknade kostnader för att täcka och återställa huvuddeponin.

	Kommunen		Koncernen	
NOT 22 LÅNGFRISTIGA SKULDER	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**
Lån Kommuninvest	360 000	360 000	818 750	821 950
Finansiella leasingavtal (långfristig del)	28 599	7 271	12 956	7 271
Förutbetalda investeringsbidrag ingående värde	21 007	21 005	21 007	21 007
Nya investeringsbidrag	1 600	1 076	1 600	1 076
Resultatförda investeringsbidrag	-1 090	-1 074	-1 090	-1 074
Förutbetalda investeringsbidrag, utgående värde	21 518	21 007	21 518	21 009
Återstående antal år	25	29	32	32
Förutbetalda anslutningsavgifter ingående värde	2 488	2 369	2 488	2 369
Nya anslutningsavgifter under året	207	269	207	269
Resultatförda avgifter	-164	-150	-164	-150
Förutbetalda anslutningsavgifter, utgående värde	2 531	2 488	2 531	2 488
Återstående antal år	14	14	17	17
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	**412 648**	**390 766**	**855 755**	**852 717**

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Finansiell leasing (långfristig skuld) har pga omklassficering av hyresobjekt ökat med 15,6 mnkr för 2025 och det skulle ha ökat med 18 mnkr för jämförelseåret.

Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	1,67	1,72	2,16	2,27
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	1,67	1,72		
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,24	2,89	2,10	2,42
Kapitalförfall andel av lån				
0 -1 år	31 %	20 %	35 %	18 %
1 -3 år	39 %	33 %	36 %	48 %
3 -5 år	22 %	33 %	25 %	28 %
5 -10 år	8 %	14 %	4 %	6 %
Över 10 år	0 %	0 %	0 %	0 %
Genomsnittlig räntebindningsgstid, år	2,13	2,62	1,86	2,44

Samtliga AEFABs låneskulder klassificeras som långfristiga då lånen bedöms kunna omsättas hos berörda kreditinstitut i samband med förfallet. AEFAB använder ränteswappar i säkringssyfte för att uppnå önskad räntebindning samt att variationer i räntekostnader kan förutses och budgeteras i god tid. Ränteswapparna värderas inte under löptiden då de endast innehas i säkringssyfte. Intäkter och kostnader för ränteswapparna redovisas under räntekostnader. På balansdagen finns ränteswappar med nominellt värde 115 000 tkr. Marknadsvärdet, ej redovisat i balansräkningen, är positivt och uppgår till 3 156 tkr (4 849 tkr).

NOT 23 KORTFRISTIGA SKULDER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Finansiella leasingavtal (kortfristig del)	5 545	1 454	3 131	1 454
Skuld koncernbolag, koncernkonto	60 348	38 025	0	1 798
Leverantörsskulder	51 240	47 347	65 639	62 057
Mervärdesskatt	0	1 089	5 209	7 819
Källskatt och arbetsgivaravgifter	20 995	19 816	21 874	20 702
Övriga kortfristiga skulder	3 672	3 509	4 704	6 371
Upplupna löner	1 040	1 894	1 497	2 429
Upplupna semesterlöner	28 285	27 294	31 780	30 846
Upplupna sociala avgifter	12 023	11 967	13 117	13 044
Upplupen pensionskostnad individuell del	15 738	16 114	16 107	16 480
Upplupen löneskatt individuell del	3 819	3 909	4 255	4 276
Upplupna kostnader/Förutbetalda intäkter	28 286	28 660	59 579	66 462
SUMMA	**230 990**	**201 078**	**226 892**	**233 738**

Finansiell leasing (kortfristig skuld) har pga omklassficering av hyresobjekt ökat med ca 2,4 mnkr för 2025 och det skulle ha ökat med samma belopp för 2024.

NOT 24 PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Fastighetsinteckningar (AEFAB)			3 100	3 100
Bankgaranti (BORAB)			165	165
SUMMA			**3 265**	**3 265**

NOT 25 PENSIONSFÖRPLIKTELSER SOM INTE TAGITS UPP BLAND SKULDERNA OCH AVSÄTTNINGARNA	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Del 1: Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt				
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	229 311	228 886	229 311	228 886
Årets utbetalningar	-15 410	-15 857	-15 410	-15 857
Ränte- och basbeloppsuppräkning	7 816	13 974	7 816	13 974
Övrig post	-1 484	1 856	-1 484	1 856
Förändring av löneskatt	-2 203	452	-2 203	452
Utgående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	**218 030**	**229 311**	**218 030**	**229 311**
Del 2: Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar				
Visstidspension eller liknande	1 566	1 889	1 566	1 889
Summa övriga pensionsförpliktelser	**1 566**	**1 889**	**1 566**	**1 889**
SUMMA UTGÅENDE DEL 1 OCH DEL 2	**219 596**	**231 200**	**219 596**	**231 200**
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Visstidspension antal	3	2	3	2

NOT 26 BORGENSÅTAGANDEN	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Borgensåtagande Alfta-Edsbyns Fastighets AB	360 000	360 000		
Borgensåtagande pensionsskuld Alfta-Edsbyns Fastighets AB	2 403	2 148		
Borgensåtagande Alfta Industricenter AB	57 000	57 000		
Borgensåtagande Helsinge Net Ovanåker AB	33 500	40 000		
Borgensåtagande Bollnäs-Ovanåkers Renhållnings AB	8 283	4 950		
Borgensåtagande Fastigo	0	0	561	543
SUMMA	**461 186**	**464 098**	**561**	**543**

Kommunfullmäktige i Ovanåkers kommun har beslut på borgensåtagande för bolagen med totalt 651 000 tkr. Ovanåkers kommun har i december 2000 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 297 kommuner och regioner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ovanåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 026 982 112 kr och totala tillgångar till 636 322 976 082 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 863 948 488 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 897 265 648 kr.

NOT 27 LEASING	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Finansiella leasingavtal över 3 år, fastigheter				
Totala minimileasingavgifter	25 447	27 992	25 447	27 992
Nuvärde minimileasingavgifter	24 235	26 659	24 235	26 659
Därav förfall inom 1 år	2 414	2 414	2 414	2 414
Därav förfall inom 2-10 år	21 821	24 245	21 821	24 245
Finansiella leasingavtal över 3 år, maskiner och inventarier				
Totala minimileasingavgifter	12 632	7 713	12 632	7 713
Nuvärde minimileasingavgifter	13 016	6 974	13 016	6 974
Därav förfall inom 1 år	*3 131*	*1 843*	*3 131*	*1 843*
Därav förfall inom 2-6 år	*9 501*	*5 131*	*9 501*	*5 131*
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	163	684	3 864	4 460
Därav med förfall inom 1 år	*98*	*251*	*1 014*	*1 660*
Därav med förfall inom 1-5 år	*3*	*347*	*2 557*	*2 597*
Därav med förfall efter 5 år	*0*	*86*	*293*	*203*

En genomgång av kommunens hyresavtal avseende lokaler har resulterat i en omklassificering till finansiell leasing av två hyresobjekt. Den första delen av noten ovan är således ny för året och innehåller även jämförelsesiffror avseende 2024.

NOT 28 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Avskrivningar och nedskrivningar	53 334	49 681	81 733	79 673
Avsatt till pensioner	2 679	21 760	2 934	21 963
Övriga avsättningar	0	0	3 359	4 598
Utbetalningar för ianspråktagna avsättningar	0	0	-86	-86
Redovisat resultat försäljning anläggningstillgångar	0	41	-385	-19
Påverkan finansiell leasing 2020-2025	-812	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	1 663	0	1 043	-159
SUMMA	**56 864**	**71 482**	**88 599**	**105 970**

NOT 29 UPPLYSNING OM KOSTNADER FÖR RÄKENSKAPSREVISION	Kommunen 2025	2024
Kostnad för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	332	425
Förtroendevalda revisorer	104	83
Total kostnad för räkenskapsrevision	**437**	**508**
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	222	211
Fötroendevalda revisorer	70	124
Total kostnad för övrig revision	**291**	**335**
SUMMA	**728**	**843**

NOT 30 KONCERNINTERNA FÖRHÅLLANDEN	Försäljning Intäkt	Kostnad	Borgensavg. & räntor Intäkt	Kostnad
Kommunen	10 346	69 773	1 938	704
AICAB (ägarandel 100%)	714	3 384	50	222
Alfta-Edsbyns Fastighets AB (ägarandel 100%)	46 022	10 766	453	1 116
Helsinge Net Ovanåker AB (ägarandel 100%)	723	425	93	188
Helsinge Vatten AB (ägarandel 40%)	22 534	1 656	108	16
BORAB (ägarandel 33%)	7 640	1 975	0	396

BORAB har under 2025 haft en utdelning på 376 tkr till Ovanåkers kommun.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Driftredovisning

(mnkr)	Intäkter		Kostnader		Resultat			Budgetavvik.	
	2025	2024	2025	2024	Budget	2025	2024	2025	2024
Politiska organ	0,0	0,4	-1,2	-1,8	-1,2	-1,2	-1,4	0,0	-0,2
Kommunstyrelse	35,9	32,2	-146,3	-136,7	-113,4	-110,4	-104,5	3,0	3,9
Kultur- och fritidsnämnd	3,3	4,4	-48,7	-49,3	-44,9	-45,4	-45	-0,5	-0,4
Samhällsbyggnadsnämnd	65,8	67,7	-96,4	-104,4	-34,4	-30,7	-36,7	3,7	-1
VA	30,3	29,7	-29,9	-30,2	0,0	0,3	-0,5	0,3	-0,5
Miljö- och byggnämnd	4,2	1,7	-12,0	-10,1	-6,3	-7,7	-8,4	-1,5	-1,6
Barn- o utbildningsnämnd	58,6	58,5	-399,8	-386	-328,0	-341,2	-327,5	-13,2	-8,3
Socialnämnd	46,8	42,3	-395,2	-371,2	-349,6	-348,3	-328,8	1,3	8,9
Drift nämnder	245,0	236,9	-1 129,5	-1 089,6	-877,6	-884,5	-852,7	-6,9	0,7
Kostnadsökningar	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,8
Pensionskostnader	0,8	0	-20,4	-38,7	-23,2	-19,6	-38,7	3,6	-6,7
Kapitalkostnader	13,1	21,6	53,3	49,7	66,8	66,4	71,3	-0,3	-1,4
Övriga centrala poster	1,1	0,1	0,1	-0,1	0,0	1,2	0	1,2	0
Generella statsbidrag intäktsförda på nämnderna	-1,3	-2,8	0,0	0	0,0	-1,3	-2,8	-1,3	-2,8
Reducerat interna poster	-75,4	-82,9	75,4	82,9	0,0	0,0	0	0,0	0
Gemensamma kostnader/intäkter	-61,7	-64	108,5	93,7	43,6	46,8	29,7	3,2	-10,1
Avskrivningar	0	0	-53,3	-49,7	-52,4	-53,3	-49,7	-0,9	0,9
Verksamhetens nettokostnader	183,3	172,9	-1 74,3	-1 045,6	-886,4	-891,0	-872,7	-4,6	-8,5
Skatteintäkter	804,2	795,2	0	0	814,9	804,2	795,2	-10,8	3,4
Extra generella statsbidrag	1,3	2,8	0	0	0,0	1,3	2,8	1,3	2,8
Kommunal fastighetsavgift	33,5	33,6	0	0	33,8	33,5	33,6	-0,2	6,5
Kostnadsutjämning	46,4	37,2	0	0	46,9	46,4	37,2	-0,5	-0,4
Kostnadsutjämning LSS	2,8	2,7	0	0	1,7	2,8	2,7	1,1	0,3
Skatter och generella bidrag	888,1	871,5	0	0	897,2	888,1	871,5	-9,1	12,6
Finansiella intäkter och kostnader	6,4	13,7	-16,0	-15,4	-6,2	-9,6	-1,7	-3,4	9,3
SUMMA DRIFTREDOVISNING	**1 077,8**	**1 058,1**	**-1 090,4**	**-1 061,0**	**4,6**	**-12,5**	**-2,9**	**-17,1**	**13,4**

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Budgetförändringar drift

(tkr)	*Budget 2025-01-01**	*Förändring under året*	*Aktuell budget*
Kommunstyrelsen	**-111 854**	**-1 566**	**-113 420**
- varav internhyresförändring +183 tkr (kf §118 2024-12-09), tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 -1561 tkr (kf §83 2025-09-22), budgetflytt kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden -118 tkr (kf §114 2025-12-08)			
Kultur- och fritidsnämnden	**-44 451**	**-445**	**-44 896**
- varav internhyresförändring -196 tkr (kf §118 2024-12-09), tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 -437 tkr (kf §83 2025-09-22), budgetflytt kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden +118 tkr (kf §114 2025-12-08)			
Samhällsbyggnadsnämnden	**-32 759**	**-1 601**	**-34 360**
- varav internhyresförändring -196 tkr (kf §118 2024-12-09), tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 -437 tkr (kf §83 2025-09-22)			
Miljö- och byggnämnden	**-6 115**	**-149**	**-6 264**
- varav tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 -149 tkr (kf §83 2025-09-22)			
Barn- och utbildningsnämnden	**-322 950**	**-5 012**	**-327 962**
- varav internhyresförändring +1251 tkr (kf §118 2024-12-09), tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 -6263 tkr (kf §83 2025-09-22)			
Socialnämnden	**-342 244**	**-7 323**	**-349 567**
- varav löneöversyn 2024 komplettering ssk -458 tkr (kf §115 2024-12-09) internhyresförändring +153 tkr (kf §118 2024-12-09), tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 -7018 tkr (kf §83 2025-09-22)			
Kostnadsökningar	**-16 096**	**16 096**	**0**
- varav löneöversyn 2024 komplettering ssk +458 tkr (kf §115 2024-12-09), tilläggsbudgetering löneöversyn 2025 +15638 (kf §83 2025-09-22)			
Årets resultat	**4 631**	**0**	**4 631**

**Beslutad kf §103 2024-11-04*

Investeringsredovisning

Avslutade investeringar

(tkr)	*Utgifter sedan projektets start*			*Varav: årets investeringar*		
	Budget aggregerat	*Nettoinv aggregerat*	*Avvikelse*	*Budget*	*Nettoinv*	*Avvikelse*
INVESTERINGAR EXKL VA						
Fastigheter	**21 293**	**23 630**	**-2 337**	**13 402**	**13 121**	**281**
Offentliga lokaler	11 500	11 251	249	6 838	6 588	250
Fritidsanläggningar	6 893	9 303	-2 410	5 193	4 986	207
Övriga lokaler	2 900	3 076	-176	1 371	1 547	-176
Infrastruktur	**8 630**	**8 871**	**-241**	**6 114**	**6 356**	**-242**
Gator, gång- och cykelvägar	5 500	5 760	-260	5 118	5 378	-260
Broar						
Gatubelysning	2 500	2 467	33	366	333	33
Mark						
Övrigt	630	645	-15	630	645	-15
IT	**6 023**	**5 425**	**598**	**5 818**	**5 220**	**598**
IT-administration	2 258	1 608	650	2 053	1 403	650
IT i skolan	3 765	3 817	-52	3 765	3 817	-52
Övrigt	**13 117**	**14 059**	**-942**	**10 571**	**11 514**	**-943**
Summa inv exkl VA	49 063	51 985	-2 922	35 905	36 211	-306
INVESTERINGAR VA						
Vatten och avlopp	**15 800**	**16 107**	**-307**	**15 329**	**15 635**	**-306**
Verk	2 200	1 981	219	1 729	1 509	220
Ledningar	13 600	14 126	-526	13 600	14 126	-526
Summa inv VA	15 800	16 107	-307	15 329	15 635	-306
SUMMA INV TOTALT	**64 863**	**68 092**	**-3 229**	**51 234**	**51 846**	**-612**

Pågående investeringar

(tkr)	*Utgifter sedan projektets start*				*Varav: Årets investeringar*		
	Budget aggregerat	*Nettoinv aggregerat*	*Prognos*	*Avvikelse*	*Budget*	*Nettoinv*	*Avvikelse*
INVESTERINGAR EXKL VA							
Fastigheter	**48 657**	**31 123**	**46 915**	**1 742**	**37 615**	**20 081**	**17 534**
Offentliga lokaler	26 607	14 367	26 436	171	21 700	9 460	12 240
Fritidsanläggningar	21 650	16 694	20 079	1 571	15 515	10 559	4 956
Övriga lokaler	400	62	400	0	400	62	338
Infrastruktur	**13 955**	**7 552**	**13 955**	**0**	**8 011**	**1 608**	**6 403**
Gator, gång- och cykelvägar							
Broar	1 100	0	1 100	0	1 100	0	1 100
Gatubelysning	2 900	1 608	2 900	0	2 900	1 608	1 292
Mark	9 955	5 944	9 955	0	4 011	0	4 011
Övrigt							
IT	**1 351**	**648**	**1 351**	**0**	**1 351**	**648**	**703**
IT-administration	1 351	648	1 351	0	1 351	648	703
IT i skolan							
Övrigt	**8 415**	**5 250**	**8 216**	**199**	**4 088**	**923**	**3 165**
Summa inv exkl VA	72 378	44 573	70 437	1 941	51 065	23 260	27 805
INVESTERINGAR VA							
Vatten och avlopp	**15 600**	**4 381**	**15 600**	**0**	**14 305**	**3 087**	**11 218**
Verk	15 600	4 381	15 600	0	14 305	3 087	11 218
Ledningar							
Summa inv VA	15 600	4 381	15 600	0	14 305	3 087	11 218
SUMMA PÅGÅENDE INV TOTALT	**87 978**	**48 954**	**86 037**	**1 941**	**65 370**	**26 347**	**39 023**

De avslutade investeringarna redovisar ett budgetunderskott på 3 229 tkr. Beviljade budgetanslag sedan start uppgick till 64 863 tkr och nettoinvesteringarna uppgick till 68 092 tkr. Budgetunderskottet beror i huvudsak på att investeringen Omläggning fotbollsplan Forsparken blev 3,0 mnkr dyrare än budgeterat.

För de pågående investeringarna (dvs de som ännu inte avslutats vid årsskiftet) prognostiseras ett budgetöverskott på 1 941 tkr. Det beviljade budgetanslaget uppgår till 87 978 tkr. Prognosen för dessa investeringar är 86 037 tkr varav 48 955 tkr redan har investerats till och med 31 december 2025. Den främsta orsaken är att investeringen i Ridåvägg på Celsius sporthall antas bli 2,5 mnkr billigare än budgeterat.

För de pågående investeringarna återstår 39 024 tkr av beviljade medel. De investeringar för vilka det är

störst skillnad mellan beviljade medel och nettoutgifter är Upprustning av befintliga VA anläggningar 2025 5,3 mnkr, Upprustning av befintliga VA anläggningar 2023 4,5 mnkr, Marklösen 4,0 mnkr, Celsius sporthall Ridåvägg 2,6 mnkr, Alftaskolan renovering kök 2,4 mnkr. Den främsta orsaken till att det återstår medel är att investeringar inte genomförs enligt tidplan.

Budgetförändringar investeringar

Beslut	*Skattekollektiv*	*VA*
Grundbeslut kf §31 2024-05	50 133	
Grundbeslut kf §32 2024-05		20 400
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar 2025 kf §4 2025-02	33 987	
Pågående investeringar för tilläggsbudgeteringar VA 2025 kf §5 2025-02		8 734
Ridhuset: Byte av underlag kf §6 2025-02	360	
Voxnadalens gymnasium: Ventilationsaggregat (utökning) kf §7 2025-02	500	
Uppgradering av befintlig ismaskin kf §51 2025-05, inklusive justering av budget ny ismaskin	3	
Utveckling av Cafeterian i Kommunhuset kf §67 2025-06	1 007	
Utökning av investering Sanering VA-ledningar kf §68 2025-06		500
Inköp av projektor till biografen kf §82 2025-09	180	
GC-belysning Sunnanvägen samt Åsvägen-G:a Anneforsvägen kf §95 2025-11	400	
Skolrobot kf §117 2025-12	400	
Investeringsbudget	**86 970**	**29 634**

Revisionsberättelse

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Revisorerna

2026-04-24

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse 2025

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamheten som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelse och nämnder i Ovanåkers kommun i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas arbete med intern styrning och kontroll i allt väsentligt varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige uppställt.

Vi kan inte bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker, trots ovanstående bedömningar, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredning samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2025.

Vi åberopar bifogad redogörelse samt rapporter.

Ovanåkers kommun, datum enligt digital signering

Nils Erik Falk
Ordförande

Jan Berglin
Vice ordförande

Ingrid Björklund

Tommy Henriksson

Ylva Ivarsson

Penneo dokumentnyckel: MU2HC-UVS9Z-W3235-9837A-WS74W-6TG8B

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Olof Tommy Henriksson
Revisor
Serienummer: d81a9e7a2fb1d4[…]9e773c1dca0c0
IP: 94.234.xxx.xxx
2026-04-24 10:07:34 UTC

Ingrid Björklund
Revisor
Serienummer: 593c4a0d231007[…]ce61fbe6150e9
IP: 193.181.xxx.xxx
2026-04-24 10:08:00 UTC

YLVA CHARLOTTA IVARSSON
Revisor
Serienummer: e2a44a479b4460[…]68c078c209dbf
IP: 78.79.xxx.xxx
2026-04-24 10:09:36 UTC

NILS ERIK FALK
Ordförande revisionen
Serienummer: 73e3a5b4815105[…]7872bea2b3d6f
IP: 194.5.xxx.xxx
2026-04-24 13:46:44 UTC

Jan Åke Berglin
Vice ordförande
Serienummer: 540b7afa0c5ca5[…]681135d19e085
IP: 90.129.xxx.xxx
2026-04-26 08:20:58 UTC

Penneo dokumentnyckel: MU2HC-UVS9Z-W323S-9837A-WS74W-6TGBB

Detta dokument är undertecknat digitalt via Penneo.com. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se https://eutl.penneo.com.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:
När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, https://penneo.com/validator, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Verksamhetsberättelser för nämnder och kommunala bolag

Politiska organ

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande:	Anna Rudman (C)
Valnämndens ordförande:	Åke Jonsson (S)
Revisionens ordförande:	Nils Erik Falk (C)

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Ovanåkers kommuns högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter, som utses genom allmänna val vart fjärde år, då även val till riksdag och landsting sker. Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att den kommunala servicen är likvärdig i hela kommunen, att lagar och förordningar följs och att skattemedlen används effektivt. Kommunfullmäktige beslutar om skatteuttaget, nivån på taxor och avgifter och fastställer budget för kommunens nämnder. Besluten i kommunfullmäktige verkställs av kommunens nämnder, styrelsen och bolag.

Mandatfördelning

Parti	*Antal efter val 2022*	*varav antal kvinnor*	*varav antal män*
S	10	3	7
C	7	4	3
SD	6	0	6
KD	6	2	4
M	4	1	3
V	1	1	0
L	1	0	1
	35	**12**	**23**

Valnämnden

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val till riksdag, kommun och region, val till europaparlament, samt kommunala folkomröstningar. Valnämnden ansvarar bl.a. för:

- Röstning inom kommunen
- Vallokaler
- Valmaterial
- Hantering av förtidsröster
- Preliminära rösträkningen
- Onsdagsräkningen
- Föreslå ändringar i valdistrikt till kommunfullmäktige

Valnämnden har nio ledamöter och lika många ersättare.

Revisionen

Kommunens revisorer genomför revision inom ramen för god revisionssed. För revisorerna gäller förutom

god sed, kommunallagen och fullmäktiges antagna revisionsreglemente.

Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

I revisionsberättelsen uttalar sig revisorerna årligen i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt ledamöterna i dessa.

För att skapa sig ett underlag för bedömningen om ansvarsfrihet genomför revisorerna ett antal fördjupade granskningar inom olika områden. Man genomför också presidiemöten med nämnder och avstämningsmöten med vissa tjänstemän.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige har genomfört sina sammanträden enligt beslutad sammanträdesplan.

Revisionen har fortsatt sitt arbetet med bland annat fördjupade revisioner samt genomfört möten med tjänstepersoner och förtroendevalda. Revisionen har genomfört en granskning av hur Ovanåkers kommuns upphandlingsorganisation fungerar.

Under 2025 inledes förberedelserna inför valet 2026. I arbetet omfattas planering av röstningslokaler, rekrytering och utbildning av röstmottagare, samt informationsinsatser till medborgarna. Kommunen ansvarar också för att säkerställa tillgänglighet, teknisk infrastruktur och budget för valets genomförande. Målet är att skapa ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt val för alla väljare.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Kommunfullmäktige	0	449	449	420
Valnämnd	0	2	2	12
Revision	0	728	728	732
Totalt	**0**	**1 179**	**1 179**	**1 164**
Överskott + /Underskott -				*15*

Årets resultat

Politiska organ redovisar ett resultat på totalt 1 179 tkr, vilket är 15 tkr mer än budget. Avvikelsen beror på högre arvodeskostnader på Kommunfullmäktige än budgeterat, medan både Valnämnden och Revisionen gör mindre överskott.

Framtid

Valåret 2026 är en intensiv period för valnämnden i Ovanåkers kommun. Med siktet inställt på de allmänna valen till riksdag, region- och kommunfullmäktige den 13 september 2026, arbetar nämnden för att säkerställa en demokratisk process som är både rättssäker och tillgänglig för alla invånare i kommunen.

Centrala fokusområden under 2026

Under våren och försommaren ligger fokus på den praktiska planeringen. Valnämnden kommuner under februari 2026 lägga stor vikt vid följande punkter:

- Säkerhet och riskhantering: En särskild arbetsgrupp tillsätts för att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys inför valet. Detta innefattar allt från fysisk säkerhet i vallokalerna till att värna mot informationspåverkan.
- Digitalisering av förtidsröstningen: Arbetet med att modernisera processerna fortsätter, där digitala verktyg används för första gången i historien.
- Krav på opartiskhet: Valmyndighetens skärpta riktlinjer innebär att nämnden lägger extra kraft på att säkerställa att röstmottagare och rösträknare är helt objektiva. Exempelvis får varken kandidater eller deras nära anhöriga hantera röster i de val de själva ställer upp i.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Kommunstyrelsen

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Yoomi Renström (S)
Förvaltningschef/VD:	Mattias Bergström
Antal anställda:	131 tillsvidareanställda (Kommunstyrelseförvaltningen)

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter och ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen.
I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår bl.a. att leda och samordna utvecklingen av den kommunala demokratin och jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunen.

Kommunstyrelseförvaltningen skall stödja kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med allmän ärendeberedning och service. Förvaltningen ska även ge kommuninvånarna och kommunens förvaltningar god service och bidra till att det koncernövergripande målstyrningen uppfylls.
Inom förvaltningen finns verksamheter med inriktning mot kost, arbetsmarknad, integration, näringsliv, folkhälsa, turism, fysisk planering, mark och exploatering och energirådgivning. Samtliga verksamheter redovisas utförligare i bilaga.

Service- och tjänsteleveranser ska präglas av kunskap, omvärldskännedom och lyhördhet gentemot kommuninvånarnas och förvaltningarna behov. Förvaltningsintern service ges inom områdena IT, växel och reception, kommunikation, ekonomi och personaladministration.
Förvaltningen ska vara normbildare för kommunens administrativa rutiner.
Kommunchefen har det yttersta ansvaret för att lägga förslag till och verkställa kommunstyrelsens beslut.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ett arbete pågår gällande arbetsplatser i kommunhuset. På kommunstyrelseförvaltningen är det främst IT-avdelningen som flaggar upp ett behov av en förändring på grund av ej ändamålsenliga arbetsplatser. Detta arbete kommer behöva intensifieras under 2026.

Ett behov av att åtgärda miljön i cafeterian i kommunhuset har identifierats utifrån trivsel- och arbetsmiljö. En arbetsgrupp bestående av representanter från olika avdelningar i kommunhuset har givits i uppdrag att identifiera arbetsmiljöproblem och därefter ta fram ett förslag på förbättringsåtgärder samt kostnader för föreslagna åtgärder. Kommunfullmäktige har beslutat för att bevilja ett investeringsprojekt för att förbättra arbetsmiljöproblemen kopplat till Kommunhusets cafeteria.

Under hösten gick i stort sett alla chefer inom Ovanåkers kommun en utbildning om arbetsrätt för att höja kunskaperna i ämnet.

Sjukfrånvaro

Mätetal	*Utfall T3 2025*	*Utfall T3 2024*
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	5,01 %	5,8 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	45,34 %	43,25 %

Total sjukfrånvaron har minskat med 0,79 procentenheter sedan motsvarande period 2024. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av den total sjukfrånvaro) har under samma period ökat med 2,09 procentenheter. Inom förvaltningen räcker det med enstaka fall av längre sjukfrånvaron för större svängningar. Rehabärenden har startats upp.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	*Utfall 2021*	*Utfall 2023*	*Utfall 2025*
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	84	84	85

Syftet med att mäta hållbart medarbetarengagemang (HME) är tredelat:

- Att möjliggöra analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra transparenta jämförelser av arbetsgivarpolitiken mellan olika kommuner och regioner utifrån aspekten medarbetarengagemang.
- Att möjliggöra analyser av kopplingen mellan arbetsgivarpolitik – utifrån aspekten medarbetarengagemang – och verksamhetsresultat på lokal och central nivå.

Jämförelsemöjligheterna skapas genom att enkätsvaren redovisas i Kolada, som är en nyckeltalsdatabas för kommuner och regioner.

HME-resultatet 2025 på 85, är en enhet bättre än för 2023. Det får anses som ett bra resultat då målvärdet är 80. Respektive avdelning inom kommunstyrelsen har som uppgift att arbeta vidare med resultatet. Nästa steg blir att i kommunstyrelseförvaltningens ledningsgrupp identifiera gemensamma frågor att arbeta vidare med på ett övergripande plan.

Viktiga händelser

Företagarfrukostarna och företagsbesöken har fortsatt att vara betydelsefulla inslag i vårt arbete. De ger oss värdefull återkoppling – både ris och ros – och fungerar som en tydlig temperaturmätare på hur näringslivet mår.

Den enskilt största händelsen för ekonomiavdelningen under året har varit införandet av det nya ekonomisystemet Raindance. Ett sådant införande tar normalt upp till två år, men eftersom det tidigare systemet stod inför avveckling gjordes ett avrop på licenspartneravtalet och införandet komprimerades till ett halvår. Arbetet inleddes under hösten 2024 och vid årsskiftet gick kommunen fullt ut över till Raindance,

samtidigt som det gamla systemet, Ådata, fasas ut.

Under hösten beslutade kommunen att från och med budgetåret 2027 använda SKR:s resursfördelning baserad på prislappar, den så kallade Prislappsmodellen. Redan under våren beslutade kommunstyrelsen att Ovanåkers kommun skulle delta i projektet för utvecklad budgetprocess kopplat till samma modell. Med Prislappsmodellen får vi en tydlig och förutsägbar budgetstruktur som bland annat visar sambandet mellan demografi och intäkter. Det blir klarare vilka de politiska prioriteringarna är, och kunskapen om kommunens ekonomiska förutsättningar ökar. Representanter från ekonomiavdelningen har deltagit i projektet under hösten, och arbetet löper vidare till våren 2026, då kommunen ska vara redo att besluta om budget för 2027 med den nya modellen som grund.

Under våren genomfördes årets medarbetarenkät och under hösten en arbetsledarenkät med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö. Resultaten har återkopplats till respektive förvaltning och till KSAU. Den årliga löneöversynen har genomförts för samtliga avtalsområden och vi har rekryterat en ny miljö- och byggchef samt en ny kultur- och fritidschef. Vi har även tagit första steget i att utreda en gemensam bemanningsfunktion. Parallellt fortsätter avdelningen att stödja cheferna i arbetet med schemaläggning och systemlösningar.

Inom service och kundnöjdhet har förbättringsarbetet Kommunvägledning 2.0 drivits vidare. Under 2025 har en kommunvägledare haft huvuduppdraget att, tillsammans med förvaltningar och avdelningar, arbeta för ökad service till medborgare och företagare. Samverkan med AEFAB har fortsatt under hela 2025, där kommunikations- och serviceavdelningen bistår med 50 procent kommunikatörstjänst.

Risknivån för cyberangrepp är fortsatt hög efter invasionen av Ukraina och Sveriges NATO-inträde. Osäkerheten i omvärlden och det nya säkerhetsläget påverkar i hög grad IT-avdelningens arbete och kräver att kommunkoncernens cybersäkerhet prioriteras. Det europeiska beroendet av amerikanska IT-leverantörer är en aktuell fråga som bevakas noggrant. Under mars–april 2025 drabbades Ovanåkers kommun av en phishing-kampanj riktad mot offentlig sektor. Tack vare det fördjupade samarbetet mellan Ovanåkers- och Bollnäs kommun kunde Bollnäs tillfälligt stötta med kompetens. Genom Bollnäs–Ovanåker-samarbetet underlättas också kompetensöverföring mellan kommunernas IT-organisationer via en gemensam rutin- och kunskapsdatabas.

I den fysiska miljön har renoveringen av Alftaskolans kök slutförts, vilket bidrar till en god arbetsmiljö. Nya möbler i Rotebergs- och Runemos skola har dessutom förbättrat måltidsmiljön för eleverna.

Sedan mars månad utför Ovanåkers kommuns energi- och klimatrådgivare även rådgivning i Ljusdals kommun genom ett samarbetsavtal. Både digitala och fysiska insatser har genomförts för att stötta privatpersoner, företag och föreningar i frågor om energieffektivisering, och rådgivningen har också medverkat vid mässor, föreläsningar och temadagar i regionen.

Planeringsavdelningen har lett detaljprojekteringen av infrastrukturen i och fram till det nya planerade bostadsområdet på Nabban i Alfta.

Kommunen har under året erhållit ett statsbidrag på 1,6 miljoner kronor, utan krav på medfinansiering, för inköp av mobila reservelverk inom ramen för Energimyndighetens projekt Robust kommun. Reservelverken

hämtades den 31 december 2025. Vidare har projektet för att stärka kommunens hälso- och sjukvård samt socialtjänst under höjd beredskap fortgått. Projektet är till största delen finansierat av statsbidrag från Socialstyrelsen och beräknas pågå även under hela 2026.

Slutligen är en gemensam organisation för tjänsteperson i beredskap (TIB), i samarbete med Bollnäs och Söderhamns kommuner, på plats sedan det första kvartalet. Detta innebär att kommunerna har en beredskap dygnet runt för att hantera uppkomna händelser, såväl internt som externt, i avvaktan på att ordinarie beslutsfattare finns på plats.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Politisk verksamhet*****	74	-6 306	-6 232	-6 678
Kommunchef	292	-3 476	-3 184	-3 711
KS övrigt	542	-2 870	-2 328	-2 559
HR-avdelningen***	65	-8 772	-8 707	-9 474
Kostavdelningen	12 033	-37 578	-25 545	-25 521
Arbetsmarknad- och näringslivssavdelningen*	12 202	-20 806	-8 604	-10 590
Ekonomiavdelningen	1 081	-28 856	-27 775	-26 704
Kommunikation och serviceavdelningen	1 001	-7 420	-6 418	-6 980
IT-avdelningen	2 096	-15 586	-13 490	-13 799
Säkerhetsavdelningen****	2 272	-4 661	-2 389	-1 970
Planeringsavdelningen**	4 277	-9 976	-5 699	-5 434
Totalt	**35 935**	**-146 307**	**-110 371**	**-113 420**
Överskott + /Underskott -				*3 049*

**inkl. projekt 10119,10145 **inkl. projekt 10194,10209 ***inkl. projekt 10119 ****inkl. projekt 10209 *****inkl. upphandlingsskadeavgift på 160 000 kronor från Konkurrensverket för omläggning av fotbollsplan i Forsparken.*

Årets resultat

Under året visar kommunstyrelsen på ett överskott med ca 3 mnkr jämfört med årets budget. Delårsprognosen för 2025 visade att kommunstyrelseförvaltningen beräknade ett samlat underskott på cirka –1,8 mnkr. Förbättringen drevs framför allt av åtgärder inom Arbetsmarknad och näringsliv, överskott inom HR, Kommunikation/service och IT, samt lägre kostnader för räddningstjänsten. Samtidigt tyngdes utfallet av införandet av nytt ekonomisystem, konsultkostnader inom planering och flera beslutade, ej budgeterade säkerhetsåtgärder.

Positiva avvikelser

Arbetsmarknad- och näringslivsavdelningen redovisar ett budgetöverskott på ca 2 mnkr. Avdelningen gick från ett ansträngt delår till en kraftig förbättring genom restriktivare bemanning under hösten, tidigare avslut av deltagare, mer arbetsträning, högre ersättningar för arbetsträning/nystartsjobb, fler ersättningar kopplade till mottagna ukrainare samt återsökta 358 tkr för sommarjobb.

Kommunchef redovisar ett budgetöverskott på 527 tkr, vilket till största delen förklaras av att budgetposten

för digitalisering (500 tkr) medvetet inte belastats i så stor utsträckning.

HR-avdelningen redovisar ett budgetöverskott på 767 tkr, främst via lägre personalkostnader för facklig verksamhet på grund av lagstadgade tjänstledigheter samt en period av vakans (398 tkr). Utöver det även återbetalning inom företagshälsovård (111 tkr) och erhållet arbetsplatsnära stöd (174 tkr) samt lägre kostnader för Lön Hälsingland (250 tkr).

Kommunikation och serviceavdelningen redovisar ett budgetöverskott på 562 tkr, där effektivare distribution av tidningen Tycker om Ovanåker (60 tkr) och gemensam webb-upphandling (120 tkr) bidrog. Ytterligare en bidragande orsak är felbokade bilförsäljningsintäkter på 286 tkr som har förbättrat avdelningens utfall men som egentligen skulle ha bokförts på socialförvaltningen.

IT-avdelningen redovisar ett budgetöverskott på 309 tkr, främst lägre kapitalkostnader p.g.a. fördröjda investeringar (552 tkr) och lägre kostnader för säkra utskrifter/licenser (413 tkr), vilket vägde upp engångskostnader för ökad säkerhet och datalagring samt phishing-åtgärder (-390 tkr). Utfallet reduceras även av högre personalkostnader pga att de planerade anpassningarna som möjliggörs genom samverkan med Bollnäs ännu inte har kunnat genomföras (-181 tkr).

Negativa avvikelser

Ekonomiavdelningen har den största negativa budgetavvikelsen –1 071 tkr, huvudsakligen kopplad till införandet av nytt ekonomisystem vilket medförde extra personalkostnader (-560 tkr) samt kostnader för konsulter främst för att få till integrationer och även vissa avvecklingskostnader av det gamla ekonomisystemet (-900 tkr). Räddningstjänsten som är budgeterad under avdelningen redovisar en positiv budgetavvikelse efter en budgetökning inför 2025 som översteg faktiskt utfall (+383 tkr).

Planeringsavdelningen redovisar ett budgetunderskott på totalt –266 tkr, där ett överskott inom Biosfärområde Voxnadalen (+161 tkr) motverkas av underskott inom planering/mark-exploatering (–427 tkr) drivet av omfattande konsultstöd vid vakans av mark- och exploateringsstrateg samt detaljprojektering av infrastruktur vid det planerade bostadsområdet vid Nabban (-1120 tkr). Att underskottet inte blivit större förklaras av återhållsamhet vad gäller övriga externa kostnader.

Säkerhetsavdelningen redovisade ett budgetunderskott på -419 tkr. Utfallet påverkas av beslutade men för 2025 obudgeterade åtgärder: beredskapsförråd (-62 tkr), gasollager (-90 tkr), Tjänsteman i beredskap (-200 tkr), Rakel-licenser (-40 tkr), reservkraftsreparation (-20 tkr) och kontorsmöbler (-20 tkr).

Kostenheten landade på ett mindre budgetunderskott på –24 tkr. Detta trots maskinbyten på ca 400 tkr vilket hanterats genom tidiga åtgärder för meny/säsong och minskat matsvinn från 37 g till 33 g per portion.

Framtid

Under 2026 kommer vårt arbete i hög grad att präglas av införandet av en ny utskottsmodell och framtagandet av en långsiktig utvecklingsplan. Dessa insatser är nödvändiga för att vi långsiktigt ska kunna fullgöra vårt kärnuppdrag.

Samtidigt förändras förutsättningarna i omvärlden. En växande andel äldre och ett lägre barnafödande förändrar befolkningsstrukturen och välfärdsbehoven, samtidigt som andelen personer i arbetsför ålder

minskar. Inom HR-området behöver vi därför prioritera omställning, kompetensförsörjning, lönebildning, friskfaktorer samt åtgärder som stärker chefernas förutsättningar. Ett nytt direktiv om lönetransparens träder i kraft 2026. I linje med detta fortsätter vi översynen av policys och riktlinjer inom HR-området.

Ovanåkers kommun har beslutat att införa SKR:s prislappsmodell som budgetmodell. Under våren genomförs budgetarbetet med denna modell som grund, och i juni avser kommunfullmäktige att besluta om budget för perioden 2027–2029.

Arbetsmarknads- och näringslivsavdelningen bedömer läget som positivt, men ser betydande risker till följd av att ett större antal projekt avslutas under hösten, vilket medför ett påtagligt intäktsbortfall. Vi arbetar därför aktivt med att identifiera och initiera nya projekt, med förhoppningen att kunna sluta nödvändiga överenskommelser under hösten. Syftet är att säkra ekonomin och möjliggöra vår modell där vi anställer och sedan matchar vidare till företag och förvaltningar. Arbetslösheten i kommunen är fortsatt låg och bedöms förbli så, men ungdomsarbetslösheten är något högre. Vi arbetar nära Arbetsförmedlingen för att stegvis sänka dessa tal.

Parallellt är det av central betydelse att kommunen har förutsättningar att utveckla boendeformer, näringsliv och industri. Därför behöver vi fortsatt vara proaktiva i köp av strategiskt viktig mark och upprätthålla god planberedskap.

Under 2026 byggs kommunens webbplats, ovanakerskommun.se, om. Målet är att rensa bort överflödig information och säkerställa att kvarvarande sidor är lättlästa. Vi tar höjd för att användningen av AI fortsätter att öka och att webbplatser i mindre utsträckning blir primär informationskanal. Detta ställer krav på webbsidor med tydliga budskap, tydligt syfte och definierade mål för innehållet.

När det gäller IT-driften är Bollnäs och Ovanåkers kommuner överens om att fortsätta samverkan och ta ytterligare steg mot en gemensam IT-organisation. Projektet DKS Syd drog slutsatsen att en gemensam organisation behöver drivas inom kommunal förvaltning. Söderhamns kommun bedömde att det inte var möjligt att gå vidare med en gemensam IT-organisation i närtid, men uttrycker en tydlig vilja att fördjupa samverkan inom IT-drift, digitalisering och cybersäkerhet. På verksamhetsnivå fortsätter samverkan att utvecklas inom utvalda områden.

Riskbilden kräver fortsatt uppmärksamhet. Kommunkoncernen står inför strategiska vägval med stor påverkan på IT-miljö och ekonomi, särskilt avseende cybersäkerhet och IT-samverkan med kommunerna i södra Hälsingland. De icke ändamålsenliga lokalerna för IT-avdelningen påverkade arbetsmiljön negativt och försvårade hanteringen vid den phishingattack som inträffade, och arbetsmiljöbristerna påverkar även ordinarie verksamhet genom sämre förutsättningar för ett effektivt och säkert arbete. Vid en större och mer utdragen incident skulle konsekvenserna bli betydande, både för incidenthanteringsförmågan och för den löpande verksamheten.

Säkerhetsavdelningen står inför relativt stora utmaningar de kommande åren. Bedömningen grundas på omvärldsläget samt de utredningar, aviserade lagändringar och statliga ekonomiska förstärkningar som kommunicerats nationellt. Under 2026 finns flera möjligheter till statlig medfinansiering för att stärka det civila försvaret, utöver de statsbidrag som kommunen erhåller inom ramen för tidigare överenskommelser om extraordinära händelser och civilt försvar. Under första tertialet 2025 har kommunen beviljats 1 600 tkr från

Energimyndigheten för inköp av mobila reservkraftverk och cirka 500 tkr för att stärka den kommunala hälso- och sjukvården samt socialtjänsten inför höjd beredskap och krig. Följande områden behöver förstärkas: lagring och transport av reservdrivmedel, nödvattenhantering, livsmedelsberedskap, värmeförsörjning, radiosamband samt alternativ drift av tele och IT, förråd för utrustning kopplad till det civila försvaret liksom förråd för livsmedel och övriga förnödenheter, anpassning av lokaler för IT-drift (servrar) i enlighet med skärpta skyddskrav vid höjd beredskap eller krig samt utveckling av kommunala trygghetspunkter.

VA-verksamheten

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Kommunen ansvarar för att leverera rent dricksvatten och att föra bort och rena spillvatten inom verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp.

För vem finns vi till?

Medborgare inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Hur organiserar vi oss?

VA-verksamheten i Ovanåkers kommun bedrivs av Helsinge Vatten AB. VA-anläggningarna ägs av kommunen medan Helsinge Vatten har arbetsgivaransvaret för all VA-personal. Kommunens VA-verksamhet består av 6 vattenverk och 11 reningsverk och verksamheten är finansierad via taxor.

Viktiga händelser

En flytt av ledningar för att frigöra industrimark har gjorts i samarbete med Aicab. VA-ledningar har också anlagts i ett nytt område för industrier i utkanten av Alfta.

Anläggandet av ledning för rundmatning av dricksvatten längs Faluvägen har slutförts.

En renovering / utbyte av slamvattningsanläggningen vid Edsbyns reningsverk har genomförts.

Säkerhetshöjande åtgärder görs vid VA-anläggningarna.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp tkr)	*Årets resultat*	*Årsbudget*
Verksamhetens intäkter	30 220	30 671
Förändring av kortfristig skuld till VA-kollektiv		
Verksamhetens kostnader	-22 848	-22 496
Avskrivningar		
Summa Verksamhetens nettokostnader	**7 372**	**8 175**
Finansiella poster		
Finansiella intäkter		
Finansiella kostnader	-7 031	-8 175
ÅRETS RESULTAT	**341**	**0**

Balansräkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	*146 003*	*132 165*
Omsättningstillgångar	*11 258*	*7 090*
Summa Tillgångar	***157 261***	***139 255***
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	*-2 508*	*-2 850*
Avsättningar	*152 520*	*136 297*
Långfristiga skulder	*2 531*	*2 488*
Kostfristiga skulder	*4 718*	*3 320*
Summa Eget kapital och skulder	***157 261***	***139 255***

Årets resultat

Resultatet för 2025 visar ett överskott på 341 tkr.

Det vikande invånarantalet i kommunen har påverkat VAs intäkter, där vi ser en trend i minskad förbrukning på runt 2% per år. Intäkterna blev 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Taxejusteringen för 2025 på 3% skulle enligt budget ge en intäktsökning på ca 1 mnkr men endast hälften uppnåddes.

Helsinge Vattens totala driftskostnader 2025 blev 22 428 tkr, vilket var 100 tkr över budget.

Kapitalkostnaden blev drygt 500 tkr lägre än budgeterat till följd av lägre avskrivningar för reningsverk då investeringar skjutits på framtiden. Räntekostnaderna var också lägre än budgeterat.

Under åren 2022-2025 har vi haft ej budgeterade försäkringsregresskostnader på totalt 827 tkr som belastat resultatet. Försäkringskostnader uppstår mot fastighetsägare som fått vattenskador. Vi jobbar med dagvattenfrågan och målsättningen är att minska mängden regnvatten i våra spillvattenledningar och istället bygga ut dagvattennätet. I detta ligger även ett fastighetsägaransvar gällande felkopplingar mot vilka vi jobbar med information och påtryckning.

Verksamheten behöver jobba med kostnadsbesparingar och effektiviseringar framöver för att hålla nere kostnaderna. Vi kommer även se över avskrivningstider så att det motsvarar den tekniska livslängden, främst gällande ledningsnät som nu ligger på 50 år i avskrivning.

Investeringar på ledningsnät har börjat ge resultat, och mängden producerat vatten i våra vattenverk minskade med nästan 11% trots att den debiterade mängden bara minskade med 2%. För spillvatten minskade mängden inkommande avlopp till reningsverken med 6% medan de debiterade mängderna minskade med 3%. Totalt sett innebar det att elförbrukningen för Ovanåkers VA-verksamhet minskade med 56 000 kWh, vilket motsvarar 3,3% eller drygt 73 tkr.

Inför 2026 skulle totalt 2 850 tkr återställas mot VA eget kapital, varav 1 152 tkr från 2022 skulle ha reglerats under 2025. Resultatet på 341 tkr innebär att 811 tkr inte blev reglerat enligt plan. Inför 2026 har VA-verksamheten ett totalt underskott på 2 509 tkr . Verksamheten avser att återställa 1 708 tkr under 2026 och kvarstående del inom åren 2027-2029 enligt framtagen plan.

Tidigare VA-nämnden, som var den statliga mydighet som hanterar mål enligt "Lagen om allmänna vattentjänster" har i ett uttalande angett att överskott respektive underskott inom VA-kollektivet ska i princip jämnas ut inom tre år genom exempelvis taxejustering. En något längre tid godtas om VA-verket har antagit en plan som visar hur utjämningen ska ske.

För att framöver säkerställa att intäkterna inte påverkas av minskad förbrukning på samma sätt behöver taxemodellen ses över. Andelen fast intäkt (fasta VA-avgifter) behöver ökas då ca 70 % av VA-kostnaderna är fasta.

Framtid

Oförutsedda händelser kan alltid ske på våra VA-anläggningar (6 vattenverk, 11 reningsverk och 46 mil ledningar). Det dagliga drift- och underhållsarbetet görs för att minimera sannolikheten för allvarliga akuta händelser, men den kan inte förebyggas helt.

Arbete för bibehållen eller ökad säkerhet för den samhällsviktiga verksamheten fortgår.

Priserna för kemikalier har minskat under det senaste året, men är fortsatt en osäkerhetsfaktor.

Vi ser en fortsatt hög saneringsgrad på ledningsnät de kommande åren. Detta fortsätter att ställa krav inte bara på att ha tillräckligt med driftspersonal för utförande av arbetet, utan även på arbetsledning, projektering etc.

Kultur- och fritidsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Jan-Åke Lindgren (S)
Förvaltningschef/VD:	Ingår i kommunstyrelseförvaltningen
Antal anställda:	

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Kultur- och fritidsavdelningen driver biblioteken i Edsbyn och Alfta, Ovanåkers kulturskola, fritidsgårdarna Kajen, Grottan, Bakfickan och MBU (motorburen ungdom), sim- och sporthallarna och Ishallen i Alfta. Organisationen arbetar också med Världsarv Hälsingegårdar, skolkultur för grundskolan, 1 % uppdrag, Forsparken, Alfta Camping, Kvarnsvedens badplats, Gårdtjärnsberget, Edsbyns Ridklubb, Ön, samt allmänkultur/utställningsverksamhet. Avdelningen handlägger bidrag till studieförbund och föreningar, utfärdar lotteritillstånd samt arbetar övergripande med marknadsföring av all kultur- och fritidsverksamhet i kommunen. Verksamheten styrs av ”Kulturpolitiskt handlingsprogram 2024-2027” och "Handlingsprogram Fritidsgårdarna 2025-2029" och präglas av en bred syn där både föreningar, studieorganisationer, enskilda näringsidkare och andra aktörer och organisationer inom kultur- och fritidsområdet ingår som samarbetspartners.
Barn och unga är en prioriterad målgrupp.

För vem finns nämnden till?

Medborgarna

Hur organiserar nämnden sig?

Kultur- och fritidsnämnden

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Avdelningen ingår i kommunstyrelseförvaltningen och följer dess rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete.

Sjukfrånvaro

Mätetal	*Utfall T3 2025*	*Utfall T3 2024*
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	7,26 %	7,87 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	66,94 %	59,18 %

Den totala sjukfrånvaron och korttidssjukskrivningen har minskat sett till samma period föregående år. På grund av relativt få anställda och att verksamheten har haft två långtidssjukskrivningar är det hög andel

långtidssjukskrivning i relation till sjukskrivningen i övrigt. De som omfattas av långtidssjukskrivning ingår i arbetslivsinriktad rehabilitering och har påbörjat viss tillbakagång till arbetet.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Hållbart medarbetarengagemang (HME) för verksamheterna inom Kultur- och fritidsnämndens område ingår i kommunstyrelseförvaltningens siffror.

Mätetal	*Utfall 2021*	*Utfall 2023*	*Utfall 2025*
Hållbart medarbetarengagemang (HME)			

Viktiga händelser

Bilbioteken har under året haft en samordnande roll för HelGebibliotekens filmfest, Filmströmmar 2025. Filmströmmarna ägde rum veckorna 44-45, och biblioteken arrangerade fem filmvisningar för barn och en filmvisning för vuxna på kommunens bibliotek. Biblioteket har även anordnat en välbesökt författarkväll med en lokal författare den 4/11.

Utställningsverksamheten har arbetat enligt plan och under året har en inventering av kommunens konstsamling påbörjats samtidigt som en e-tjänst för kommunens anställda att kunna beställa och se vilken konst som finns att tillgå i samlingen är under framtagande.

Ett stort antal föreställningar och skolbio för kommunens grundskoleelever har anordnats och kommunens kulturgaranti har uppfyllts under året.

De nya riktlinjerna för kulturföreningsbidrag har för första gången tillämpat, ett handläggningsprocess som fallit väl ut med nytt rekord i antal bidragsansökningar.

Under året har kulturenheten lämnat bidrag till filmprojektet "Rost och rötter" en dokumentärfilm om Knåda sport. Ett projekt som bedöms bredda det kulturella utbudet i kommunen och möjliggör kulturupplevelser som kan vara intressant för båda barn och vuxna. Utöver dessa konkreta fördelar som kommunen kan få genom att ingå ett sponsoravtal med Berättelsebolaget i Hälsinglands AB kommer framtagandet av film, bok och utställning innebära en dokumentation av kulturhistoriskt, idrottshistoriskt och näringslivshistoriskt intressanta fenomen i Ovanåkers kommun.

Fritidsgårdarna är fortsatt välbesökta och under hösten har ett evenemang kallat "After bandy" hållits, där spelare från Edsbyns IF bandy har besökt fritidsgården Kajen i Edsbyn och svarat på frågor efter en match samt spelat pingis med ungdomarna.

Kulturskolan har under året startat upp Babyrytmik, sambarokester, två nya teatergrupper, Suzukitrombon och en pianoensemble. Under året har Kulturskolan arrangerat Kulturskolan live i Öjeparken och musikalen Blodmysteriet
Verksamheten har även startat upp "Kulturlabbet", en prova på kurs i allt vad Kulturskolan har att erbjuda.

Inom fritidsorganisationen så har en ny ismaskin köpts in i juni och den gamla har uppgraderats på Ön. En omläggning av fotbollsplanen på Forsparken har skett, en ridåvägg på Celsius sporthall har uppförts, underlag på ridhuset har bytts ut, taket på simhallen i Edsbyn har renoverats.

Under perioden har fritidskortet införts, ett antal föreningar i kommunen är anslutna och vid det senaste mätdatumet hade Kulturskolan som även den är ansluten 31 elever anslutna till kortet.

Under året har tidigare tillfälliga lösningar för poster som fritidschef och kultur- och firitdschef tillsatts med tillsvidareanställningar.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Kulturavd. Gemensamt	3	-4 820	-4 818	-4 590
Bibliotek	429	-6 688	-6 259	-6 188
Kulturskola	348	-4 930	-4 582	-4 720
Fritidsgårdar	48	-2 781	-2 734	-2 583
Fritid	2 496	-29 497	-27 001	-26 815
Totalt	**3 324**	**-48 716**	**-45 394**	**-44 896**
Överskott + /Underskott -				*-498*

Årets resultat

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett budgetunderskott på 496 tkr. Underskottet är hänförligt till ökade personalkostnader på grund av ökat bemanningsbehov på fritidsgården i Alfta, samt eftersläpande lönekostnader i samband med tillsättning av ny kultur- och fritidschef.

Nedan följer en utförligare beskrivning för nämndens verksamhetsområden.

Kulturavdelning gemensamt visar ett budgetunderskott på 228 tkr hänförligt till eftersläpande och ökande lönekostnader i samband med tillsättning av ny kultur- och fritidschef. Resultatet vid delår 2 ställdes till ett budgetunderskott 409 tkr. Genom att inte åberopa vissa budgetposter har avdelningen kunnat motverka ett större budgetunderskott.

Fritid påvisar ett budgetunderskott på 186 tkr 2025. Detta på grund av ej budgeterade uteblivna hyror och arrenden under stängningen/renoveringen av Celciushallen som renderade ett budgetunderskott på 57 tkr. Kostnaden för städ och förbrukningsmaterial på sport- och simhallarna översteg budget med 88 tkr respektive 73 tkr på grund av tidigare budgetering som inte följt kostnadsökningar.

Bibliotek presenterar ett budgetunderskott på 71 tkr hänförligt till ökade personalkostnader i samband med ett antal sjukskrivningar.

Fritidsgårdar redovisar ett budgetunderskott på 151 tkr på grund av ökade personalkostnader vid ökad bemanning på fritidsgården i Alfta. Vid delårsrapport 2 var budgetunderskottet 250 tkr.

Kulturskolan har ett budgetöverskott satt till 138 tkr som är hänförligt till ej ersatta tjänster vid sjukskrivning och föräldraledighet.

Under perioden från delårsrapport 2 till årsbokslutet har förvaltningen hållit ner kostnader på flertalet konton gällande inköp. Det ytterligare tillkommande underskottet, som ej prognostiserades är hänförligt till ej förutsedda kostnader avseende elförbrukning på ÖN vinter, Forsparken samt ej budgeterade intäktsbortfall i

samband med renovering av kommunens simhallar.

Framtid

Fritidsavdelningen, i samverkan med kulturenheten kommer arrangera en invigning av nyinköpt konst på simhallen i Edsbyn, avdelningen ska även anordna en föreningsträff som kommer äga rum i februari, samt är medarrangörer för folkhälsoveckan. Avdelningen kommer utveckla sitt stöd och arbete med att hjälpa föreningar med att hitta finansiärer och bidrag. Verksamheten har under året arbetat med att ta fram ett antal driftavtal samt inrätta nya rutiner för skalskydd på kommunens idrotts- och simhallar.

Kulturskolan har sökt och fått 90 000 kr i kapacitetsstärkande bidrag från kulturrådet till 2026 och har även ansökt om att kunna utöka verksamheten med nya kurser i Bild- och form samt cirkus. Verksamheten har i dagsläget kö till ett antal kurser och ett ökande elevunderlag.

Fritidsgårdarna fortsätter vara en trygg och välbesökt plats för kommunens ungdomar. Det drog- och alkoholförebyggande arbetet fortsätter och under hösten planeras det årliga EPA evenemanget "Dont drink and drive" äga rum.

Biblioteket kommer under 2026 fortsätta utöka samarbetsytor och jobba mer med läsfrämjande verksamhet.

En litteraturfestival för grundskoleelever är under planering och det har ansökts om finansiering för detta. Utställningsverksamheten fortlöper med flertalet utställningar på Vox Cultura under 2026.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Samhällsbyggnadsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Hans Jonsson (C)
Förvaltningschef/VD:	Ingår i kommunstyrelseförvaltningen
Antal anställda:	11 st

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Gatuavdelningen ansvarar för drift och underhåll av kommunens infrastruktur. Skötseln omfattar 72 km gator, 25 km gång- och cykelvägar, 12 större broar, gräsklippning av 183 000 m2, slaghackning av 376 000 m2, parkskötsel med häckar och blommor, 19 allmänna lekplatser och 3 430 belysningspunkter. Utöver det också ansvaret för, trafikhandläggning, mätnings- och kartverksamheten, kollektivtrafik/färdtjänst samt fastighetsavdelningen med alla kommunala fastigheter.

För vem finns vi till?

Alla kategorier av trafikanter, fastighetsägare, barn och unga, de med färdtjänstbehov, byggverksamhet, lantmäterifrågor, verksamheter i kommunala fastigheterna.

Hur organiserar vi oss?

Gatu/parkavdelning med teknisk chef, driftchef och trafiktekniker, 4 st parkpersonal.
Kart o GIS avdelning med mättekniker, karttekniker och GIS-ingenjör.
Färdtjänst och riksfärdtjänst som administreras av Region Gävleborg.
Fastighetsavdelning med fastighetsingenjör.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter ingår i kommunstyrelseförvaltningen och följer dess rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har blivit bättre de senare perioderna och förväntas bli än bättre framåt.

Sjukfrånvaro

Mätetal	*Utfall T3 2025*	*Utfall T3 2024*
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	12,92 %	7,04 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	75,81 %	68,75 %

Långtidssjukskrivningar i relation till sjukskrivningen i övrigt var relativt stor. Orsakerna till

långtidssjukskrivningarna beror på två planerade operationer under året med lång rehabiliteringstid och en långtidssjukskrivning med psykisk ohälsa som inte beror på arbetet.

Samtliga är tillbaka i arbete, dock med något anpassad schematid för en personal som börjat med 50% och trappas upp varje månad.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Hållbart medarbetarengagemang (HME) för verksamheterna inom Samhällsbyggnadsnämndens område ingår i kommunstyrelseförvaltningens siffror.

Mätetal	*Utfall 2021*	*Utfall 2023*	*Utfall 2025*
Hållbart medarbetarengagemang (HME)			

Viktiga händelser

Ett nytt drift- och underhållsavtal för gata/park skötsel har framarbetats, upphandlats och satts i drift 1 maj 2025, där ingår även grönytor och intervägh ållningen för bostadsbolaget (Aefab). Avtalet gäller till 2029-04-30 med möjligheten till förlängning på 3 år (2032-04-30).

Avtal för administreringen av färdtjänstresor startades 1 april med Region Gävleborg.

Nytt avtal för drift och underhåll av kommunens gatubelysningsanläggning ingicks efter upphandling. 1 maj 2025 - 30 april 2027 med möjlighet till förlängning till 30 april 2029.

Ett nytt förvaltningsavtal har arbetats fram för att träda i kraft senast 30 mars 2026.

En lokalförsörjningsplan för kommunens fastighetsbestånd har arbetas fram under 2025 och blev klar till beslut i januari 2026.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Samhällsbyggnad gemensamt	464	-5 083	-4 619	-4 737
Gata	461	-18 853	-18 392	-19 877
Park och natur	4 231	-10 265	-6 034	-5 709
Fastighetsförvaltningen	60 627	-62 238	-1 611	-4 037
Totalt	**65 783**	**-96 439**	**-30 656**	**-34 360**
Överskott + /Underskott -				*3 704*

Årets resultat

För fastighetsförvaltningen redovisas ett budgetöverskott med ca 2,4 mnkr. Orsaken är lägre förvaltningskostnader (AEFAB) än budgeterat pga lägre fjärrvärmekostnader och att underhållsåtgärder inte har genomförts i likhet med det som är budgeterat för perioden. En ytterligare orsak är lägre avskrivningskostnader till följd av att vissa investeringsprojekt kommer att slutföras senare eller inte alls jämfört med vad som antogs då budgeten sattes.

För färdtjänst/riksfärdtjänst redovisas att kostnaderna för färdtjänst varit högre än budgeterat.

Kart&GIS avdelningen redovisar ett budgetöverskott som beror på långa sjukskrivningar hos personalen.

Trafikbelysning . Många anmälda fel i förhållande till förväntat utfall medförde ännu större underskott än prognostiserat för drift- och underhåll. Försenad start för investering av armaturbyte delvis orsak. Upphandlingar genomförda för större framtidssäkerhet. Avvikelse för perioden totalt -394tkr.

Väghållning - Lågt utfall på snöröjning och sandning (+669 tkr & +77 tkr) tillsammans med avvikelse på personalkostnader (+522 tkr) beroende på felkonterade kostnader som istället hamnat på park & natur för trafikhandläggare i samband med flytt av ansvar. Drift- & underhåll (+644 tkr) hölls igen för att kompensera förväntat underskott i trafikbelysning.

Park och natur - Parker redovisade underskott med -140 tkr, mest pga felaktigt konterade personalkostnader (-368 tkr) i samband med ansvarsomfördelning mellan gata/park. I övrigt ett nytt driftavtal som medförde kostnadsförändringar i grönyteskötsel mellan bl.a. slaghackning och gräsklippning. Fordon och maskiner redovisade underskott med -116 tkr. Äldre fordonsflotta gör att kostnader år till år är osäkra pga skenande underhålls- och reparationskostnader.

Framtid

Ett utökat arbete med beredskapsmaterial inför eventuella kriser till fastighetsbeståndet.

Utmaningar med att hålla fastighetsbeståndet i en lagom omfattning till behoven.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Socialnämnden

Förvaltningsinformation

2025-12-31	
Ordförande:	Gun-Marie Swessar (C)
Förvaltningschef/VD:	Sara Karsbo
Antal anställda:	470 tillsvidareanställda (405 kvinnor, 65 män) 458,29 åa (årsarbetare)

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Socialförvaltningen i vår kommun arbetar för att säkerställa trygghet, stöd och skydd för individer och familjer som befinner sig i utsatta livssituationer. Verksamheten omfattar flera centrala områden, såsom stöd till barn och unga, vuxenstöd, försörjningsstöd, samt omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning. Vår målsättning är att genom individanpassade och förebyggande insatser främja varje individs trygghet, delaktighet och livskvalitet.

Socialförvaltningen styrs i huvudsak utifrån Socialtjänstlagen (SoL), men omfattar även skyldigheter och riktlinjer från Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). SoL fungerar som samhällets yttersta skyddsnät och aktiveras endast när andra möjligheter till stöd och hjälp är uttömda. Enligt lagstiftningen ska socialtjänsten främja social och ekonomisk trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor, självbestämmande och integritet. Verksamheten syftar till att stödja varje enskild individ i att delta i samhällets gemenskap, frigöra och utveckla den enskildes egna resurser samt minska behovet av fortsatt stöd och hjälp. Där barn är berörda står barnets bästa alltid i centrum, och vi arbetar för att stärka deras trygghet och rättigheter i alla sammanhang.

Socialförvaltningen värdesätter individens delaktighet och inflytande över sin egen livssituation och strävar efter att varje insats ska präglas av respekt och ett gott bemötande. Vår verksamhet ska vara lättillgänglig och enkel att kommunicera med, så att alla som söker vårt stöd kan känna sig hörda och trygga. Vi betonar individens självbestämmande och integritet inom alla verksamhetsområden och arbetar aktivt för att motivera till förändringar som långsiktigt stärker individens livskvalitet och möjligheter. Även om förändringsarbetet ibland innebär svåra beslut eller går emot individens initiala önskemål, är det en viktig del av socialtjänstens motivations- och förändringsarbete, vilket är centralt för att skapa hållbara förbättringar i individens liv.

Socialförvaltningen har även ett viktigt ansvar i samhällsplaneringen, där vi arbetar för att bidra till en socialt hållbar samhällsutveckling. I de fall där det finns påtaglig risk för en persons liv, hälsa eller utveckling, har socialtjänsten befogenheter enligt tvångslagstiftningarna LVU (Lagen om vård av unga) och LVM (Lagen om vård av missbrukare i vissa fall). Dessa lagar ger socialförvaltningen möjlighet att ingripa för att ge det skydd och stöd som situationen kräver.

Vårt arbete är grundat i vetenskap och beprövad erfarenhet, och kvaliteten i vår verksamhet säkras genom ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete. Genom att kontinuerligt utvärdera och utveckla våra metoder och insatser kan vi möta de behov och utmaningar som våra brukare och samhället står inför.

För vem finns vi till?

Socialförvaltningen finns till för att ge stöd, vård och omsorg till medborgare som befinner sig i behov av särskilda insatser. Vi ansvarar för att dessa behov utreds och tillgodoses snabbt och effektivt, så att varje individ får den hjälp som behövs i rätt tid och utan onödig fördröjning. Målgruppen omfattar alla åldrar och individer i olika livssituationer, däribland barn, unga, vuxna och äldre, liksom personer med funktionsnedsättningar eller andra särskilda behov. Vår ambition är att ge insatser som möjliggör för medborgarna att leva ett tryggt, självständigt och meningsfullt liv med så stor delaktighet som möjligt.

Socialförvaltningens insatser är alltid utformade för att vara så lite ingripande som möjligt, med respekt för individens rätt till självbestämmande och integritet. Vårt mål är att stärka individens egna resurser och förmågor, vilket innebär att vi arbetar för att skapa insatser som tar tillvara och utvecklar den enskildes egna resurser och möjligheter. Genom att prioritera det minst ingripande alternativet värnar vi varje persons rätt till en hög grad av autonomi och inflytande över sitt eget liv.

Vår verksamhet sträcker sig till alla i samhället som har behov av stöd på grund av sociala eller ekonomiska svårigheter, utsatthet, funktionsnedsättningar eller andra omständigheter som gör det svårt att klara vardagen på egen hand. För barn och unga arbetar vi särskilt för att skapa en trygg och stabil tillvaro som stöder deras utveckling och framtid. Genom individanpassade insatser, riktade stödprogram och professionellt bemötande strävar vi efter att möta de unika behov och förutsättningar som finns hos varje person i vår målgrupp.

Hur organiserar vi oss?

Socialförvaltningen är organiserad i tre huvudsakliga verksamhetsgrenar: individ- och familjeomsorg, omvårdnadsenheten och omsorgsenheten. Dessa verksamhetsgrenar är specialiserade för att möta olika målgruppers behov av stöd och omsorg på ett strukturerat och effektivt sätt, och säkerställer att insatserna är anpassade, rättssäkra och håller god kvalitet. Varje verksamhetsgren fokuserar på olika delar av vårt uppdrag, exempelvis stöd till barn och unga, vuxenstöd, försörjningsstöd samt omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning. Denna struktur gör det möjligt att tillgodose målgruppers specifika behov och leverera tjänster av kvalitet inom varje verksamhetsområde.

Förvaltningen leds av en förvaltningschef som ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar, riktlinjer och politiska mål. Under förvaltningschefen finns verksamhetschefer och enhetschefer som leder specifika verksamhetsområden och enheter. Varje enhet har egna mål och rutiner som stöttar förvaltningens övergripande mål och säkerställer att insatser utförs professionellt och rättssäkert.

Inom förvaltningen finns också viktiga stödfunktioner, såsom en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och en socialt ansvarig samordnare (SAS). MAS övervakar kvaliteten och säkerheten i medicinska insatser, medan SAS säkerställer att sociala insatser är rättssäkra och följer hög standard. Biståndsenheten bedömer biståndsbehov enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), och en E-hälsa enhet stödjer förvaltningens tekniska infrastruktur och digitala lösningar för smidigare arbete.

Genom en tydlig organisation och ett systematiskt kvalitetsarbete kan Socialförvaltningen arbeta effektivt och samordnat för att erbjuda de insatser och den trygghet som medborgarna i vår kommun behöver.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Samtliga verksamheter inom förvaltningen arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet Det finns hjälpmedel i form av system (stratsys) och årshjul för chefer att använda för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska fortgå. Alla chefer erbjuds arbetsmiljöutbildning tillsammans med arbetsplatsombud för att ha goda förutsättningar till samsyn kring ansvar och uppdrag.

Förvaltningen har regelbundna samverkansmöten på både lokal och förvaltningsnivå. Skyddskommitté genomförs 1 ggr /år, senast i samband med förvaltningssamverkan 250409. På förvaltningssamverkan har det tydliggjorts de arenor som organisationen har för arbetsmiljöfrågor då det är viktigt att medarbetare vet vart de ska vända sig och förstår syftet med olika möten. Verksamheterna har regelbundet APT och medarbetarsamtal erbjuds varje år.

Vartannat år genomförs medarbetarundersökningar för samtliga medarbetare i kommunen. OSA undersökningar kompletterar medarbetarundersökningen och genomförs i regel varje år. Vartannat år genomförs även en separat arbetsledarenkät. Resultaten arbetar cheferna med i respektive arbetsgrupp och handlingsplaner upprättas vid behov.

Flera verksamheter inom socialförvaltningen har svårigheter att rekrytera behörig personal, vilket påverkar arbetsbelastningen för befintliga medarbetare och därmed också deras arbetsmiljö. Det är högt tryck och ökat ärendeinflöde inom flera verksamheter, vilket påverkar både medarbetare och chefers arbetsmiljö. Bemannings- och rekryteringsfrågan är ständigt aktuell. Att vara en attraktiv arbetsplats är starkt kopplat till arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket i sin tur även påverkar möjligheterna att rekrytera och behålla personal. Bemannings- och rekryteringsfrågor tar mycket tid i anspråk för cheferna och upplevelsen är emellanåt att de inte hinner med det övriga arbete som ska göras.

Bemanningsfrågan har under en längre tid varit särskilt aktuell inom omvårdnadsenheten. Det har varit och är fortsatt svårt att rekrytera behörig personal samtidigt som sjukfrånvaron har varit hög. Konsulter har delvis bemannat vissa verksamheter, vilket har bidragit till höga personalkostnader och sämre kontinuitet och kvalitet. Hög sjukfrånvaro hos personalen har också påverkat kontinuiteten och genererat ökade vikare- och övertidskostnader. Enhetscheferna inom omvårdnadsenheten har hög arbetsbelastning samtidigt som ärendemängden stadigt ökar. Enhetschefernas arbetsmiljö har lyfts inom förvaltningssamverkan både av chefer och fackliga representanter. En organisationsförändring är påbörjad inom omvårdnadsenheten bla i syfte att ansvarsfördela enhetscheferna på ett mer jämlikt sätt. Under våren 2026 genomförs insatser i enhetschefsgruppen tillsammans med Företagshälsovården i syfte att förbättra arbetsmiljön.

Ambitionen har varit att skriftligt följa upp sjukfrånvaron i samband med ekonomirapporten, men svårigheter att få ut statistik har fördröjt arbetet. På förvaltningens skyddskommitté var parterna överens om att arbetet med sjukfrånvaron behöver fortsatt prioriteras under året. Ett arbete tillsammans med företagshälsovården pågår med fokus på rättigheter och skyldigheter som arbetsgivare resp arbetstagare. Inom hemtjänsten har

även ett arbete kring värdegrund pågått under året.

Inom omsorgsenheten har arbete pågått genom riktade insatser utifrån konflikter i några arbetsgrupper, FHV har även där varit involverad. Det föreligger fortsatt ett missnöje utifrån ändrad arbetstidsmodell, där schemaplanering och resursfördelning varit ett pågående arbete under året.

Förvaltningen har under föregående år och fortsatt under 2025 arbetat med att färdigställa vissa ombyggnationer i syfte att säkerställa ändamålsenliga lokaler för verksamheterna utifrån ökat hot om våld. En ombyggnation för utökat antal säkra samtalsrum har färdigställts i kommunhusets entréplan. En omflytt/rotation gällande lokaler och kontor har genomförts. En flytt för Boendestöd och Familjeteamet har genomförts. En översyn av omvårdnadsenhetens lokaler, i samband med organisationsförändringen, har genomförts och syftar till att på bästa sätt kunna möta demografiutvecklingen och kompetensförsörjningsutmaningarna där lokalerna kan möjliggöra olika samarbetsvinster.

IFO och Omsorgsenheten har ökat antal allvarliga tillbud utifrån hot och våld och medarbetarna utbildas i självskydd. Förvaltningen har en egen självskyddsutbildare som även finns tillgänglig för övriga verksamheter i kommunen. Arbetsmiljöverket har varit på tillsyn i samtliga tre verksamhetsgrenar (IFO, ÄO, LSS) inom förvaltningen utifrån tillbud kring hot och våld. Vid de senaste tillsynerna som genomfördes under 2024, har arbetsmiljöverket varit nöjda med förvaltningens arbete utifrån hot och våld.

Arbetsmiljöverket har nyligt besökt hemtjänsten i Alfta och Edsbyn och påtalar ett behov av fortsatt utvecklingsarbete i det systematiska arbetsmiljöarbetet, framförallt vad gäller dokumentationen i befintliga system. Ett arbete utifrån detta pågår.

Inom IFO har ett arbete pågått under året utifrån Friskfaktorer (via suntarbetsliv) för både chefer och medarbetare.

Sjukfrånvaro

Mätetal	*Utfall T3 2025*	*Utfall T3 2024*
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	9,8 %	10,72 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	41,81 %	42,58 %

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period i fjol, lika så långtidssjukfrånvaron. Under de senaste åren har det arbetats mer intensivt och strukturerat med sjukfrånvaro och rehabärenden. Ett flertal rehabärenden har de senaste två åren lett till avslutade anställningar. Försäkringskassans beslut har stramats in, vilket påverkar att fler går tillbaka till arbete. Detta kan förklara den procentuella minskningen.

På förvaltningssamverkan konstaterades att verksamheterna fortsatt behöver arbeta aktivt kring sjukfrånvaro. Flera verksamheter har ett pågående arbete med att sänka sjukfrånvaron med stöd av Företagshälsovården. Ökad psykisk ohälsa hos personalen påtalas och kan förklara en del långtidssjukfrånvaro, men i huvudsak är inte långtidssjukfrånvaron arbetsrelaterad.

Arbetet med sjukfrånvaron kommer att fortgå under kommande år.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	*Utfall 2021*	*Utfall 2023*	*Utfall 2025*
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	79	79	82

Medarbetarundersökningen genomförs vartannat år för samtliga medarbetare i kommunen. Senaste undersökningen genomfördes i maj 2025. Förvaltningen har precis tagit del av nytt HME- resultat och kommer att arbeta med detta fortsatt under året inom samtliga verksamheter. Under hösten genomfördes även en separat arbetsledarenkät.

Målet är att alla verksamheter ska ha ett index för Hållbart medarbetarengagemang (HME index) som är minst 80. Socialförvaltningens resultat visar 82. En förflyttning har skett sedan senaste undersökningen 2023 då index visade 79.

Antal som svarat på enkäten (53%) har ökat något i år jmf med förra undersökningen. Det som framkommer av resultatet i undersökningen är överlag att många medarbetare är nöjda, trivs på sin arbetsplats, känner förtroende från sin chef och anser sig ha ett meningsfullt arbete. Flera upplever också att arbetet kan vara stressigt ibland. Att rutinen för kränkande särbehandling behöver vara känd inom förvaltningen var ett utvecklingsområde från föregående undersökning. Årets undersökning visar ingen större skillnad i svaren utifrån andelen som känner till rutinen jmf med förra undersökningen. Majoriteten av medarbetarna är medvetna om rutinen med ca 87% "Ja" både år 2023 och 2025. Undersökningen visar dessutom att fler inte upplever arbetsplatsen som fri från kränkande särbehandling (82,8%-76,4%) och fler upplever att de blivit utsatt för kränkande särbehandling (3,6%-7,2%) även om många uppger att det inte kan kopplas till de sju diskrimineringsgrunderna och endast 1 ärende är anmält till chef och inlagt i systemet. Enligt FHV så ligger resultatet enligt rikssnittet, kränkande särbehandling är också något som FHV pratar om när de besöker våra arbetsgrupper och pratar om rättigheter och skyldigheter. Trots det känns det angeläget att fortsatt arbeta med frågan inom förvaltningen. De insatser som gjorts sedan förra undersökningen har inte fått den verkan vi hoppats på och arbetet behöver därför fortgå.

Resultatet i undersökningen visar att de som kan rekommendera sin arbetsplats till andra har ökat från 70% till 78% mellan 2023-2025. De som var tveksamma har sjunkit från 23% till 17,2% och de som inte kan rekommendera sin arbetsplats har sjunkit från 7% till 4,8%. Ett bra resultat.

I fritextkommentarerna lyfts att arbetet känns givande, varierande, stimulerande och med möjlighet att göra skillnad för brukarna. Att kollegorna beskrivs som stöttande och roliga att samarbeta med. Att det finns stark teamkänsla, samarbete, trivsel och tryggt ledarskap. Förbättringsområden som lyfts är bemanning och arbetsbelastning, bättre scheman, närvarande chefer, tydligare roller, respektfull kultur och mer utbildning/kompetensutveckling.

HME omfattas av följande påståenden:

Motivation

- Mitt arbete känns meningsfullt

- Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete

- Jag ser fram emot att gå till arbetet.

Inom området *motivation* ses en ökning i både meningsfullhet, lärande och förväntan på arbetet. Vi ser en minskning av neutrala och negativa svar, vilket tyder på att fler medarbetare har en tydlig positiv upplevelse. Frågan "Jag ser fram emot att gå till arbetet" har den största ökningen i positiva svar och största minskningen i neutrala svar, vilket kan tyda på konkreta förändringar i arbetsmiljön eller arbetskulturen.

Ledarskap

- Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser

- Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare

- Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete

Inom området *ledarskap* visar samtliga tre frågor ökade andel positiva svar. Störst förbättring ses i uppskattning från chef och förtroende från chef. Flera medarbetare som tidigare varit neutrala upplever nu tydligare positivt ledarskap.

Styrning

- Jag är insatt i min arbetsplats mål

- Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt

- Jag vet vad som förväntas av mig i mitt arbete

Inom området *styrning* visar samtliga tre frågor ökning i andel positiva svar. Störst förbättring ses i "Jag är insatt i min arbetsplats mål" vilket indikerar att fler medarbetare har en tydlig uppfattning om mål, uppföljning och ansvar.

Viktiga händelser

Ny Socialtjänstlag

Arbetet under året har präglats av omställningen till ny Socialtjänstlag. Kommunen har beslutat att delta i Lärprocessen som SKR samordnar nationellt utifrån fortsatt implementering av nya Socialtjänstlagen. Informationsarbete har genomförts för förvaltningen men även kommunövergripande utifrån den nya lagstiftningen. Fokus har varit på tidiga o förebyggande insatser där arbetet med HLT presenterats som ett gott exempel vid flera tillställningar både lokalt och regionalt. Arbetet med HLT har utvecklats till att omfatta åldersgruppen 6-12 år. Arbetet med skolsociala team har utvecklats och samverkan med skolan har stärkts. Varje rektor har en egen kontaktperson inom BoU för att kunna svara på frågor och vara bollplank. Socialsekreterare träffar regelbundet rektorer och deltar på personalmöten för att informera om socialtjänstens arbete, anmälningsplikt mm. Det pågår ett samarbete mellan familjeteamet och förskolan, där familjeteamet kontinuerligt samverkar med rektorer och besöker föräldramöten och har på så sätt ökat inflödet av föräldrar som söker råd/stödsamtal. Familjeteamet har kompetensmässigt stärkts upp för att möjliggöra mer avancerad och intensiv familjebehandling på hemmaplan.

Vi har som första kommun i länet Infört SES - Samarbete efter skilsmässa, ett digitalt verktyg för medborgare att kunna använda dygnet runt som stöd inför eller efter en separation.

Uppsökande arbete har utvecklats utifrån kraven i ny lagstiftning. Socialsekreterare och alkohol- och drogterapeuter genomför fältarbete fyra gånger i månaden, där de besöker samlingspunkter som Vändplatsen och kyrkans olika verksamheter. Syftet med detta arbete är att etablera kontakt med medborgare där de befinner sig, informera om socialtjänstens olika verksamheter och lotsa medborgare rätt. På sikt kommer det kommunala bostadsbolaget och andra organisationer att involveras i detta arbete.

Utbildningssatsningar o kompetensförsörjning:

Deltagit i Yrkesresan både inom barn- och unga, skadligt bruk/beroende och funktionshinderområdet. Fortsatta utbildning inom MHFA, första hjälpen till psykisk hälsa, och statsbidraget *Äldreomsogslyftet* har använts till att bla utbilda inom vård- o omsorgsämnen och SFI i syfte att stärka kompetensen inom både befintlig och nyanställd personal. Vi har fortsatt marknadsföra via sociala medier (tex Instagramkontot Omsorgskraft), tar emot praktikanter och elever, deltar vid öppet hus på tex gymnasiet för att väcka intresse för arbetet och locka till studier vid vård- och omsorgsprogrammet. Vi har under året tagit emot socionom- och sjuksköterskestuderande för arbetsplatsförlagd praktik samt studerande inom vårdbiträdes- och undersköterskeutbildningen. Under sommarperioden erbjöds ett 40-tal ungdomar i högstadieålder feriearbete på våra tre särskilda boenden.

Fastigheter, lokaler, teknik:

Ombyggnationen för säkra samtalsrum och fler kontor i kommunhuset är klart och verksamhetsflyttar har genomförts för att skapa ändamålsenliga, säkra lokaler. Ledningsgruppen har fått kontor och kommit på plats i kommunhuset, socialsekreterarna från Hingsten har flyttat in till kommunhuset. Boendestöd och Familjeteamet har flyttat från Gyllengården till Hingsten och även mottagningen för beroende o våld planerar för inflytt på Hingsten. Renoveringar har genomförts på Näskullen och Gyllengården, vilket medfört att vi i perioder inte kunnat nyttja samtliga boendeplatser.

Antal brukare och patienter har ökat inom omvårdnadsenheten under året och kön och väntetiden till att flytta in till säbo har ökat. Antal utförda hemtjänsttimmar har ökat. Ser över möjligheten att utöka 3 boendeplatser på Gyllengården. Under början av året utökades 2 boendeplatser på Sunnangården.

Utredning har genomförts av teknisk lösning på säbo. E-ansökan har införts på vuxenenheten. Hemtjänsten o Aefab samverkar kring att samköra system för tillgång till lägenhetsportar.

Omorganisation o resurseffektivitet:

Omorganisationer har genomförts för att möta ny lagstiftning och ökad äldrebefolkning. IFO har gått till att bli en vuxenenhet och en barn- och ungdomsenhet där respektive chef ansvarar för hela vårdkedjan. Inom omvårdnadsenheten har ansvar och roller för enhetschefer och administrativ personal tydliggjorts och setts över utifrån ekonomi och arbetsmiljö. Rehabenheten och sjuksköterskeenheten har slagits ihop för bättre samverkan utifrån konceptet nära vård med fokus på personcentrering, samordning och tillgänglighet. Resursenheten har övergått till Verksamhetsstöd och administration har ersatts till enbart arbete med vakanshantering och personalplanering. En enhetschef har utifrån omorganisationen kunnat omfördelas till

hemtjänsten i Edsbyn där arbetsbelastningen på befintliga chefer varit mycket hög. Omorganisationen har medfört en minskning av administrativ personal.

From oktober projektanställdes en verksamhetsutvecklare i syfte att jobba med långsiktigt hållbar och kvalitetssäkrad bemanningsstruktur som möter framtidens krav på effektivitet, rättssäkerhet och likvärdig omsorg.

Övrigt arbete:

Ett förvaltningsövergripande beredskapsarbete (KHOSS) pågår tillsammans med säkerhetsavdelningen. En del inköp har gjorts som stärkt förvaltningens krisberedskap.

Förvaltningen har även ett uppdrag att arbeta brottsförebyggande och under året har arbetet med utökad samverkan för att förhindra brott utvecklats. Tex har BoB-råd implementerats.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Nämnd och Stab	-3 264	-22 967	-19 703	-22 496
Individ och familjeenhet	-6 366	-70 348	-63 982	-66 816
Omsorgsenheten	-4 773	-68 132	-63 359	-62 411
Omvårdnadsenheten	-32 444	-233 717	-201 273	-197 844
Totalt	**-46 846**	**-395 163**	**-348 317**	**-349 567**
Överskott + /Underskott -				*1 250*

Årets resultat

Socialförvaltningen redovisar tom december månad ett budgetöverskott motsvarande 1 250 tkr.

Stab och nämnd: Budgetöverskott 2 793 tkr. Stabens resultat förklaras av inkomna statsbidrag, 4 månader vakant verksamhetschefstjänst samt att övriga verksamhetskostnader, avskrivningar o representation ligger lägre jmf med budget.

IT-enheten: Redovisar ett underskott motsvarande -289 tkr, pga ökade kostnader för externa larmtjänster, låsbatterier, utbildningar, konsultstöd, uppdateringar av verksamhetssystem och licenser. Samtidigt förekommer minskade kostnader för datautrustning, mobiltelefoner och microsoftlicenser jmf med budget.

Individ- och familjeomsorgen: Budgetöverskott motsvarande 2 834 tkr vilket förklaras av vakanshållna tjänster, inkomna statsbidrag samt minskat behov av försörjningsstöd som kompenserar för ökade placeringskostnader både inom barn- och vuxenenheten.

Institutionsvård vuxen redovisar ett underskott om -4 238 tkr. Framförallt är det placeringar på grund av psykisk sjukdom/samsjuklighet och missbruk som är förklaringen.

Försörjningsstöd redovisar ett överskott med 4 702 tkr. Fortsatt lågt antal hushåll under året i behov av försörjningsstöd.

IFO BoU redovisar överskott om 1 084 tkr. Anledningen är å ena sidan fler placeringar än förväntat samt

mycket höga dygnskostnader för ett par placeringar. Å andra sidan har vakanser pga föräldraledighet och sjukdom inte tillsatts och inkomna statsbidrag medfört ett förbättrat resultat.

Omsorgsenheten (LSS): Redovisar underskott om -948 tkr. Framförallt pga utökat personalbehov inom bostad med särskild service, behov av vaken natt isf sovande natt. Bostad med särskild service redovisar totalt ett underskott om -1 515 tkr. Daglig verksamhet redovisar överskott om 1 333 tkr vilket kompenserar på totalen. En ombyggnation har behövt göras vilket belastat verksamheten med ca 100 tkr samt att vissa kostnadsökningar för förbrukningsmaterial.

Tillkom en placeringskostnad för extern elevhemsplacering (500 tkr), fanns ej i budget. Har upphört men underskottet följer året ut.

Personlig assistens redovisar underskott -914 tkr pga ytterligare ärende. Korttids redovisar överskott om 625 tkr pga färre brukare och därmed minskad bemanning. Två äldre bussar har sålts av och gett intäkter motsvarande 232 tkr.

Omvårdnadsenheten: Redovisar ett underskott om -3 428 tkr. Förklaras främst av ökad ärendemängd inom hemtjänsten. Ökade personalkostnader kompenseras av ökade intäkter och att fler brukare har betalningsutrymme, samt inkomna statsbidrag. Hemtjänsten har haft höga kostnader för reparation av bilar. Bränslekostnaderna ligger lägre än budget, pga fler elbilar. Kostnader för arbetskläder, utkörning av matlådor och tekniska hjälpmedel ligger högre jmf med budget. Några bilar har sålts av, vilket har genererat intäkt. Hemtjänsten redovisar på totalen ett underskott motsvarande -3 028 tkr.

Särskilt boende gör överskott om 1 256 tkr, vilket i huvudsak beror på ökade intäkter och statsbidrag. Sunnangården redovisar ett underskott om -1 205 tkr pga höga personalkostnader och inköp/installationer till ytterligare 2 boendeplatser. Dagverksamheten, korttids och anhörigstöd gör överskott pga icke tillsatta vakanser samt statsbidrag. Dagverksamheten hölls stängd under sommaren vilket gav minskade kostnader.

Hälso- och sjukvårdsenheten gör underskott om -769 tkr. Vakanser inom rehab kompenserar sköterskeenhetens underskott där kostnader för inhyrd personal fortsatt överstiger budget. På enheten redovisas även här högre intäkter jmf med budget samt intäkter i form av statsbidrag.

Vad som också påverkar resultatet är återbetalning av statsbidraget äldreomsorgslyftet 2024, där icke redovisade medel betalats tillbaka men där vi betalar tillbaka mer än förväntat, vilket motsvarar en differens om -912 tkr.

Anledningen till att socialförvaltningen vid bokslut redovisar bättre resultat jmf med delårsprognosen är i huvudsak att fler statsbidrag än förväntat har kunnat erhållas. Prognosen vid delår var -262 tkr.

Framtid

Fortsatt arbete med implementeringen av nya socialtjänstlagen, vilket innebär utvecklings- och omställningsarbete inom alla områden. Förutom ny Socialtjänstlag pågår reformarbete i hög takt inom samtliga socialtjänstens områden, vilket kommer innebära ändrad lagstiftning inom samtliga områden i närtid. Större reformer som väntas är tex aktivitetsreformen och samjuklighetsreformen. Detta kommer innebära större förändringar i ansvarsfördelningen mellan Regionen och kommunerna samt ett utökat ansvar

för kommunerna gällande sysselsättning.

Oro finns utifrån demografiutveckling, kompetensförsörjning och ökad ohälsa. Det är viktigt att utifrån det se över arbetssätt och samverkan, samt säkerställa en basverksamhet som kan möta framtidens behov. Utmaningar är ökad äldrebefolkning, färre i arbetsför ålder, ökad vårdtyngd, mer avancerad vård i hemmet, komplex samsjuklighet, ökad droganvändning.

Det är av stor vikt att fortsätta utveckla samverkansstrukturer mellan socialtjänst och förskola/skola/regionen i syfte att utveckla det förebyggande arbetet mot såväl barn, ungdomar, vuxna och äldre.

En fortsatt rotation utifrån lokaler är nödvändig för att förbättra förutsättningarna för flera av förvaltningens verksamheter, samt en långsiktig plan utifrån väntad demografiutveckling och behov av boendeplatser, både utifrån SoL och LSS. I dagsläget finns inga lediga platser varken på särskilt boende eller LSS gruppbostad. Det är även fullt inom sysselsättningen via daglig verksamhet, även om en ny daglig verksamhet startar vid Sunnangårdens restaurang i början av 2026. Kommande ser vi även ett ökat behov av korttidsvistelse för barn med beslut enl LSS.

Fortsatta införanden av välfärdsteknik och utveckling av verksamhetssystem, i syfte att öka tryggheten, främja arbetsmiljön, utveckla tillgängligheten för myndigheten samt möjliggöra en fortsatt aktiv vardag för brukare och medborgare, är aktiva åtaganden framöver.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Barn- och Utbildningsnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Patrik Bossen (S)
Förvaltningschef/VD:	Agneta Persson
Antal anställda:	389

Verksamhetsbeskrivning

Beskrivning av verksamhetens grunduppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för verksamheterna förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, förberedelseklass, anpassad grundskola, centrala elevhälsan, gymnasium med sex nationella program och introduktionsprogram, vuxenutbildning, SFI samt högskola/lärcentrum.

För varje skolform och för fritidshemmen gäller skollag och läroplan som anger utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer. I samtliga verksamheter ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund, vara icke-konfessionell samt vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas (med barn och elever menas barn i förskolan och elever i de övriga skolformerna ovan, dvs barn och ungdomar samt vuxna).

Utbildningen har en kompensatorisk roll i att uppväga skillnader i barnens och elevernas olika förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att, i samarbete med hemmen/vårdnadshavare upp till 18 års ålder, främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Grundskolan har tio årskurser då förskoleklass är obligatorisk. Det finns 17 obligatoriska ämnen samt språkval och modersmål. Varje ämne har en läroplan och betyg sätts från åk 6. Elever som kartläggs att inte nå målen i alla ämnen har rätt till särskilt stöd. Alla elever har rätt till god arbetsmiljö, trygghet och studiero. Nyckeltal för lärartäthet är 8,0 lärare per 100 elever.

Till stöd för elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola finns central elevhälsa. Den omfattar medicinska, psykologiska och psykosociala insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande där elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I kommunen finns även en enskild förskoleverksamhet för vilken nämnden har tillsynsansvar.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Utbildningskontoret och skolenheterna bedriver ett strukturerat arbetsmiljöarbete genom lokala samverkansgrupper (LOSAM), arbetsplatsträffar (APT) samt organisatoriskt och socialt arbetsmiljöarbete (OSA). För att säkerställa en enhetlig process utveckla verktyget Stratsys för samtliga steg: undersökning, riskbedömning, åtgärd och kontroll.

Analys av nuläget

Förvaltningen har under året lagt stor vikt vid att skapa tydligare strukturer för arbets- och driftsorganisation. Kvalitetssamtal med rektorer och framtagandet av enhetliga rutiner för stadieövergångar har stärkt den pedagogiska kontinuiteten. Inom ramen för arbetstid och belastning har fokus legat på att upprätta tydliga tjänstefördelningar, ramscheman och uppdragsbeskrivningar för att skapa förutsägbarhet i personalens vardag.

Trots dessa strukturer visar analyser att stressnivåerna förblir höga, ofta kopplat till barngruppers storlek och resursfördelning. En utmaning är även underrapportering av kränkningar samt behovet av ökad transparens i lönebildningsprocessen.

Prioriterade insatser och fokusområden framåt

Baserat på årets analys har följande prioriterade områden identifierats för perioden 2025–2028:

Hantering av ohälsosam arbetsbelastning: En fördjupad kartläggning av stressfaktorer ska genomföras, med särskilt fokus på barngruppers storlek. Handlingsplaner ska implementeras för att säkerställa att medarbetare har reella förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Stärkt trygghet och rapporteringskultur: Insatser görs för att öka förtroendet för rutinerna kring kränkande särbehandling. Vi ska utreda orsaker till underrapportering och höja medvetenheten om befintliga stödstrukturer.

Strategisk lönebildning och tydligt ledarskap: En långsiktig strategi för lönebildning etableras där kompetens och ansvar premieras. Chefer ges stöd i att kommunicera lönekriterier transparent samt i att utveckla ett närvarande och tydligt ledarskap.

Optimering av fysisk arbetsmiljö: För att minska sårbarhet och möjliggöra planering på dagtid planeras en successiv utfasning av en-avdelningsförskolor till förmån för mer hållbara enheter.

Sjukfrånvaro

Mätetal	*Utfall T3 2025*	*Utfall T3 2024*
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	4,94 %	6,45 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	46,84 %	50,14 %

Total sjukfrånvaro: Den totala sjukfrånvaron uppgick till **4,94 %** under T2 2025, vilket är en betydande minskning jämfört med samma period föregående år (6,31 % under T2 2024). Trots en marginell ökning mot

slutet av perioden (T3), visar trenden att det systematiska arbetet med att fånga upp korttidsfrånvaro har gett resultat.

Långtidsfrånvaro (60 dagar): Långtidsfrånvaron utgör fortfarande en betydande del av den totala frånvaron (52,42 % under T2 2025). Vi ser dock en positiv utveckling inför T3 där andelen sjunkit till 47,95 %, en minskning med **4,47 procentenheter**.

Planerade åtgärder: För att ytterligare sänka sjukfrånvaron och stötta de långtidssjukskrivna planeras följande:

1. Fokus på långtidsfrånvaron (eftersom den är hög)

"För att adressera den höga andelen långtidsfrånvaro kommer vi att fokusera på tidiga rehabiliteringsinsatser. Detta innebär att vi i samverkan med företagshälsovården intensifierar arbetet med rehabplaner, för att möjliggöra en snabbare återgång i arbete, exempelvis genom anpassade arbetsuppgifter eller successiv upptrappning av arbetstiden."

2. Fokus på att förebygga att folk blir långvarigt sjuka

"För att förhindra att korttidsfrånvaro övergår i långtidsfrånvaro planerar vi att utbilda chefer i 'det goda samtalet'. Syftet är att fånga upp tidiga signaler på ohälsa och sätta in förebyggande stöd, såsom ergonomiska justeringar eller samtal kring arbetsbelastning, innan en sjukskrivning blir ett faktum."

3. Fokus på arbetsmiljö och kultur (främjande insatser)

"Vi fortsätter vårt hälsofrämjande arbete genom friskvårdsbidrag samt fokus på psykosocial arbetsmiljö. Genom att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och ha en tät dialog i arbetsgrupperna siktar vi på att stabilisera sjukfrånvaron på en fortsatt låg nivå.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	*Utfall 2021*	*Utfall 2023*	*Utfall 2025*
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	83	83	82

Generellt sett visar resultatet på en hög trivsel och ett starkt engagemang bland medarbetarna. Resultaten för frågor kring meningsfullhet i arbetet, delaktighet, kunskap om mål och känslan av att vara uppskattad är mycket positiva. Dock finns det några områden som kräver uppmärksamhet, framför allt när det gäller stress, arbetsmiljö och rapportering av kränkande behandling.

Positiva resultat

- Meningsfullhet och engagemang: Hela 93,6% av medarbetarna anser att deras arbete känns meningsfullt. Dessutom ser 82,2% fram emot att gå till jobbet. Detta tyder på att medarbetarna känner ett starkt syfte och är engagerade i sina arbetsuppgifter.
- Delaktighet och utveckling: Majoriteten, 84,4%, känner att de lär sig nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete. Även delaktigheten i utvecklingen av arbetsplatsen är hög, med 90,8% som uppger att de medverkar.

- Relation till chef: Svaren visar att medarbetarna har ett högt förtroende för sina chefer. Nästan 90% upplever att chefen visar förtroende, och 87,2% att chefen ger förutsättningar att ta eget ansvar. 74% känner även att chefen visar uppskattning för deras insatser.
- Arbetsplatsen som helhet: Hela 84,9% skulle rekommendera sin arbetsplats till andra. Fritextsvaren bekräftar denna positiva bild, där kollegial sammanhållning, bra chefer och en positiv atmosfär lyfts fram som de främsta anledningarna.

Områden som kräver uppmärksamhet

- Stress: Stress är ett tydligt problem. Hela 48,4% upplever stress ofta eller alltid. Fritextsvaren pekar på faktorer som stora barngrupper, otillräckliga förutsättningar, brist på resurser och en känsla av att inte räcka till som orsaker. Denna höga stressnivå är ett allvarligt problem som behöver hanteras skyndsamt för att undvika negativa effekter på personalens hälsa och arbetsmiljö.
- Arbetsmiljö och uppföljning: Nästan 17% upplever att arbetsplatsen har brister i arbetsmiljön som inte följs upp och åtgärdas på ett bra sätt. Tillsammans med den höga stressnivån indikerar detta att det finns utmaningar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Kränkande särbehandling och trakasserier:
    - 27,4% upplever att arbetsplatsen inte är fri från kränkningar och trakasserier.
    - 6,4% (14 personer) har känt sig utsatta för kränkande särbehandling eller trakasserier under det senaste året. Av dessa har 9 fall varit från chef eller kollega.
    - Endast 42,8% (6 av 14) av dem som känt sig utsatta har anmält eller tagit upp det med chef eller HR. Hela 57,1% har valt att inte anmäla. Detta tyder på att det kan finnas en tveksamhet eller brist på förtroende för hur dessa ärenden hanteras.
- Lönekriterier: Även om 75,8% känner till lönekriterierna, har 10% svarat "stämmer ganska dåligt" eller "stämmer mycket dåligt". Fritextsvaren ger en tydlig indikation på varför, då några medarbetare upplever att processen är otydlig och att lönesättningen inte alltid baseras på tydliga kriterier.
- Ledarskap: Majoriteten är mycket nöjda med sitt ledarskap, men det finns enstaka fritextsvar som uttrycker kritik mot chefer som upplevs som otydliga, frånvarande eller som skapar en otrygg arbetsmiljö. En medarbetare beskriver en "övervakningskultur" och bristande hierarki. Detta tyder på att ledarskapet inom vissa team behöver granskas och stärkas, trots de överlag positiva resultaten.

Viktiga händelser

En av de största utmaningarna är att anpassa skolstrukturen, skol- och förskolelokaler efter det faktiska barn- och elevunderlaget. Överkapacitet med tomma förskoleplatser och små skolenheter som binder resurser som annars ska användas till undervisning, läromedel och elevhälsa. Samtidigt behöver vi säkerställa att växande områden har tillräckliga och ändamålsenliga lokaler, särskilt för elever med stora stödbehov. Anpassningar kan innebära sammanslagningar, flytt eller avveckling av verksamheter – förändringar som måste planeras noggrant för att minimera negativa konsekvenser för att rättsäkra att eleverna får det det har rätt till gällande undervisning, trygghet, skolvägar och sociala sammanhang.

•Minskade barnkullar: Lägre födelsetal leder till färre barn i förskola och grundskola, vilket kräver omställningar i organisation, lokaler och personal.

•Resursskillnader mellan skolor: På centralortena ökar elevantalet, medans de små byskolorna står inför stora utmaningar då elevantalet under de senate åren har halverats. Resurserna räcker inte för grundbemanningen för att driva fritidshemmet och 16-17 ämnen i 7 årskurser.

•Likvärdighet och kvalitet: Svårt att bibehålla hög kvalitet och likvärdighet när resurser fördelas olika och verksamheter slås samman eller avvecklas.

• Integration och nyanlända elevers resultat: Fortsatta satsningar krävs för att nyanlända ska nå gymnasiebehörighet.

•Personal- och kompetensförsörjning: Rekrytering och behållning av behöriga lärare och elevhälsopersonal i en tid av organisatoriska förändringar.

•Ekonomisk balans: Att hantera kostnader vid minskande barn och elevantal och samtidigt bibehålla kvalitet i undervisningen utifrån kunskapsutveckling, trygghet och studiero, det kompensatoriska uppdraget, elevhälsa och läromedel utifrån vad barn och elever har rätt till utifrån lagar och förordningar.

•Kommunikation och förtroende: Att skapa förståelse hos invånare, vårdnadshavare och medarbetare för nödvändiga förändringar och mål. För att få förståelse för de stora förändringar som behöver genomföras behövs dialoger för att skapa förståelse och arbeta fram en hållbar skolstruktur över tid.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Nämnd och kontor	1 682	-10 631	-9 468	-8 378
Förskoleverksamhet	12 228	-95 466	-83 237	-81 209
Grundskola och skolbarnomsorg	25 759	-189 200	-163 053	-155 722
Elev och skolhälsovård	1 565	-6 511	-4 945	-5 086
Gymnasiet & vuxenutbildningar	17 045	-97 861	-80 686	-77 567
Externfinansierade driftprojekt	340	-146	194	0
Totalt	**58 621**	**-399 814**	**-341 195**	**-327 962**
Överskott + /Underskott -				*-13 233*

Årets resultat

Barn- och utbildningsnämnden har en årsbudget för 2025 på 327 962 tkr. Utfallet är 341 195 tkr vilket ger en negativ budgetavvikelse på 13 233 tkr, varav ett överskott på 194 tkr i resultat avseende ett projekt. Projektet löper under 2025-2027 och avvikelser på enskilda år kan förekomma för att sedan balansera vid projektets slut.

Resultatet för nämnd och kontor avviker från budget med ett underskott på 1 089 tkr. Nämndens budget avviker med ett underskott på 121 tkr. Kontoret redovisar ett underskott på 968 tkr förklarat av högre kostnader för personal och licenser. Underskottet för personalkostnader förklaras till stor del av avsättningar och kostnader för att slutreglera ett personalärende som pågått under en längre tid, detta är en engångseffekt. Personalkostnader för rekrytering av skolbibliotekarie ny lag från 1 Juli 2025, ingen

ekonomisk kompensation i budget. Gällande licenser har vi en avvikelse på - 563 tkr.

Förskoleverksamheten redovisar en negativ avvikelse på 2 028 tkr. Personalkostnaderna är 1 069 tkr lägre än årets budget. Övriga kostnader redovisar ett överskott på 374 tkr. Kostnaden till enskilda förskolor redovisar ett underskott på 2 302 tkr. När antalet barn minskar i kommunen uppstår ett ekonomiskt problem eftersom förskolans fasta kostnader (hyra, drift och lokaler) ligger kvar på samma nivå. Detta leder till att kostnaden per barn ökar och därav blir ersättningen till enskild förskolan högre.

Grundskola och skolbarnomsorg redovisar en negativ avvikelse på 7 331 tkr. Avvikelse för undervisning asyl och nyanlända redovisar ett underskott på 1 282 tkr, där avvikelsen är för Alfta rektorsområde. Bidraget från Migrationsverkets till våra grundskolor minskas då färre barn anländer, samtidigt som barns behov ofta kvarstår under hela skoltiden för att nå behörighet till gymnasiet.

Övriga kostnader inom grundskolan redovisar ett budgetunderskott på 713 tkr pga. högre kostnader för IKE än budgeterat. Anpassad grundskola redovisar ett underskott på 1 607 tkr.

Personalkostnader redovisar för 2025 ett underskott på 4 075 tkr, där den största avvikelsen är på 7-9 verksamhet i Edsbyn. De rapporterar en ökad kostnad på 900 tkr för assistenter och ytterligare 650 tkr för en-till-en-resurser för att möta skollagens krav. Celsius 7–9 drabbades av ett hårt ekonomiskt slag när SPSM oväntat gav avslag på projektår två i en pågående satsning, vilket innebar ett intäktsbortfall på 561 tkr. Vidare har uteblivna deltidspensioneringar och återgång i tjänst efter sjukskrivningar (vilket i sig är positivt) skapat obudgeterade personalkostnader på över en miljon kronor. Edsbyns rektorsområde har totalt sett den största avvikelsen.

Sammanfattningsvis befinner sig skolorna i en situation där de strukturella kostnaderna för att följa skollagen (särskilt kring elevstöd) inte matchas av nuvarande budgetramar, speciellt de små skolenheterna för flera enheter bedöms behovet av budgetjusteringar som nödvändiga för att långsiktigt kunna upprätthålla verksamheten.

Kostnaderna för skolskjuts redovisar ett överskott på 573 tkr, till följd av att kostnader belastar en annan period och pga. nytt avtal för skolskjuts.

Elev och skolhälsovård följer budgeten väl med ett överskott på 140 tkr.

Gymnasiet och vuxenutbildningar visar totalt ett budgetunderskott på 3 120 tkr. Underskottet är i huvudsak gymnasiestudier på annan ort så kallad interkommunal ersättning (IKE). IKE redovisar ett budgetunderskott på 3 221 tkr. Kostnaden för utbildningar på annan ort har ökat pga. höjda priser. Anpassad gymnasieskola redovisar ett budgetöverskott på 714 tkr. Vuxenutbildningar redovisar ett underskott på 1 326 tkr. SFI redovisar en negativ budgetavvikelse på 393 tkr.

Underskottet är framförallt på personalkostnaderna. Det finns ett strukturellt problem för SFI då statsbidrag och de schablonmässiga bidragen från Migrationsverket inte täcker kostnaderna som finns utifrån aktuellt behov.

Framtid

Ovanåkers kommuns barn- och utbildningsnämnd står inför en historiskt utmanande period där ekonomiska

åtstramningar krockar med drastiska demografiska förändringar och skärpta juridiska lagkrav. Den budgetram som fastställts för 2026 tvingar fram omfattande strukturella anpassningar för att möta både kommunens resultatmål och ett kraftigt minskande barnantal. Det är en omställning som berör hela kedjan från förskola och grundskola till gymnasium och vuxenutbildning.

Skolchef och rektorer signalerar att den nuvarande budgeten för 2026 understiger verksamhetens faktiska behov. Den ekonomiska pressen, i kombination med de demografiska förändringarna, innebär påtagliga risker för både arbetsmiljön och möjligheten att fullt ut uppfylla skollagens krav.

SCB:s befolkningsframskrivning för 2024 var 102 födda barn i Ovanåkers kommun. Faktisk siffra landade på 82 födda barn. SCB:s befolkningsframskrivning för 2025 ger en prognos på 99 födda barn i Ovanåkers kommun. Faktisk siffra slutade på 86 födda barn. Detta resulterar i en prognos för årssnitt 2026 på ca 410 barn i åldrarna 1-5 år i kommunal förskola och 100 barn i Fria förskolan.

Tar vi höjd för en liknande felmarginal med färre antal födda barn än SCB:s befolkningsframskrivning visar prognosen för årssnitt 2027 på ca 380 barn i kommunal förskola och knappt 370 barn år 2028, givet att trenderna för servicenivå håller i sig.

En nyckelutmaning är att små förskolor och skolor på landsbygden inte alltid har tillräckliga resurser för att upprätthålla en god arbetsmiljö och likvärdighet. Minskade elevantal innebär att lokala enheter står inför svårigheter med att fördela fasta kostnader på färre barn, vilket också kan påverka kvaliteten på undervisning och stöd. Samtidigt ökar elevantalet på centralskolorna i Alfta och Edsbyn, vilket kräver investeringar för att möta behoven där.

I målstyrningen och mål 4 God utbildning för alla, är delområdet 4 A skapa inkluderande och trygga utbildningsmiljöer prioriterat, målbeskrivningen i agenda 2030 lyder bygga och förbättra utbildningsmiljöer som är anpassade för barn och personer med funktionsnedsättning, samt tar hänsyn till jämställdhetsaspekter och därmed erbjuder en trygg, fredlig, inkluderande och ändamålsenlig lärandemiljö som är tillgänglig för alla.

Kommunens övergripande strategi för att hantera dessa demografiska förändringar innefattar skol- och lokalutredningar för att identifiera lösningar som kan säkerställa både hållbarhet och tillgänglig skolstruktur. Arbetet bygger på samarbete mellan förvaltningar, politisk ledning och alla berörda parter för att skapa en transparent och inkluderande process. Genom att anpassa skolstrukturen till den förändrade befolkningssammansättningen behöver kommunen skapa en utbildningsmiljö som är både kvalitativ och långsiktigt hållbar genom att anpassa utbildningslokaler och undervisningens behov.

Digitaliseringen inom skolorna har ett fortsatt fokus på att förbättra elevernas likvärdighet och tillgång till stöd. I Ovanåkers kommun har vi en god digital infrastruktur och arbetar för att utveckla ett pedagogiskt mervärde då tekniken är ett *medel*, samt att källkritik och säkerhet blivit helt centrala delar i takt med AI-utvecklingen och ett osäkrare omvärldsläge. Ett viktigt mål är att effektivisera tillgången till digitala verktyg för att underlätta lärandet. Digitalisering 2026 kommer fokuseras på informationssäkerhet som GDPR-skyddande av personuppgifter, ny lag 2026 NIS2-Cybersäkerhet och OSL-sekretess, juridisk kontroll och pedagogisk kvalitet.

För att hantera de kommande utmaningarna är också kompetensförsörjning och personalvård viktiga aspekter. Rekrytering och bibehållande av personal är särskilt avgörande för att upprätthålla hög kvalitet. Samtidigt krävs ett kontinuerligt arbete med arbetsmiljön för att motverka sjukfrånvaro och säkerställa en hållbar arbetsstyrka.

Ovanåkers kommuns barn- och utbildningsnämnd står inför en historiskt utmanande period där ekonomiska åtstramningar krockar med demografiska förändringar och juridiska lagkrav. Den budgetram som fastställts för 2026 tvingar fram omfattande anpassningar för att möta både resultatmål och minskande barnantal.

Sammanfattningsvis kräver Ovanåkers kommuns demografiska förändringar en helhetslösning där alla aspekter av skolstrukturen, personalresurser och lokaler tas i beaktande. Genom att arbeta strategiskt och tillsammans kunna möta dessa utmaningar och skapa en stabil och långsiktig utbildningslösning för framtiden.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Miljö- och Byggnämnden

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Patrik Bossen (S)
Förvaltningschef/VD:	Josefin Torp
Antal anställda:	17

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och byggnämndens uppdrag är huvudsakligen att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö-, hälsoskydd, livsmedelsområdet och bidrag till bostadsanpassning. Nämnden är också kommunens naturvårdsorgan. I naturvårdsärenden av principiell karaktär, av ekonomisk vikt eller annars av stort allmänt intresse, företräder dock kommunstyrelsen kommunen. Nämnden har ekonomiskt ansvar för uppgifter som utförs enligt alkohollagen, tobakslagen samt lagen med vissa receptfria läkemedel. Arbetet utförs av Kommunalförbundet Hälsingland.

Miljö- och byggförvaltningens arbetsområden

Miljö- och hälsoskyddsfrågor regleras i miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Arbetet bedrivs genom övervakning, tillsyn, tillståndsgivning och anmälningshantering men även till mycket stor del genom vägledning och informationsspridning.

Miljöskydd

Innebär bland annat tillsyn över industrier, övervakning av tillståndet i naturen vad gäller luft, vatten och buller samt information och vägledning angående miljöärenden. Vanligt förekommande ärenden är anmälnings- och tillståndsärenden samt remisser och samråd från andra myndigheter. Några exempel på ärenden är vägledning och tillsyn i frågor om utsläpp från enskilda avlopp samt handläggning av ärenden rörande installation eller ändring av värmepumpsanläggningar.

Hälsoskydd

Hälsoskydd innefattar bland annat tillsyn av skolor och förskolor, bassängbad, äldreboenden, hygienlokaler, solarier, gym och bostäder mm. Utöver tillsyn handläggs anmälningsärenden av nya verksamheter, remisser från andra myndigheter samt smittskyddsärenden. Återkommande uppgifter är även att ta vattenprover vid strandbad samt mäta bakgrundsstrålning.

Livsmedel

Svensk livsmedelshantering regleras genom svensk livsmedelslagstiftning och EU:s livsmedelsförordningar. Arbetet bedrivs land annat genom kontroll av livsmedelshanteringen i skolor, restauranger, butiker, vid tillfälliga evenemang, marknader, pizzerior, caféer etc. Även kontrollen av allmänna dricksvattenanläggningar och smittskyddsfrågor ingår i livsmedelsområdet. Registrering och riskklassning av nya verksamheter, remissyttranden samt utredning av misstänkta matförgiftningar är ytterligare ärenden som hanteras.

Övrigt inom miljö och hälsa

- Miljö- och hälsoaspekter inom fysisk planering och bygglov.
- Förorenade områden
- Kemikaliehantering
- Renhållningsfrågor
- Remisser
- Klagomålshantering

En verksamhetsplan tas årligen fram för förvaltningens tillsynsområden. Denna läggs fram till beslut för Miljö- och byggnämnden och följs upp vid tertial-, delår- och helårs-bokslut.

Bygg

Verksamheten regleras här av Plan och bygglagen, PBL, och Plan och byggförordningen, PBF. Arbetet domineras av bygglov, startbesked och slutbesked samt åtgärder som kräver en anmälan. Arbetet innebär också i stor omfattning rådgivning, service och information.

Förhandsbesked

Om man vill veta om det är möjligt att få bygga på en plats kan man ansöka om förhandsbesked. I ett förhandsbesked prövar miljö- och byggnämnden om platsen som du vill bebygga är lämplig.

Bygglov, marklov och rivningslov

Vid nybyggnad, tillbyggnad, ändrat användningssätt för en byggnad eller att byggnadens yttre avsevärt påverkats, rivning eller ändring av markens förhållande krävs i de flesta fall lov.

Anmälan om ej bygglovspliktig åtgärd

Även om en åtgärd inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov kan det krävas en anmälan, t ex för:

- Bygga ett Attefallhus
- Ändra i en byggnads konstruktion och det innebär att bärande delar berörs eller om planlösningen påverkats på annat sätt.
- Installera eller väsentligt ändra hiss, eldstad, rökkanal eller anordning för ventilation i byggnader, vatten och avlopp (gäller för både byggnad och tomt).
- Göra en ändring i en byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet.

Strandskydd

Byggnadsförbud rådet generellt vid alla våra vattendrag. Som vattendrag räknas även bäckar och åar som är utmärkta på kartan. Strandskyddet är generellt 100 meter från stranden vid normalvattenstånd på land och i vatten. Länsstyrelsen har under 2017 beslutat om ett utvidgat strandskyddsområde på 200 meter i Voxnan uppströms Voxnabruk.

För att få bygga eller på annat sätt vidta åtgärder i strandskyddat område krävs dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Bostadsanpassning
Den som har en funktionsvariation kan söka bostadsanpassningsbidrag för åtgärder som är nödvändiga för att klara det dagliga livet i hemmet.

Övrigt inom bygg

- Tillsyn över olovligt byggande, eftersatt underhåll och ovårdade tomter.
- Tillsyn över strandskyddsbestämmelserna
- Tillsyn över hissar, portar och skyddsrum.
- Obligatorisk ventilationskontroll
- Tillsyn över lekplatser
- Yttranden

Naturvård
Avdelningen arbetar med kalkning av försurade områden och besvarar remisser som berör bland annat vattenverksamhet, naturvård och skogsbruk. I samarbete med planavdelningen arbetar avdelningen bland annat med översiktsplanefrågor i form av remisser och samråd. Avdelningen svarar även på frågor om bland annat invasiva arter och skyddad natur som exempelvis naturreservat.

Tillsynsbehov och tillsynsplanering
Årligen revideras:

- Tillsynsbehovet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen
- Registret över de objekt som behöver återkommande tillsyn
- Tillsynsplan för miljö, hälsoskydds och livsmedelsfrågor
- Delegeringsordningen

För vem finns vi till?
Miljö- och byggförvaltningen finns till för alla verksamheter och allmänheten i Ovanåkers kommun.

Hur organiserar vi oss?
Miljö- och byggnämnden består av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Miljö- och byggförvaltningen består av:
En Miljö- och byggchef.
En nämndsekreterare.
Sex miljöinspektörer som utövar tillsyn och handlägger ärenden inom miljöskydd, livsmedelstillsyn, hälsoskyddstillsyn och naturvård.
Handläggning av bygglov m.m. utförs idag av konsulter och under hösten genom avtalssamverkan med

Ljusdal.

Arbetsmiljö

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förvaltningens enheter genomför regelbundna arbetsplatsträffar. En stående punkt på dessa träffar är arbetsmiljö där vi lyfter psykosociala såväl som fysiska arbetsmiljöproblem.

Då förvaltningen har en historia av sjukskrivning kopplad till den psykosociala arbetsmiljö har en enkät som undersöker detta tagits fram, för att komplettera medarbetarundersökningen. Enkäten bör besvaras av medarbetarna en gång per år. Dessa undersökningar blir ett verktyg i att följa upp de arbetsmiljöproblem som identifierats och resultat av de åtgärder som vidtagits.

Oro till följd av tidigare konflikter, stor arbetsbelastning och på varandra följande förändringar i organisationen är identifierade punkter att jobba vidare på.

Under 2026 kommer vi göra extra insatser för stresshantering och för att ta fram rutiner för situationer som rör hot eller våld i arbetet.

Sjukfrånvaro

Mätetal	*Utfall T3 2025*	*Utfall T3 2024*
Total sjukfrånvaro (i procent av arbetad tid)	9,58 %	7,56 %
Sjukfrånvaro längre än 60 dagar (i procent av total sjukfrånvaro)	71,68 %	15,27 %

Under 2025 har vi stor sjukfrånvaro. Detta beror främst på långtidssjukskrivningar till följd av stress. Långtidssjukskrivningarna avslutas under senare delen av 2025. Avstämningar sker regelbundet och stöd finns från vård och förvaltningschef under tillbakagång.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätetal	*Utfall 2021*	*Utfall 2023*	*Utfall 2025*
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	72	70	60

Medarbetarengagemanget har fortsatt att sjunka de senaste åren.

Förhoppningen är att förvaltningen snart får chans att återhämta sig efter flertalet stora förändringar.
Att sträva efter stabilitet, öppenhet och dialog i processer antas medföra ökat medarbetarengagemang. Flera insatser för ökad trivsel och arbetsglädje skall genomföras under 2026.

Viktiga händelser

Från och med den 25 juli bedrivs kommunens bygglovshandläggning genom avtalssamverkan med Ljusdals kommun. Arbetet med att återställa handläggningstiderna fortsatte fram till årsskiftet i samverkan med ett externt konsultbolag. Byggenheten är nu i fas med ärendehanteringen.

Den 4 augusti tillträdde en ny chef för förvaltningen.

Under det tredje och fjärde kvartalet har två medarbetare återgått i tjänst efter längre tids sjukfrånvaro. Detta har ytterligare stärkt bemanningen och skapat förbättrade förutsättningar för stabilitet i verksamheten.

Den 1 oktober tillfördes verksamheten två nya enheter: Tillståndsenheten och Förvaltarenheten, vilka tidigare organisatoriskt tillhörde Kommunalförbundet Hälsingland.

En ny plan- och bygglovstaxa trädde i kraft den 1 december.

Från och med årsskiftet ansvarar Bollnäs kommun för handläggningen av bostadsanpassningsärenden samt ärenden rörande eldstäder. Dialog pågår med Ljusdals kommun om möjligheten att överta handläggningen från och med juni.

Under första halvåret 2026 kommer riktade informationsinsatser att genomföras inom områdena ny plan- och bygglagstiftning, avloppsfrågor, värmepumpar samt hantering av bygg- och rivningsavfall.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhet	*Intäkter (tkr)*	*Kostnader (tkr)*	*Årets resultat (tkr)*	*Årsbudget (tkr)*
Miljö- och byggkontoret	15	-6 464	-6 450	-6 972
Bygglov	486	-2 313	-1 828	677
Miljö- och hälsoskydd	1 219	-78	1 140	924
Naturvård	159	-183	-23	-44
Livsmedel	305	-7	298	259
Alkoholhandläggning	0	-208	-208	-214
Bostadsanpassningsbidrag	0	-458	-458	-575
Förvaltarenheten	1 285	-1 221	64	0
Tillståndsenheten	767	-668	99	0
Miljö- och byggnämnden	0	-373	-373	-319
Totalt	**4 236**	**-11 973**	**-7 739**	**-6 264**
Överskott + /Underskott -				*-1 475*

Årets resultat

Miljö- och byggnämnden redovisar för perioden ett **budgetunderskott på totalt –1 475 tkr**. Det negativa resultatet förklaras främst av ökade kostnader för bygglovshandläggning samt lägre intäkter än beräknat.

Miljö- och byggkontoret redovisar en avvikelse på +**522 tkr**, där lägre personalkostnader delvis motverkar ökade kostnader för verksamhetsledning och inköp av kontorsmöbler. Budget för konsulter inom bygglovshandläggning, ca 700 tkr, har varit placerad under denna post men kostnaderna har bokförs under bygglov.

Bygglovsverksamheten uppvisar den största avvikelsen med **–2 505 tkr**. Minskade intäkter för bygglov och konsultkostnader är de främsta orsakerna till underskottet.

Miljö och hälsoskydd redovisar ett överskott på **+216 tkr**, främst till följd av höjda taxor och eftersläpande

fakturering. Naturvård, livsmedelskontroll och alkoholhandläggning visar mindre positiva avvikelser och bedöms ligga i linje med budget.

För bostadsanpassningsbidrag uppgår avvikelsen till **+117 tkr**, Kostnader för ansökningar inkomna under 2025 beräknas belasta budgeten för 2026. Övriga enheter redovisar mindre överskott eller avvikelser nära noll.

Sammanfattningsvis påverkas nämndens resultat huvudsakligen av bygglovsområdets kostnader och intäktsnivåer, medan övriga verksamheter i stort följer budget.

Framtid

Intäkterna för bygglov bedöms fortsätta att minska under 2026, då antalet inkomna ansökningar har sjunkit under flera år. Konsultkostnaderna för bygglov upphörde vid årsskiftet, vilket innebär att det betydande budgetunderskott som tidigare belastat byggenheten inte förväntas kvarstå under 2026.

För Miljöenheten bedöms intäkterna minska något till följd av minskad tillsyn av U-verksamheter.

Det finns en risk för ökade kostnader för handläggning av bostadsanpassningsbidrag, då en permanent lösning ännu inte är på plats.

Genom en mer restriktiv ekonomisk hållning, inklusive investerings- och anställningsstopp, bedöms de ökade utgifterna och minskade intäkterna kunna balanseras under året.

Alfta-Edsbyns Fastighets AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Björn Mårtensson (C)
Förvaltningschef/VD:	Katarina Härner, VD
Antal anställda:	65

Verksamhetsbeskrivning

Alfta-Edsbyns Fastighets AB benämnt Aefab är ett helägt fastighetsbolag inom Ovanåkers kommun med uppdrag att erbjuda attraktiva och ändamålsenliga hyresrätter för olika målgrupper. Totalt förvaltar bolaget 1 601 lägenheter, varav 636 i Alfta och 965 i Edsbyn, motsvarande cirka 100 000 kvm bostadsyta.

Utöver bostäder förvaltar Aefab även 67 500 kvm kommunala verksamhetslokaler samt cirka 35 000 kvm lokaler åt Alfta Industricenter AB. Totalt ansvarar bolaget för närmare 200 000 kvm fastigheter.

Verksamheten omfattar hela kedjan av fastighetsförvaltning, från administration och utveckling till drift, underhåll och service.

Viktiga händelser

Vakansgraden har under året varit högre än budgeterat. Per den 1 december stod 97 lägenheter outhyrda. Som en del av arbetet med att öka uthyrningen har 47 lägenheter hyrts ut genom kampanjen *Halva hyran*. Ytterligare marknadsinsatser är planerade för kommande år. En positiv utveckling är att området 65Trygg Backa minskat sina vakanser från 16 till 3 lägenheter under året.

Stamrenoveringarna på Ol-Daniels-området i Alfta har startat enligt plan. Bolaget har även beviljats statligt stöd för installation av digitala låssystem i flerbostadshus.

Arbetet med boinflytande har vidareutvecklats och under hösten genomfördes flera trygghetsvandringar tillsammans med hyresgäster. Årets kundundersökning visar ett förbättrat resultat och en placering bland de högst rankade bostadsbolagen i Sverige, vilket är ett kvitto på det långsiktiga kvalitetsarbetet.

Under året har en ny skötselentreprenad för grönytor och vinterväghållning startats upp och fungerar väl.

En översyn av organisationen har genomförts med syftet att effektivisera arbetssätten och komma närmare hyresgästerna. Arbetet bedrivs nu i teamindelning med fastighetsvärdar med inriktning mot inre, yttre och besiktning. Ett särskilt team arbetar mot kommunens verksamhetslokaler för att bättre möta kommunens behov.

Sammantaget har året präglats av ett omfattande utvecklingsarbete med fokus på ökad kundnöjdhet, effektivare drift och stärkt uthyrning. De genomförda satsningarna ger goda förutsättningar för fortsatt stabilitet och kvalitet i verksamheten.

Ekonomi

Resultaträkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Verksamhetens intäkter	*187 092*	*174 521*
Verksamhetens kostnader	*-150 041*	*-141 299*
Avskrivningar	*-18 252*	*-17 728*
Verksamhetens nettokostnader	***18 799***	***15 494***
Finansiella intäkter	*510*	*474*
Finansiella kostnader	*-10 571*	*-11 569*
Bokslutsdispositioner	*1 100*	*1 000*
Skatt på årets resultat	*-2 445*	*-3 317*
Periodens resultat	***7 393***	***2 082***

Balansräkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	*486 550*	*494 859*
Omsättningstillgångar	*57 970*	*37 978*
Summa Tillgångar	***544 520***	***532 837***
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	*123 236*	*116 716*
Avsättningar	*16 190*	*13 717*
Långfristiga skulder	*360 000*	*360 000*
Kortfristiga skulder	*45 094*	*42 404*
Summa Eget kapital och skulder	***544 520***	***532 837***

Årets resultat

Årets ekonomiska resultat är starkare än föregående år och väsentligt bättre än budget, trots ökade utmaningar kopplade till ett högt vakanstal.

Årets resultat efter räntekostnader och före bokslutsdispositioner uppgår till 8 737 tkr (fg år 4 399 tkr). Jämfört mot budget är resultatet 5 663 tkr bättre. Att Aefab trots de höga kostnaderna för vakanser, -7 978 tkr kan redovisa ett positivt resultat jämfört mot budget förklaras av övriga intäkter och flera kostnadsposter som avviker positivt. Det som främst bidrar till årets positiva budgetavvikelse är övriga intäkter + 1 340 tkr mot budget, fastighetsskötsel + 500 tkr, underhåll + 1 527 tkr, personalkostnader +2 500 tkr, fjärrvärme +1 012 tkr.

Underhåll uppgår totalt till 22 489 tkr varav 10 217 tkr avser nya och tillkommande komponenter, resterande 12 273 tkr redovisas som kostnad. Total underhållsbudget för 2025 uppgick till 29 800 tkr, varav 16 000 avsåg nya och tillkommande komponenter. Det underhåll som redovisas i resultaträkningen uppgår till 12 273 tkr och är 1 527 tkr lägre än budget. Avvikelsen förklaras av att vissa projekt inte hunnit utföras under

2025 samt viss besparing.
Fastighetsvärdering har gjorts per 2025-12-31, denna värdering indikerar inga nedskrivningsbehov. Beräknat marknadsvärde uppgår till 905 mkr (fg år 892 mkr). Soliditet uppgår till 22,7 % (fg år 21,9 %) vilket är enligt mål i ägardirektivet. Resultatmålet enligt ägardirektiv uppnås för 2025. Utgående likvida medel uppgår vid årsskiftet till 44 763 tkr. Detta är bättre än budget och förklaras framförallt av att det redovisade resultat är bättre än budget samt att investeringarna varit lägre än budget.
Under februari 2026 har en amortering på 10 000 tkr skett i samband med omsättning av två lån.

Framtid

Under 2026 fortsätter arbetet med att utveckla organisationen med målet att skapa effektivare arbetssätt, stärka den interna samordningen och ytterligare öka kundnöjdheten. Den omorganisation som genomfördes under 2025 kommer att följas upp och utvärderas löpande, och vi fortsätter att tydliggöra våra processer samt ta fram väl definierade arbetsbeskrivningar för de nya rollerna. Målet är att skapa en ännu mer stabil och förutsägbar organisation där ansvarsfördelning och arbetsflöden är tydliga för både medarbetare och hyresgäster.

Digitaliseringen är ett fortsatt prioriterat utvecklingsområde. Under 2026 planerar vi att vidareutveckla hemsidan med förbättrad struktur och mer lättillgänglig information. Ambitionen är att göra kontakten med bolaget både enklare och mer modern.

För att säkerställa att vi utvecklas i linje med hyresgästernas behov kommer en ny kundenkät att skickas ut under året. Resultaten ska användas som ett viktigt underlag i vårt fortsatta kvalitets- och förbättringsarbete, bland annat inom områdena bemötande, trygghet, service och boendemiljö.

En av våra större lokalhyresgäster har behov av utökade lokaler, och ett utredningsarbete pågår för att bedöma möjligheten till en utbyggnad. I detta arbete analyseras både tekniska förutsättningar, kostnadsnivåer och möjliga synergier som kan skapas vid en framtida investering.

Inom ramen för kommunuppdraget har ett nytt team etablerats för att stärka leveransen till kommunen och säkerställa en hög och jämn kvalitet i arbetet. Fortsatt utveckling av rutiner, service och intern samverkan prioriteras under året. Lokalförsörjningsplanen kommer att vara ett viktigt styrdokument för att kunna göra långsiktigt hållbara och välprioriterade fastighetsinvesteringar. Med tanke på kommunens ansträngda ekonomiska läge blir det avgörande att genomföra noggranna analyser, balansera behov mot kostnader och hitta smarta lösningar som ger så mycket värde som möjligt för skattepengarna.

Ett nytt förvaltningsavtal med kommunen tas fram och beräknas vara klart under våren 2026. Avtalet ska skapa tydlighet kring ansvar och servicenivåer och därmed bidra till en stabil och långsiktigt hållbar samverkan.

Under 2026 kommer vi även att fortsätta analysera och utveckla våra fastigheter med fokus på energieffektivisering, hållbarhet och långsiktigt minskade driftskostnader. Vi ser över möjligheterna till modernare tekniska system, smart styrning och minskad energianvändning i utvalda fastigheter.

Tillsammans med kommunens verksamheter och våra hyresgäster fortsätter vi arbetet med att skapa trygga, välskötta och attraktiva boendemiljöer där fler vill bo och verka.

Alfta Industricenter AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Björn Mårtensson (c)
Förvaltningschef/VD:	Katarina Härner, VD
Antal anställda:	Inga anställda

Verksamhetsbeskrivning

Alfta Industricenter AB (AICAB) är ett helägt bolag inom Ovanåkers kommun och driver ett industrihotell med en total yta på cirka 35 000 kvm. Bolagets uppdrag är att tillhandahålla och förvalta ändamålsenliga och flexibla lokaler för företag och organisationer inom regionen.

Under året har uthyrningsgraden varit mycket hög, och i princip samtliga lokaler har varit uthyrda. Totalt verkar 33 företag i fastigheten, med sammanlagt omkring 600 anställda. De flesta hyresgäster rapporterar fortsatt god orderingång, vilket bidrar till stabilitet både för företagen och för verksamheten i AICAB.

Fastigheterna förvaltas av Alfta-Edsbyns Fastighets AB, vilket säkerställer en effektiv och professionell drift och skötsel av anläggningen.

Viktiga händelser

Under året har flera åtgärder genomförts för att stärka verksamhetens stabilitet och långsiktighet. Tre uppgörelser om förlängd kredittid har genomförts som en strategisk insats för att ytterligare stärka relationerna med hyresgäster och skapa goda förutsättningar för deras fortsatta utveckling.

Underhållsarbetet har genomförts enligt plan. Bland årets åtgärder ingår beläggningsarbeten på parkeringen, pågående fönsterbyten samt ett antal lokalanpassningar för att möta hyresgästernas behov. Dessa insatser bidrar både till ökad funktionalitet och till att skapa mer ändamålsenliga lokaler för verksamheterna i industrihotellet.

Uthyrningsläget har varit fortsatt mycket starkt under hela året. Endast ett fåtal kontorslokaler har varit lediga, vilket visar på en stabil efterfrågan och ett attraktivt erbjudande för företag som söker lokaler i området.

Ekonomi

Resultaträkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Verksamhetens intäkter	*22 409*	*21 465*
Verksamhetens kostnader	*-12 455*	*-12 597*
Avskrivningar	*-4 952*	*-4 846*
Verksamhetens nettokostnader	***5 002***	***4 022***
Finansiella intäkter	*55*	*12*
Finansiella kostnader	*-1 772*	*-1 790*
Skatt på årets resultat	*-422*	*-579*
Periodens resultat	***2 863***	***1 665***

Balansräkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	*92 188*	*93 239*
Omsättningstillgångar	*6 062*	*3 382*
Summa Tillgångar	***98 250***	***96 621***
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	*32 854*	*29 991*
Avsättningar	*4 408*	*3 986*
Långfristiga skulder	*57 000*	*57 000*
Kortfristiga skulder	*3 988*	*5 644*
Summa Eget kapital och skulder	***98 250***	***96 621***

Årets resultat

Alfta Industricenter AB redovisar för 2025 ett resultat före skatt på 3 285 tkr vilket är 1 722 tkr bättre än budget.

De främsta förklaringarna till den positiva resultatavvikelsen är högre hyresintäkter, 575 tkr, lägre driftskostnader, 730 tkr varav el och värme står för den största delen. Underhåll har varit 444 tkr högre än budget varav 250 tkr är hänförligt till de stormskador som Alfta Industricenter drabbades av i slutet av året. Avskrivningarna är 213 tkr lägre än budget och förklaras av att några större investeringsprojekt slutfördes senare än planerat.

Det positiva resultatet innebär att bolaget kan fortsätta bibehålla en relativt hög nivå på det planerade underhållet och servicen till våra hyresgäster. Resultat och positiva kassaflöden bidrar också till att en större andel av kommande investeringar kan finansieras med egna tillförda medel.

I samband med bokslutet har en intern fastighetsvärdering skett av samtliga industrifastigheter som bolaget äger. Denna utvisar att värdet överstiger det bokförda värdet (se not 8 Byggnader och mark). Soliditeten uppgår till 33,4 % (fg år 31,0 %). Det positiva resultatet bidrar till förbättringen. Under året har ingen

nyupplåning skett. Ett lån på 10 000 tkr har omsatts under året. Årets investeringar uppgår till 3 849 tkr. De största investeringarna avser utbyten ventilationsanläggningar, ny ledningsdragning vatten samt ombyggnader och hyresgästanpassningar.

Resultat och soliditet uppfyller de mål som fastställts i affärsplanen. Årets kassaflöde uppgår till 3 337 tkr. Likviditeten är bättre än budget och förklaras av det positiva resultatutfallet jämfört med budget.

Framtid

Under 2026 fortsätter arbetet med att skapa goda förutsättningar för företagens utveckling och för att säkerställa en fortsatt hög uthyrningsgrad. Det finns pågående dialoger med hyresgäster som har behov av utökade ytor. Dessa potentiella projekt är viktiga för områdets långsiktiga utveckling och kommer att analyseras noggrant utifrån ekonomiska och tekniska förutsättningar.

Utifrån årets positiva resultat kan bolaget fortsätta bibehålla en stabil nivå på planerat underhåll. Under 2026 kommer fokus att ligga på att genomföra de underhållsåtgärder och investeringar som stärker funktionalitet, energieffektivitet och robusthet i fastigheterna. Exempelvis planeras fortsatt arbete med ventilationssystem och anpassningsprojekt i lokaler där företagens behov förändras. Ambitionen är att upprätthålla en hög driftsäkerhet och skapa förutsättningar för företag som vill växa på området.

Det övergripande målet för 2026 är att fortsatt vara en stabil och professionell partner till hyresgästerna genom att erbjuda väl fungerande lokaler, ett högt serviceinnehåll och ett fastighetsbestånd som utvecklas i takt med hyresgästernas behov. Genom en kombination av god uthyrningsgrad, stabil ekonomi och strukturerad planering skapas förutsättningar för långsiktig hållbarhet i verksamheten.

Helsinge Net Ovanåker AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Åke Jonsson (S)
Förvaltningschef/VD:	Johan Sigfridsson
Antal anställda:	6

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Net Ovanåker AB ägs till 100 % av Ovanåkers kommun. Bolaget levererar bredband via fibernät och kopparnät till hushåll, företag och offentliga institutioner i Ovanåkers kommun.
Kommunens engagemang i denna verksamhet inleddes redan 1997 genom bildandet av Helsinge Net AB, som ägdes av Ovanåkers och Bollnäs kommuner i lika stora delar. Under 2010 träffades överenskommelse om en uppdelning av Helsinge Net AB i separata bolag för resp. kommun.

Bolaget har tidigare fiberanslutit ett stort antal telestationer i kommunen och kan därigenom leverera bredband genom hyra av kopparledningar från respektive telestation till hushåll och företag, så kallad ADSL-anslutning.
Bolaget har under 2025 avvecklat de sista ADSL-stationerna och levererar därefter endast anslutningar via fiberledningar till bostads- och företagsfastigheter.

Bolagets intäktsfördelning är c:a 70% privatkundsintäkter och 30% företagskundsintäkter.

Bolaget uppnådde redan säsongen 2023-2024 målet i kommunen och länets bredbandsstrategi, 98 % fibererbjudna hushåll 2025. Ovanåker var vid avstämningen av bredbandsstrategin den enda av länets kommuner som även i glesbygda områden uppnått bredbandsmålet!
Kostnaden per hushåll för att bygga ut fibernätet har under de senaste åren ökat kraftigt. Orsak till detta är att avstånden till varje enskilt hushåll mångdubblas nu när det endast finns mindre byar och glesbygd kvar att bygga till. Mot bakgrund av detta så sker vidare utbyggnadsprojekt bara om vi, genom t.ex. bredbandsbidrag, kan bygga enligt en kalkyl som inte belastar bolagets resultat.
I dagsläget ligger 99,4 % av kommunens hushåll inom ett fiberutbyggt område.

Viktiga händelser

Verksamhetsåret har dominerats av investeringar i nya kundanslutningar i redan utbyggda fiberområden, så kallade efteranslutningar. Investeringar har även genomförts i underhåll av befintligt fibernät. Årets investeringar har genomförts med egna medel.

Ekonomi

Resultaträkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Verksamhetens intäkter	*17 685*	*17 386*
Verksamhetens kostnader	*-9 311*	*-9 172*
Avskrivningar	*-4 415*	*-4 609*
Verksamhetens nettokostnader	***3 959***	***3 605***
Finansiella intäkter	*94*	*313*
Finansiella kostnader	*-784*	*-828*
Bokslutsdispositioner	*-3 265*	*-3 089*
Skatt på årets resultat	*-2*	*218*
Periodens resultat	***2***	***219***

Balansräkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	*55 865*	*73 134*
Omsättningstillgångar	*8 038*	*11 214*
Summa Tillgångar	***63 903***	***84 348***
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	*26 422*	*10 501*
Avsättningar		*12 615*
Långfristiga skulder	*33 500*	*40 000*
Kortfristiga skulder	*3 981*	*21 232*
Summa Eget kapital och skulder	***63 903***	***84 348***

Årets resultat

Resultatet för bokslutsdispositioner och skatt är 3 269 tkr (fg år 3 090 tkr), alltså ca 200 tkr bättre än föregående år.

Framtid

Då inga bidrag beviljats för utbyggnader i Ovanåkers kommun planeras under 2026 inga nya större projekt att genomföras inom kommunen. Vi har dock fått en förfrågan från Rättvik om hjälp med att bygga ut orten Dalfors. Vi har blivit beviljade bidragsmedel för det området och planerar att genomföra utbyggnaden under 2026.

Bolaget avser att inför 2027 åter igen söka bidrag för utbyggnader i Ovanåkers kommun och om möjligt därigenom fortsätta utbyggnadsinvesteringar i fiberteknik till flera av de minsta byarna.

Planer:

· Utbyggnad av Dalfors.

· Fortsatta insatser för att skapa och behålla ett stabilt, väldokumenterat nät med hög driftssäkerhet och god

prestanda.

· Bearbetning av redan utbyggda områdena i syfte att nå ökad faktisk anslutningsgrad.

· Utveckling av affärsverksamheten genom samverkan med olika leverantörer för att nå ökad kundnytta.

· Samarbete med omkringliggande kommuner i syfte att kunna erbjuda hushåll, företag och fritidshus i byar runt kommungränsen möjlighet till fiberuppkoppling.

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Helsinge Vatten AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Marina Nilsson (C)
Förvaltningschef/VD:	Ylva Jedebäck Lindberg
Antal anställda:	40

Verksamhetsbeskrivning

Helsinge Vatten sköter drift och underhåll för Bollnäs och Ovanåkers kommuns alla VA-anläggningar. I detta ligger att säkerställa vattenförsörjningen och ansvara för reningen av avloppsvatten. I uppdraget ingår även ekonomihantering och kundservice för kommunernas VA-abonnenter.

Viktiga händelser

* År 2025 avslutades med stora och långvariga strömavbrott där även ett flertal VA-anläggningar drabbades. Tack vare högreservoarer och elverk hade dock de flesta av våra abonnenter hela tiden vatten i kranen. På ett par ställen ställdes vattentankar ut. Tappställen för fastighetsägare med eget vatten ordnades också.

* Ett nytt ekonomisystem har införts i Ovanåkers kommun och Helsinge Vatten. Införandet har inneburit en del initiala problem.

* Helsinge Vatten har sedan årsskiftet samarbete med Borab för insamling av data från vattenmätare, så att detta nu sker från utrustning på renhållningsfordonen.

*Vid årsmötet i april 205 tillträdde Marina Nilsson (C) som ny ordförande för Helsinge Vatten efter Magnus Demervall. Samtidigt tillträdde också Maria Lindén (S) och Magnus Hägglund (KD) som nya ledamöter efter Christina Ungh och Kent-Olov Ståhl.

* En mindre omorganisation har skett inom Helsinge Vatten där mätarservice-enheten organisatoriskt har flyttats från Ledningsnät Bollnäs till gemensamt ansvar för VD och ekonomichef.

Ekonomi

Resultaträkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Verksamhetens intäkter	*73 876*	*72 689*
Verksamhetens kostnader	*-73 462*	*-72 516*
Avskrivningar	*-520*	*-519*
Verksamhetens nettokostnader	***-106***	***-346***
Finansiella intäkter	*126*	*352*
Finansiella kostnader	*-10*	*-3*
Skatt	*-10*	*-3*
Periodens resultat	***0***	***0***

Balansräkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	*1 884*	*2 210*
Omsättningstillgångar	*9 841*	*8 445*
Summa Tillgångar	***11 725***	***10 655***
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	*400*	*400*
Avsättningar		
Långfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	*11 325*	*10 255*
Summa Eget kapital och skulder	***11 725***	***10 655***

Årets resultat

Helsinge Vatten går under självkostnadsprincipen och det redovisade resultatet vid årets slut är noll. Kostnadsförändringar mot budget justeras mot VA-verksamheten redovisning i kommunen. 2025 blev driftskostnaderna totalt 110 tkr högre än budgeterat.

Större kostnadsminskningar och ökningar i jämförelse mot budget är:

• Kostnaden för Mätarservice blev 220 tkr under budget. Höll medvetet ner antal mätarbyten för att sänka kostnaden.

• De gemensamma kostnaderna för administration och projektering är 540 tkr under budget. Föräldraledigheter, sjukfrånvaro och pensionsavgång är de främsta anledningarna till avvikelsen.

• Kostnader för ledningsnät överskred budget med 460 tkr. Främst är det kostnader för rörmaterial och grävmaskin som ligger över budget till följd av större ledningsarbeten mot driften är budgeterat. Kostnader för vattenläckor uppgick till 1,5 mnkr för 2025, vilket är en ökning med 50% jämfört med tidigare år.

Framtid

Klimatanpassningsarbetet fortsätter att vara viktigt framöver, för oss liksom för alla samhällsviktiga verksamheter. I arbetet ingår båda att arbeta för att minska VA-verksamhetens klimatpåverkan och minimera effekterna av torka, skyfall, strömavbrott etc. I allt detta är vi bara en mindre del av den kommunala verksamheten, och insatser behövs på många håll inom kommunkoncernen.

Säkerhetsarbetet är även det fortsatt viktigt framöver. Ökad säkerhet både digitalt och fysiskt innebär också ökade kostnader.

Priserna för kemikalier har minskat under det senaste året, men är fortsatt en osäkerhetsfaktor. Även räntan på de lån som finns för VA-anläggningarna är en osäker faktor för den framtida ekonomin för VA-kollektiven och därmed också för VA-taxan.

I utformandet av VA-taxan finns ett dilemma mellan det ekonomiska inicitamentet att hushålla med dricksvatten genom att en relativt stor del av avgiften är rörlig och det faktum att 75-80% av kostnaderna för VA-verksamheten inte beror på volymen producerat vatten, eller renat spillvatten. En lägre förbrukning än budgeterat är bra för miljön, men gör att intäkterna minskar betydligt mer än kostnaderna. Vi har på senare tid också märkt en minskad förbrukning hos de större bostadsbolagen, vilket troligen hänger samman med ökade vakanser i deras lägenhetsbestånd.

Bollnäs-Ovanåkers Renhållning AB

Förvaltningsinformation

Ordförande:	Mona Thoresson (S)
Förvaltningschef/VD:	Ida Blomqvist
Antal anställda:	45

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget ägs av Bollnäs och Ovanåkers kommuner. Vi utför den avfallshantering som ligger under kommunalt ansvar. Det vill säga insamling och hantering av det kommunala avfallet (tidigare benämnt hushållsavfall) inklusive returpapper, förpackningar och slam från enskilda brunnar. Detta inbegriper även drift av återvinningscentralerna i Bollnäs och Edsbyn samt förpackningsstationerna i båda kommunerna. Vi driver också mottagning, lagring och hantering av avfall från verksamheter (dvs företag). Denna del bedrivs marknadsmässigt och är konkurrensutsatt. Vår uppgift är också att lagra och förbearbeta det brännbara avfallet åt BEAB (Bollnäs Energi AB). Detta innebär en beredning av brännbart avfall på ca 55 000 - 65 000 ton per år.

Viktiga händelser

Kommunalt insamlingsansvar för textilt avfall infördes, vilket innebar att BORAB blev ansvariga för insamling och avsättning för textilt avfall. BORAB slöt avtal med den enda aktören som finns för insamling av textil (gällande insamlingsboxar, logistik, personella resurser samt avsättning), dock havererade hela kedjan hos den kontrakterade aktören och det uppstod ett textilkaos i hela landet. Detta innebar att det periodvis blev stopp i mottagningsflödet. Åtgärder vidtogs för att strypa flödet av textil för att underlätta trycket på sorteringsanläggningarna hos mottagaren. Dock fungerade denna åtgärd inte alls, då mängderna textil fortsatt ökade i ett lavinartat tempo. Lagen ändrades på nytt och den trasiga och nedsmutsade textilen fick återigen lämnas till förbränning, vilket ökar kostnaden mot budget för kollektivet gällande mängden avfall som går till förbränning.

Test av beslutat insamlingssystem för fastighetsnära insamling införs i ett pilotområde på 320 hushåll i Bollnäs kommun. Kund-app lanserar i samband med utställande. Testet faller väl ut kopplat till kundnöjdhet och kapacitet och enligt mätning på utsorterings grad och mängder visar en minskning av såväl mäng restavfall (-30%) och utsortering av förpackningar (-50%).

Stjärnsikt installerad i kvarnanläggningen (investering 8,5 MKR)

Upphandling, tillstånd och byggstart av omlastningshall av förpackningsmaterial på området.

Upphandlingar av kärl och utställande för samtliga småhus i Bollnäs och Ovanåker (investering 22 MKR).

Rekrytering och byte av: VD, Avdelningschef (kollektivet), Avdelningschef (produktionsavdelningen), Driftschef (produktionsavdelning), Miljöansvarig, Ekonomiansvarig samt förstärkt organisation inom den kollektiva verksamhetsgrenen, med driftsplanerare och driftsstöd.
Genomlysning och omarbetning av avtal mellan BORAB och BEAB.

Ekonomi

Resultaträkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Verksamhetens intäkter	*99 169*	*99 088*
Verksamhetens kostnader	*-88 448*	*-87 901*
Avskrivningar	*-8 959*	*-7 881*
Verksamhetens nettokostnader	***1 762***	***3 306***
Finansiella intäkter	*154*	*209*
Finansiella kostnader	*-426*	*-196*
Periodens resultat	***1 490***	***3 319***

Balansräkning

	2025 -01-01 - 2025-12-31	*2024 -01-01 - 2024-12-31*
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	*107 888*	*103 575*
Omsättningstillgångar	*27 967*	*19 915*
Summa Tillgångar	***135 855***	***123 490***
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	*75 226*	*75 244*
Avsättningar	*9 677*	*10 060*
Långfristiga skulder	*25 000*	*15 000*
Kortfristiga skulder	*25 952*	*23 185*
Summa Eget kapital och skulder	***135 855***	***123 489***

Årets resultat

Även i år har det varit problem och avvikelse när det gäller krossningsprocessen till BEAB. Prognosen på krossat material var från årets början 63 000 ton men utfallet landade slutligen på knappt 46 000 ton. Detta beror likt tidigare på problem med inmatningen hos BEAB och i grunden på förändringen i materialsammansättningen när mer material sorteras ut.

Problemen avspeglar sig naturligtvis i resultaträkningen där vi har ett intäkts tapp på 4mkr mot ursprunglig budget och där landar vi ganska exakt på prognos 2 nivån på totalt 20mkr. Under 2025 har man också arbetat intensivt med avtals förtydliganden mellan BORAB och BEAB, något som inte hann bli helt klart under sista kvartalet.

Det har varit trögare körning i kvarnen och en hel del material har behövts köras om och det har haft effekt på elkostnaden som avviker drygt 500tkr mot budget som annars uppnått årsbudget på mycket mindre producerad mängd.

Investeringen av ett nytt såll till kvarnen kom på plats under sista delen av 2025 och det kommer att generera ökade avskrivningskostnader under 2026. Kvarnanläggningen har fortsatt stort investeringsbehov och fler stora investeringar är budgeterade i investeringsplanen under 2026-2029.

Produktionsdelen totalt landar vid årets slut på ett positivt resultat på knappt 4mkr och det kopplas inte till krossningen utan till verksamhetsavfalls-mottagningen. Där spelar bland annat mottagningen av oljevatten en stor roll där vi mottagit mer än dubbelt så hög mängd 2025 som 2024 och det har genererat en intäkt på över 3mkr mot knappt 1,5mkr 2024. Vi får självklart ökade kostnader kopplat till den mottagningen och de direkta kostnaderna uppgår till 2,5mkr.

När det gäller kollektiv sidan finns det inte många stora avvikelser att tala om. Drivmedel för åkeriet avviker drygt 1mkr och det beror dels på osäkerhet om prisnivå vid budgetering men också på förändring i hantering och körning.

Vi ser 250tkr högre kostnader för brännbart grovavfall på Bollnäskollektivet vilket beror på hanteringen av textil insamlingen som nämnts i tidigare avsnitt.

Ersättningen från Naturvårdsverket har varit bättre budgeterad under 2025 nu när vi fått en bättre bild av upplägget men eftersläpningen av utbetalningar fortsätter vilket får stor påverkan på likviditeten fortsatt. Det totala överskottet på kollektivet kopplat till både insamling och slam balanseras och kommer att användas för att möta framtida kostnadsökningar inom respektive verksamhetsområde.

Framtid

Finansieringsplan behöver fastställas och bolagets belåning kommer att öka i och med tvingande investeringar på både den kollektiva delen och i krossningsanläggningen.

Införande av nytt insamlingssystem för förpackningar i samtliga hushåll som faller under det kommunala ansvaret genomförs i båda ägarkommunerna. Detta kommer att innebära en omställning för hela bolagets verksamhet då det kommer att behöva ändra både arbetsmoment, administration och rutiner. Detta kommer att vara en stor omställning för samtliga kollektivets kunder som kommer att behöva ändra sina vanor kopplat till avfallshanteringen och sortering.

Kvarnanläggningen kommer under år 2026 att kräva större investeringar för att kunna bedriva den krossningsverksamhet som befintligt avtal med BEAB kräver. Detta främst på grund av att BEABs upphandlade avfallsmaterial ändrat sammansättning och kvalitet, då mycket textil och större plastmaterial finns i högre utsträckning/mer koncentrerad mängd då kommunerna som levererar material till BEAB för förbränning har ökat utsortering av brännbart material (mer avfall går till återvinning). Dessa investeringar utgör en hög ekonomisk riskfaktor då utvecklingen på avfallets sammansättning kommer att ändras snabbt och förutsättningar att förbränna avfall enligt nationella mål, lagar och EU direktiv ändras i snabb takt. Avtalsförhållandet mellan Bollnäs Energi AB och BORABs krossnings och lagringsverksamhet ses över av ägarna.

Reformering av avfallslagstiftning sker och proposition gällande dessa förväntas under januari månad 2026. Beroende på utfallet av denna reformering kan omfattande ändringar få stora konsekvenser för verksamheten och ställa ytterligare krav på större förändringar som ska genomföras redan under Q3 2026. Samtidigt som implementeringen av fastighetsnära insamling av förpackningar ska genomföras. Detta kan leda till utökade projektkostnader, utökat investeringsbehov som ej är budgeterade samt ev utökande av personella resurser.

Ersättningsnivåerna till kommunerna för fastighetsnära insamling ses också över redan, vilket kan innebära att ersättningsnivåerna kan komma att sänkas för att sköta insamlingsansvaret som ålagts kommunerna kopplat till producentansvarsmaterialet. Detta är en risk för såväl omfattande ökning av kostnader för avfallskollektivet samt ökad taxeutveckling ute hos kund. Men det vet vi inget om i dagsläget.